

A close-up photograph of a young girl with dark hair and bangs, wearing a pink lace-trimmed dress. She is smiling slightly and looking down at a small yellow flower she is holding in her right hand. An adult's hand is gently holding her left arm. The background is a soft, out-of-focus grey.

**Έκθεση
Εταιρικής
Υπευθυνότητας
2016 - 2017**

Η αποστολή μας

Αποστολή μας είναι να βοηθήσουμε τους ανθρώπους να ζουν περισσότερο και με καλύτερη ποιότητα ζωής.

Το όραμά μας

Το όραμά μας είναι να έχουμε μια αξιόπιστη, ηγετική θέση στην εξέλιξη της ιατρικής πρακτικής.

Περιεχόμενα

04	ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2016 – 2017
06	ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ & ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
	1
09	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
09	1.1 Προφίλ
12	1.2 Εφοδιαστική αλυσίδα
14	1.3 Ανθρώπινο δυναμικό
24	1.4 Περιβαλλοντική ευθύνη
26	1.5 Συμμετοχές και αναγνώριση
27	Ο Όμιλος Novartis
28	ΜΗΝΥΜΑ ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
	2
31	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ
31	2.1 Στρατηγική Εταιρικής Υπευθυνότητας
34	2.2 Ανάλυση Ουσιαστικότητας
	3
37	ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΔΡΑΣΗ ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΗΜΑΣΙΑ
37	3.1 Προτεραιότητα στον Ασθενή
45	3.2 Έρευνα και Ανάπτυξη
50	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων
56	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική
	4
68	ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
68	4.1 Προφίλ Έκθεσης
70	4.2 Παραρτήματα
70	Α. Πίνακας Περιεχομένων GRI
72	Β. Πίνακας AA1000APS
73	Γ. Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε.

Επιλεγμένα Στοιχεία 2016 - 2017

Συνολική άμεση επένδυση
(δημοσιονομική συνεισφορά και μισθοδοσία,
έρευνα και ανάπτυξη, δωρεές, χορηγίες και
κοινωνικά προγράμματα, rebates και claw back)

€293,1 εκ.

2016 & 2017

Ποσοστό επιστροφής
επένδυσης στην
ελληνική οικονομία
και κοινωνία

35%

2016 & 2017

No1 Φαρμακευτική
στην Ελλάδα
(μερίδιο αγοράς βάσει
στοιχείων IMS)

9,1%

2017

9,4%

2016

Κύκλος
Εργασιών

€315,7 εκ.

2017

€329,4 εκ.

2016

Δημοσιονομική
συνεισφορά και
μισθοδοσία

€37,5 εκ.

2017

€33,8 εκ.

2016

Ποσά που επενδύθηκαν
σε δωρεές, χορηγίες και
υποστήριξη κοινωνικών
προγραμμάτων

€2 εκ.

2017

€3,4 εκ.

2016

Ύψος επένδυσης
για έρευνα και
ανάπτυξη στην Ελλάδα
(κλινικές μελέτες)

€7,6 εκ.

2017

€7 εκ.

2016

Αριθμός
κλινικών
μελετών
στην Ελλάδα

93

2017

114

2016

Επιλεγμένα Στοιχεία 2016 - 2017

Διαθεσιμότητα
αποθεμάτων

99,9%

2017

99,9%

2016

Ποσοστό έμμεσων
αγορών από
εγχώριους
προμηθευτές

95,7%

2017

97,6%

2016

Ποσά που επενδύθηκαν
σε συνεργασίες
με ελληνικές
φαρμακοβιομηχανίες

€15,9 εκ.

2017

€20,6 εκ.

2016

Συνολικός αριθμός
ενώσεων ασθενών
που υποστηρίχτηκαν
από την εταιρεία

34

2016 & 2017

Ποσοστά
γυναικών
εργαζομένων

54,5%

2017

54,3%

2016

Ποσοστά
γυναικών
managers

58%

2017

58%

2016

Μήνυμα Προέδρου & Διευθύνουσας Συμβούλου

GRI 102-14

Αγαπητοί αναγνώστες,

Ο Όμιλος Novartis δραστηριοποιείται στην Ελλάδα για περισσότερα από 20 χρόνια, με ένα ευρύ χαρτοφυλάκιο, που περιλαμβάνει καινοτόμες θεραπείες (Novartis), γενόσημα και βιομοειδή σκευάσματα (Sandoz), καθώς και προϊόντα οφθαλμικής φροντίδας (Alcon).

Οι δύο τελευταίες χρονιές χαρακτηρίστηκαν από αρκετές προκλήσεις τόσο για την εταιρεία μας, όσο και για το φαρμακευτικό κλάδο ευρύτερα. Σχετικά με τις αναφορές για τις επιχειρηματικές πρακτικές στην Ελλάδα και τις έρευνες που διεξάγονται από ελληνικές και αμερικανικές αρχές, δηλώνουμε τα εξής:

Η Novartis συνεχίζει να συνεργάζεται με τις ελληνικές και αμερικανικές αρχές ενώ διεξάγει και τη δική της εσωτερική έρευνα. Είμαστε αποφασισμένοι να κατανοήσουμε σε βάθος τα δεδομένα της υπόθεσης και δεσμευόμαστε ότι θα δράσουμε ανάλογα για τυχόν πράξεις που δε συνάδουν με τα υψηλά ηθικά επιχειρηματικά μας πρότυπα, καθώς και να αποτρέψουμε κάθε πιθανό παράπτωμα στο μέλλον.

Ο δημόσιος διάλογος γύρω από την υπόθεση περιλαμβάνει ανακρίβειες, εικασίες, πολιτική αντιπαράθεση, καθώς και αναφορές χωρίς κανένα σεβασμό σε εργαζομένους μας. Θα προστατεύσουμε την εταιρεία και τους ανθρώπους μας με κάθε δυνατότητα που μας δίνουν οι κανόνες δικαίου.

Η δέσμευσή μας στη χώρα και η έμπρακτη υποστήριξη των Ελλήνων ασθενών και ευρύτερα της ελληνικής κοινωνίας παραμένουν ανεπηρέαστες.

Παρά τις προκλήσεις, παραμένουμε πάντα εστιασμένοι στην αποστολή μας: να βοηθάμε τους Έλληνες ασθενείς να ζήσουν περισσότερο και με καλύτερη ποιότητα ζωής, με τρόπο βιώσιμο για την ελληνική κοινωνία και την εταιρεία μας.

Σε αυτή την κατεύθυνση, τη διετία 2016 - 2017, η Novartis Hellas επέστρεψε στην εθνική οικονομία €293 εκ., δηλαδή περίπου το 35% των συνολικών ετήσιων εσόδων της, μέσω επενδύσεων σε έρευνα και ανάπτυξη, μισθοδοσίας, φόρων, clawback & rebates, στήριξης των Ελλήνων προμηθευτών, δωρεών και κοινωνικών προγραμμάτων.

Ειδικότερα, οι επενδύσεις της εταιρείας για τη διεξαγωγή 114 κλινικών μελετών το 2016 και 93 το 2017 ξεπέρασαν τα €14 εκ. Παράλληλα, στηρίξαμε τις ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες μέσα από συνεργασίες που αφορούσαν τη διανομή και προώθηση φαρμακευτικών σκευασμάτων, επενδύσεις που ξεπέρασαν τα €36 εκ. Επιπρόσθετα, η εταιρεία διατήρησε τη δέσμευσή της στην υπεύθυνη λειτουργία της εφοδιαστικής της αλυσίδας, διατηρώντας το ποσοστό των αγορών της από εγχώριους προμηθευτές στο 97,6% για το 2016 και στο 95,7% για το 2017 με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της εγχώριας αγοράς. Καταβάλλοντας προσπάθεια για την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων μας, υλοποιούμε προγράμματα ανακύκλωσης, μείωσης εκπομπής ρύπων διοξειδίου του άνθρακα, ενώ πετύχαμε τη μείωση της κατά κεφαλήν κατανάλωσης νερού κατά 3,7%.

Παρά τις προκλήσεις,
καταφέραμε να παραμείνουμε
εστιασμένοι στην αποστολή μας:
να βοηθήσουμε τους Έλληνες
ασθενείς να ζήσουν περισσότερο
και με καλύτερη ποιότητα ζωής, με
τρόπο βιώσιμο για την ελληνική
κοινωνία και την εταιρεία μας.

Για όλα αυτά που πετύχαμε, κινητήριος δύναμη υπήρξαν οι περισσότεροι από 470 εργαζόμενοί μας που καθημερινά υποστηρίζουν το έργο μας. Νιώθουμε βαθιά υπερηφάνεια και τους ευχαριστούμε για την αφοσίωσή τους που με ευθύνη παραμένουν πιστοί στις αξίες της εταιρείας μας και την εστίασή μας στην αρχή της βιωσιμότητας.

Στην παρούσα Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας 2016 - 2017 αναφέρουμε τις προσπάθειες προόδου που καταβάλαμε κατά την περίοδο αναφοράς, για τη βελτίωση των επιδόσεών μας, αναφορικά με την υπεύθυνη διαχείριση των ουσιαστικών θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης σχετικών με τη λειτουργία μας. Η Έκθεσή μας αναπτύσσεται σε τέσσερις βασικούς θεματικούς πυλώνες: Προτεραιότητα στον Ασθενή, Έρευνα και Ανάπτυξη, Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων, Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική.

Οι τέσσερις αυτοί πυλώνες εμπεριέχουν το σύνολο της πληροφορίας που αποτυπώνει την ασθενοκεντρική μας προσέγγιση, αλλά και την προσπάθεια που καταβάλλουμε ώστε η πρόσβαση σε αποτελεσματικές θεραπευτικές μεθόδους θα είναι δυνατή για όλους. Ο συνδυασμός επιστήμης και υπευθυνότητας βοηθά τη Novartis Hellas να χτίσει εμπιστοσύνη και να δημιουργεί αξία για την εταιρεία, τα ενδιαφερόμενά της μέρη και την ευρύτερη κοινωνία.

Καλή ανάγνωση.

Susanne Kohout
Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος
Novartis Hellas

NOVARTIS

NOVARTIS

NOVARTIS

1

Η Εταιρεία

[GRI 102-1](#) | [GRI 102-2](#) | [GRI 102-3](#) | [GRI 102-4](#) | [GRI 102-5](#) | [GRI 102-6](#) | [GRI 102-45](#)

1.1 Προφίλ

Η Novartis Hellas A.E.B.E., η οποία ανήκει στον Όμιλο Novartis AG, είναι μια δυναμική εταιρεία στον ελληνικό φαρμακευτικό χώρο, η οποία βασίζει την ανάπτυξή της στις καινοτόμες θεραπείες που παρέχει στους Έλληνες ασθενείς. Τα κεντρικά γραφεία της Novartis Hellas βρίσκονται στη Μεταμόρφωση Αττικής (12ο χλμ Εθνικής Οδού Αθηνών - Λαμίας), ενώ λειτουργούν γραφεία της εταιρείας και στη Θεσσαλονίκη.

Στον Όμιλο συγκαταλέγεται πλέον, από την 1η Σεπτεμβρίου 2017 και η Sandoz Greece η οποία θα λειτουργεί ως ανεξάρτητη επιχειρηματική μονάδα της νομικής οντότητας Novartis Hellas στο Μαρούσι Αττικής (Γκύζη και Λεωφ. Κηφισίας 18). Αυτή η εξέλιξη σημαίνει πως η Novartis Hellas αποτελεί μια πολυδιάστατη οντότητα που φιλοξενεί τόσο τα τμήματα καινοτόμων φαρμάκων (Pharma & Oncology), όσο και τα τμήματα γενόσημων και βιομοειδών (Sandoz).

Βασικοί πελάτες, οι οποίοι εξυπηρετούνται μέσω των **198 προϊόντων** που προσφέρονται, είναι οι συνεργαζόμενοι χονδρέμποροι, φαρμακεία και ιδιωτικές κλινικές, καθώς και το Κράτος, μέσω των δημόσιων νοσοκομείων και του Πρωτοβάθμιου Εθνικού Δικτύου Υγείας (ΠΕΔΥ).

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της Novartis Hellas A.E.B.E. επικεντρώνονται στους τομείς των συνταγογραφούμενων ιδιοσκευασμάτων, τα οποία διατίθενται στην ελληνική αγορά μέσα από το δίκτυο διανομών και φαρμακαποθηκών.

Θεραπευτικές κατηγορίες

Η Novartis είναι αναγνωρισμένη παγκοσμίως για την έρευνα, ανακάλυψη και διάθεση στη φαρμακευτική αγορά καινοτόμων αποτελεσματικών προϊόντων.

Καρδιαγγειακό σύστημα και μεταβολισμός

Εγκεκριμένα σκευάσματα για:

- Αρτηριακή Υπέρταση
- Καρδιακή Ανεπάρκεια
- Σακχαρώδη Διαβήτη

Κεντρικό νευρικό σύστημα

Εγκεκριμένα σκευάσματα για:

- Νόσο Alzheimer
- Νόσος Parkinson
- Σκλήρυνση κατά Πλάκας

Οφθαλμολογία

Εγκεκριμένα σκευάσματα για:

- Ηλικιακή Εκφύλιση της Ωχράς Κηλίδας
- Απόφραξη αμφιβληστροειδικής φλέβας
- Διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια
 - Ξηροφθαλμία
 - Παθολογική Μυωπία
- Ενδοουλοειδική Έλξη (VMT)
 - Γλαύκωμα

Ανοσολογία, ηπατολογία και δερματολογία

Εγκεκριμένα σκευάσματα για:

- Ψωρίαση
- Ψωριασική Αρθρίτιδα
- Αγκυλοποιητική Σπονδυλίτιδα
- Χρόνια Αυθόρμητη Κνίδωση
- Αυτοφλεγμονώδη Νοσήματα

Αναπνευστικό σύστημα

Εγκεκριμένα σκευάσματα για:

- Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια
 - Άσθμα
 - Κυστική Ινωση

Ογκολογία, αιματολογία και σπάνια νοσήματα

Εγκεκριμένα σκευάσματα για:

- Καρκίνο του Μαστού
 - Μελάνωμα
- Καρκίνο του Νεφρού
 - Νευροενδοκρινείς Όγκους
- Στρωματικούς όγκους του Γαστρεντερικού
 - Σάρκωμα Μαλακών Μορίων
 - Καρκίνο του Πνεύμονα
- Χρόνια Λεμφοκυτταρική Λευχαιμία (ΧΛΛ)
 - Μυελογενή Λευχαιμία
 - Μεσογειακή Αναιμία
 - Μυελοϊνωση (MF)
- Αληθή Πολυκυτταραιμία (PV)
- Χρόνια Αυτοάνοση (ιδιοπαθή) Θρομβοπενική Πορφύρα (ITP)
- Επείκτητη Σοβαρή Απλαστική Αναιμία (SAA)
 - Μεγαλακρία
 - Νόσο Cushing
- Σύνδρομο Οζώδους Σκλήρυνσης

GRI 102-7

Οικονομικά αποτελέσματα

Η οικονομική ανάπτυξη αποτελεί για τη Novartis Hellas, όπως και για κάθε εταιρεία, θεμελιώδη σκοπό, ώστε να συνεισφέρει άμεσα και έμμεσα στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Τα κύρια οικονομικά αποτελέσματα της εταιρείας φαίνονται στον παρακάτω πίνακα, ενώ περισσότερες σχετικές πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο Ετήσιο Δελτίο του Ομίλου στον ιστότοπο

www.novartis.com. Τα μικρά περιθώρια κέρδους της εταιρείας οφείλονται κυρίως στο γεγονός ότι τα έξοδα κλινικών μελετών και η ανάπτυξη νέων προϊόντων επιμερίζονται σε όλες τις χώρες, όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος, καθώς και στο μεγάλο ποσοστό των φαρμάκων τα οποία εισάγονται από το εξωτερικό.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (€)	2017	2016
Μετοχικό Κεφάλαιο	23.360.692	23.360.692
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	138.831.354	135.357.697
Σύνολο Υποχρεώσεων	61.477.277	57.459.413
Καθαρά Πάγια	4.691.805	4.761.354
Γενικό Σύνολο Ενεργητικού	200.308.631	192.817.111
Μεικτό Κέρδος	79.319.876	79.026.092
Καθαρά Κέρδη προ Φόρων	8.882.750	13.395.765

Κύκλος Εργασιών (Καθαρές Πωλήσεις)

€315,7 εκ.

2017

€329,4 εκ.

2016

Η Novartis Hellas, σύμφωνα με το μερίδιο αγοράς που ξεπερνά το 9%, κατατάσσεται ως η κορυφαία φαρμακευτική εταιρεία στην Ελλάδα.

Μερίδιο Αγοράς της Novartis Hellas (συμπερ/νης της Sandoz)

9,1%

2017

9,4%

2016

ΑΓΟΡΑ ΦΑΡΜΑΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σύμφωνα με τα τελευταία δεδομένα (Απρίλιος 2018) της Έκθεσης για τη Φαρμακευτική Αγορά στην Ελλάδα του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδας (ΣΦΕΕ), η συνολική δαπάνη υγείας στη χώρα διαμορφώθηκε στα €14,6 δις το 2016, μειωμένη κατά 32,4% σε σχέση με το 2010 (ενώ το αντίστοιχο ποσοστό μεταβολής των δαπανών υγείας για την περίοδο 2010-2017 για τις χώρες της Ευρωζώνης ήταν +11,8% και των χωρών του Ευρωπαϊκού Νότου -0,6%), εκ των οποίων τα €8,5 δις αφορούν στη δημόσια δαπάνη υγείας οδηγώντας στη χαμηλότερη κατά κεφαλήν δημόσια δαπάνη υγείας (58%) στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην υψηλότερη ιδιωτική κατά κεφαλήν δαπάνη υγείας (43%).

Από το σύνολο των δαπανών υγείας των νοικοκυριών, η δαπάνη σε φαρμακευτικά προϊόντα αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος (34,4%), ακολουθούμενη από τη δαπάνη για νοσοκομειακή περίθαλψη (31,6%) και τις οδοντιατρικές υπηρεσίες. Από το 2012 και μετά, η μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης είναι τέτοια που δεν επιτρέπει την κάλυψη των αναγκών των ασθενών από το κράτος, με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλη μετατόπιση κάλυψης των αναγκών στον ιδιωτικό τομέα και συγκεκριμένα στη φαρμακευτική βιομηχανία.

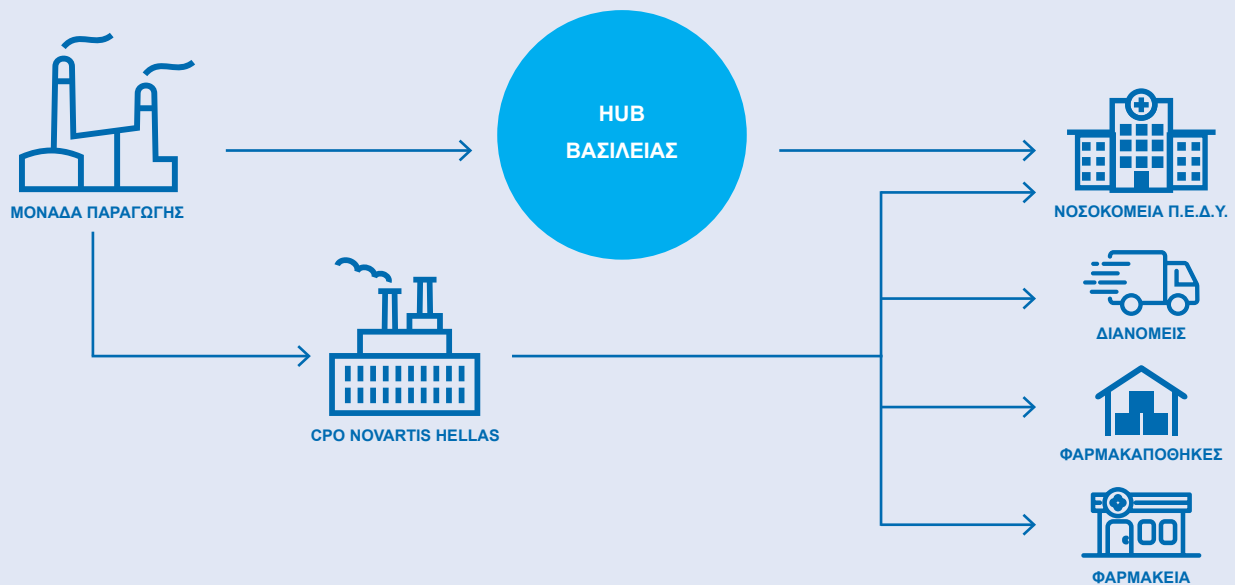
Για 5η συνεχόμενη χρονιά, η δημόσια εξωνοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη ακολούθησε πτωτική πορεία, καθώς ο στόχος καθορίστηκε το 2017 στα €1,95 δις από €2,37 δις το 2013, καταγράφοντας έτσι συνολική μείωση της τάξης του 62% την περίοδο 2009 - 2017. Αντιστοίχως, πτωτική είναι και η πορεία της κατά κεφαλήν δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης στην Ελλάδα, όπου από €430 ανά κάτοικο το 2009 μειώθηκε στα €181 το 2015, κατατάσσοντας την Ελλάδα στις τελευταίες θέσεις ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ. Εδώ πρέπει να συνυπολογισθεί και η μεγάλη συμμετοχή της βιομηχανίας, για την κάλυψη των αναγκών των Ελλήνων ασθενών, μέσα από τους μηχανισμούς των επιστροφών (rebates) και του clawback.

Η φαρμακευτική βιομηχανία το 2017, απέδωσε €1.2 δις σε rebates σε clawback, συνεισφέροντας έτσι το 48% της εξωνοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης (έναντι του 23% το 2012) και το 36% της νοσοκομειακής δαπάνης (έναντι του 31% το 2012).

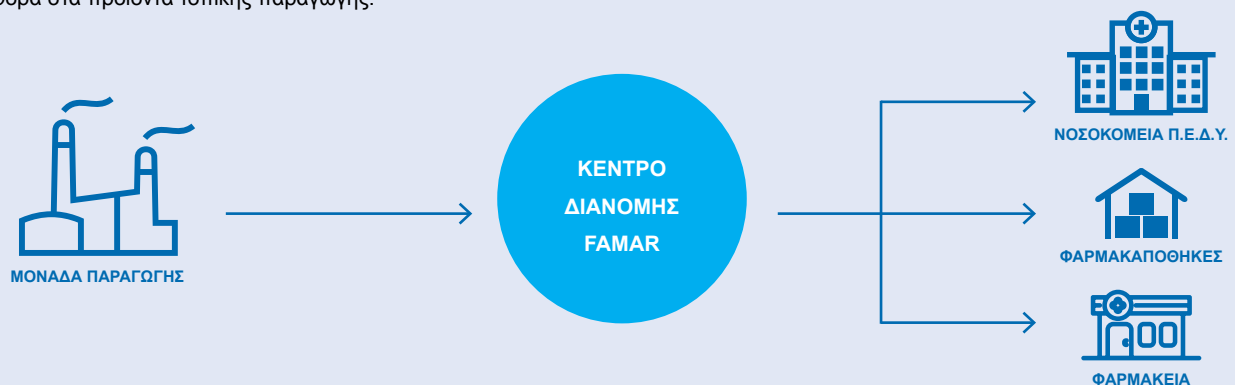
Μεταξύ 2009-2016, τόσο η συνολική δαπάνη υγείας, όσο και η δημόσια δαπάνη ακολούθησαν την πτωτική πορεία του ΑΕΠ, με μειώσεις που έφθασαν το 32,4% και 42,5% αντιστοίχως.

1.2 Εφοδιαστική αλυσίδα

Το ακόλουθο διάγραμμα αποτυπώνει την εφοδιαστική αλυσίδα της Novartis Hellas για το **98%** των προϊόντων που διανέμονται στην ελληνική αγορά.

Το ακόλουθο διάγραμμα αποτυπώνει την εφοδιαστική αλυσίδα που αφορά στα προϊόντα τοπικής παραγωγής.

Δεν υπήρξε καμία σημαντική αλλαγή στην εφοδιαστική μας αλυσίδα από την απολογιστική περίοδο που αφορούσε στα έτη 2013 - 2015.

Προμηθευτές

Οι προμηθευτές μας ανέρχονται σε περίπου **1.500** σε όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό, με τις κύριες κατηγορίες αυτών να είναι:

- Παραγωγοί προϊόντων (π.χ. Famar)
- Εταιρείες συν-προώθησης (π.χ. Elpen, Pharmathen, WinMedica κ.α.)

Το συνολικό κόστος αγορών της εταιρείας:

€357 εκ.

2017

€330 εκ. αφορούν σε άμεσες αγορές και περισσότερα από **€27 εκ.** σε έμμεσες

Αναφορικά με τις άμεσες αγορές, το 99% αφορά αγορές από τη μητρική εταιρεία, ενώ το **1%** αφορά αγορές (υλικών και υπηρεσιών) από τοπικούς προμηθευτές.

Αντίστοιχα, στις έμμεσες αγορές, το 95,7% αφορά εγχώριους* προμηθευτές και το **4,3%** αφορά σε αγορές από προμηθευτές εξωτερικού.

€314 εκ.

2016

€289 εκ. αφορούν σε άμεσες αγορές και περισσότερα από **€25 εκ.** σε έμμεσες

Αναφορικά με τις άμεσες αγορές, το 97,6% αφορά αγορές από τη μητρική εταιρεία ενώ μόνο το **2,4%** αφορά αγορές (υλικών και υπηρεσιών) από τοπικούς προμηθευτές.

Αντίστοιχα, στις έμμεσες αγορές, το 97,6% αφορά εγχώριους* προμηθευτές και το **2,4%** αφορά σε αγορές από προμηθευτές εξωτερικού.

*Ως εγχώριους ορίζουμε τους προμηθευτές με έδρα την Ελλάδα.

Κώδικας προμηθευτών

Ο Κώδικας Προμηθευτών της Novartis παραθέτει τις προσδοκίες που έχουμε από τους προμηθευτές μας σε πρακτικές δίκαιης εργασίας, στην υγεία και την ασφάλεια, στην περιβαλλοντική προστασία, στην προστασία των ζώων, στην καταπολέμηση της διαφθοράς και στην προστασία των προσωπικών δεδομένων. Η Novartis αναγνωρίζει τον ρόλο που μπορεί και πρέπει να παίξει στην προώθηση των Αρχών της βιώσιμης και υπεύθυνης ανάπτυξης στην αλυσίδα αγορών της. Για τον λόγο αυτό, δίνει έμφαση στη διαδικασία επιλογής των προμηθευτών της, με βάση και κριτήρια που σχετίζονται με την Εταιρική Υπευθυνότητα, ενώ παράλληλα εστιάζει σε παρεμβάσεις, με ενδεικτικές ενέργειες όπως:

- Πραγματοποιεί επιθεωρήσεις για θέματα ποιότητας σε προμηθευτές:

ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ	2017	2016
Επιθεωρήσεις από Υγειονομική Αρχή	1	-
Εσωτερικές Επιθεωρήσεις	21	16

- Εφαρμόζει από το 2012 ένα νέο σύστημα επιλογής, αξιολόγησης και ελέγχου προμηθευτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα των κλινικών μελετών.

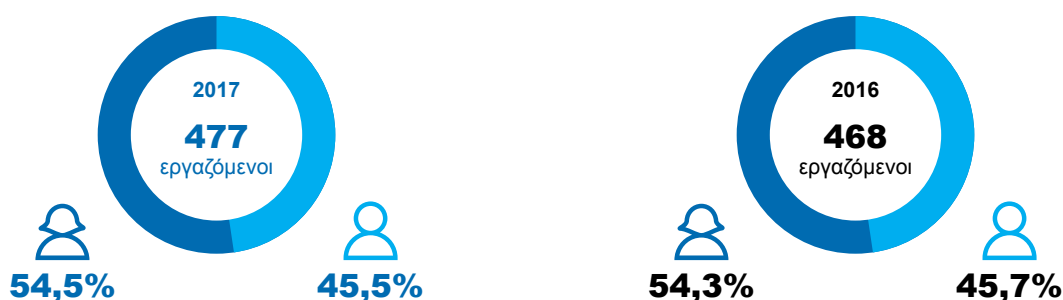
- Ενσωματώνει στις συμβάσεις των κύριων προμηθευτών της τις αρχές του «Responsible Procurement». Το εταιρικό αυτό πρότυπο, περιλαμβάνει υποχρεωτικές παραμέτρους που οι προμηθευτές της εταιρείας πρέπει να ακολουθούν (ελέγχεται από το τμήμα αγορών) και αφορά σε θέματα ηθικής, εργασιακών δικαιωμάτων, ασφάλειας, περιβάλλοντος κ.α.

Η Novartis έχει θεσμοθετήσει συγκεκριμένη Πολιτική η οποία περιγράφει τη διαδικασία, τις υπευθυνότητες, τη συχνότητα και τον τρόπο που η εταιρεία διεξάγει επιθεωρήσεις στους προμηθευτές. Η κατηγοριοποίηση των προμηθευτών (από την οποία εξαρτώνται χειρισμοί όπως επιθεωρήσεις, επικοινωνία κ.λπ.), πραγματοποιείται με βάση συγκεκριμένη διεργασία που λαμβάνει υπόψη της θέματα, όπως το είδος του προϊόντος ή της υπηρεσίας που προσφέρεται, το κόστος της συνεργασίας, τη χώρα προέλευσης του προμηθευτή κτλ.

1.3 Ανθρώπινο δυναμικό

Προφίλ

GRI 102-8

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

Συνολικός αριθμός υπαλλήλων κατά σύμβαση εργασίας και κατά περιοχή		2017			2016		
		Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Αθήνα	Αορίστου	143	218	361	141	211	352
	Ορισμένου	3	1	4	3	4	7
	Πρακτική	0	1	1	0	0	0
	Εθελοντές	0	0	0	0	0	0
	Συνολικά	146	220	366	144	215	359
Θεσσαλονίκη	Αορίστου	28	25	53	28	26	54
	Ορισμένου	1	0	1	0	0	0
	Πρακτική	0	1	1	0	0	0
	Εθελοντές	0	0	0	0	0	0
	Συνολικά	29	26	55	28	26	54
Λοιπές Περιοχές	Αορίστου	42	14	56	42	13	55
	Ορισμένου	0	0	0	0	0	0
	Πρακτική	0	0	0	0	0	0
	Εθελοντές	0	0	0	0	0	0
	Συνολικά	42	14	56	42	13	55
Συνολικός αριθμός υπαλλήλων κατά τύπο εργασίας		2017			2016		
		Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Πλήρους απασχόλησης		217	259	476	214	253	467
Μερικής απασχόλησης		0	1	1	0	1	1
ΣΥΝΟΛΟ		217	260	477	214	254	468

* Ένα σημαντικό μερίδιο των δραστηριοτήτων του οργανισμού όπως η φαρμακο-επαγρύπνηση, συγκεκριμένες λογιστικές εργασίες και μισθοδοσία, εκτελείται από εργαζομένους που δεν είναι υπάλληλοι.

** Τα στοιχεία ανθρώπινου δυναμικού αφορούν στο σύνολο των εργαζομένων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016 και 2017 αντίστοιχα.

Εκπαίδευση και ανάπτυξη

Όλοι οι προϊστάμενοι αξιολογούνται και επιβραβεύονται για τον τρόπο με τον οποίο αναπτύσσουν τους ανθρώπους τους, ώστε να προσελκύνουμε, να διατηρούμε και να προάγουμε τα καλύτερα ταλέντα.

Στην εταιρεία πραγματοποιούνται πολλά εσωτερικά προγράμματα εκπαίδευσης και αυτό μας δίνει τη δυνατότητα να παρέχουμε μεγάλο αριθμό εκπαιδεύσεων με έμφαση στους εμπορικούς ρόλους.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Συνολικές ώρες εκπαίδευσης
εργαζομένων
(σε εκατοντάδες ώρες)

68

2017

76

2016

Απόλυτος αριθμός εργαζομένων
που εκπαιδεύτηκαν

270

2017

285

2016

Ανάπτυξη ταλέντων και πλάνο διαδοχής

Η Novartis έχει ως προτεραιότητα την ανάπτυξη των ανθρώπων της και την εξέλιξή τους. Μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες (Organizational Talent Review, Talking Talent) εντοπίζονται και αναδεικνύονται οι ταλαντούχοι εργαζόμενοι που αναλαμβάνουν διευρυμένα καθήκοντα ή υψηλότερες θέσεις, διασφαλίζοντας έτσι την ανάπτυξη των εργαζομένων, την αξιοκρατία και την επιτυχία της Novartis.

Η παρακολούθηση των δράσεων που σχετίζονται με την Ανάπτυξη γίνεται μέσω μιας ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Talent Management System), που ισχύει για όλον τον Όμιλο, όπου κάθε εργαζόμενος δημιουργεί και ενημερώνει το προφίλ του, ενώ καταγράφει φιλοδοξίες και στόχους, δυνατά και αδύναμα σημεία καθώς και το πλάνο ανάπτυξης που θα ακολουθήσει προκειμένου να φθάσει στο στόχο του.

Η πλατφόρμα είναι διαδραστική και πρόσβαση στο περιεχόμενο έχει ο Προϊστάμενος, ο οποίος συμπληρώνει και επικυρώνει τα παραπάνω, καθώς και η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού, προκειμένου να αντλήσει πληροφορίες σχετικά με τις εκπαιδευτικές ανάγκες και να υποστηρίξει τον εργαζόμενο όταν προκύψει κατάλληλη επαγγελματική ευκαιρία, τόσο στα γραφεία της Ελλάδας όσο και στα γραφεία του Ομίλου στο εξωτερικό.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι, την περίοδο 2016 - 2017 το Talent Management System χρησιμοποιήθηκε και για τους ιατρικούς επισκέπτες.

Επιβράβευση και παροχές

ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ο Όμιλος προσπαθεί να επιβραβεύσει και να δώσει κίνητρα στους εργαζομένους με αντικειμενικό και ισορροπημένο τρόπο, βάσει της προσωπικής Διαδικασία Αξιολόγησης.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το σύστημα Αμοιβών της Novartis είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την αξιολόγηση της ατομικής απόδοσης και τα συνολικά αποτελέσματα της χώρας.

ΠΑΡΟΧΕΣ

✓	✓	✓
1. Bonus	2. Ιδιωτική ασφάλεια ζωής και ατυχήματος	3. Ιδιωτικό ιατροφαρμακευτικό πρόγραμμα
✓	✓	✓
4. Ετήσιο check up	5. Ιδιωτική ασφάλεια οικογένειας	6. Συνταξιοδοτικό πρόγραμμα
✓	✓	✓
7. Επίδομα παιδικού σταθμού	8. Παιδική γιορτή	9. Δώρο γάμου
✓	✓	✓
10. Δώρο γέννησης τέκνων	11. Θέση στάθμευσης	12. Εορτασμοί / εκδηλώσεις της εταιρείας
✓	✓	✓
13. Προσκλήσεις για εκδηλώσεις	14. Ειδικές τιμές σε υπηρεσίες / προϊόντα	15. Παροχή αυτοκινήτου, βενζίνης και e-pass για το μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου των εργαζομένων
✓	✓	✓
16. Παροχή σίτισης στο εστιατόριο της εταιρείας, για ένα πλήρες γεύμα σε πολύ χαμηλή τιμή καθώς και δωρεάν παροχή 3 μικρότερων γευμάτων	17. Επίδομα Internet για όλους τους εργαζομένους	18. Εταιρικό κινητό τηλέφωνο για ορισμένους ρόλους

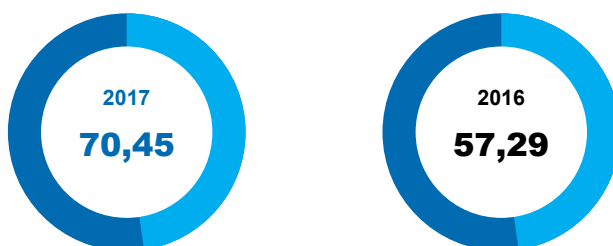
Εξέλιξη και αξιολόγηση

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Η εταιρεία μας έχει ως προτεραιότητα την κάλυψη θέσεων εσωτερικά, υποστηρίζοντας τα προσωπικά πλάνα ανάπτυξης των εργαζομένων και τα εταιρικά πλάνα διαδοχής. Αποτέλεσμα

της διαδικασίας αυτής είναι ότι, το 2016 και το 2017, το 57,29% και 70,45% αντίστοιχα των κενών ή νέων θέσεων που προέκυψαν καλύφθηκαν από εσωτερικούς υποψηφίους.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (%)

Παράλληλα, η εταιρεία υποστήριξε την επαγγελματική εξέλιξη των στελεχών της στα κεντρικά γραφεία του Ομίλου, στο εξωτερικό, παρέχοντας την ευκαιρία για περαιτέρω ανάπτυξη και ανάδειξη των ικανοτήτων τους. Κατά τα έτη 2016 και 2017, 2 και 6 εργαζόμενοι της εταιρείας μας αντίστοιχα προήχθησαν στα κεντρικά γραφεία του Ομίλου στην Ελβετία ή σε άλλες χώρες.

Υγεία και ασφάλεια

Υπάρχει στενή συνεργασία του υπεύθυνου διαχείρισης εγκαταστάσεων της Novartis με εξειδικευμένο προσωπικό σε θέματα υγείας και ασφάλειας της εξωτερικής εταιρείας ΕΞΥΠΠ, σε μηνιαία βάση. Παρακάτω αναφέρονται τα κύρια μέτρα που λαμβάνει η εταιρεία σε θέματα προστασίας της υγείας και ασφάλειας:

- Λαμβάνει υπηρεσίες ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας στις εγκαταστάσεις της, όπως ορίζει η νομοθεσία
- Πραγματοποιεί επιθεώρηση χώρου σε μηνιαία βάση και λήψη μέτρων όπου χρειάζεται σε συνεργασία με την εταιρεία συντήρησης των εγκαταστάσεων για αποφυγή κινδύνων και πρόληψη ατυχημάτων όλων των ανθρώπων που μπορεί να εργάζονται ή παρευρίσκονται στις εγκαταστάσεις της (προσωπικό, προμηθευτές, επισκέπτες)
- Παρακολουθεί συστηματικά και σε μηνιαία βάση δείκτες για θέματα ασφαλείας
- Λαμβάνει δείγματα και με τη βοήθεια εξωτερικού συνεργάτη, ελέγχει την ποιότητα του νερού καθώς και των τροφίμων/ γειμάτων στο εστιατόριό της, δύο φορές τον χρόνο
- Πραγματοποιεί συστηματικές μετρήσεις στην ποιότητα του αέρα, στο επίπεδο θορύβου και στην καταλληλότητα φωτισμού στις εγκαταστάσεις της
- Διεξάγει αξιολογήσεις επικινδυνότητας σε θέματα υγείας και ασφαλείας κάθε χρόνο
- Συνεργάζεται με τις αρχές (πυροσβεστική, πολιτική άμυνα, υγειονομικό) και πραγματοποιεί τακτικές επιθεωρήσεις σε ετήσια βάση

- Διεξάγει ασκήσεις εκκένωσης κτηρίων τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο και συστηματική εκπαίδευση ομάδας έκτακτης ανάγκης
- Αξιολογεί τον προμηθευτή που είναι υπεύθυνος για τη συντήρηση των εγκαταστάσεων της ότι τηρούνται τα μέτρα υγείας και ασφαλείας, ακόμα και κατά την διάρκεια εργασιών
- Δίνει έμφαση στην αναβάθμιση των μέτρων ελέγχου πρόσβασης και μέτρων ασφαλείας γενικότερα των εγκαταστάσεων της από το 2016 μέχρι σήμερα
- Ενημερώνει συνεχώς τους εργαζομένους της για τη διαδικασία πρόσβασης του προσωπικού και των επισκεπτών στις εγκαταστάσεις της
- Διαμορφώνει και ενημερώνει τα business continuity plans για διαφορετικά πιθανά ρίσκα που μπορεί να αντιμετωπίσει η εταιρεία.

Το αποτέλεσμα της μακροχρόνιας και συλλογικής προσπάθειας που καταβάλλει η εταιρεία και οι εργαζόμενοί της στον τομέα της υγείας και της ασφαλείας είναι οι ιδιαίτερα χαμηλοί δείκτες εργατικών ατυχημάτων και κανένα θανατηφόρο ατύχημα επί σειρά ετών.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι ότι, την περίοδο 2016 - 2017 δεν υπήρξε κανένα θανατηφόρο ατύχημα στη Novartis Hellas, αλλά ούτε και ατύχημα που να οδήγησε σε απώλεια εργασιακού χρόνου.

	2017	2016
Εργατικά ατυχήματα	2*	0

*Πραγματοποιήθηκαν σε ταξίδι στο εξωτερικό

Ισορροπία προσωπικής και επαγγελματικής ζωής

Η ισορροπία προσωπικής και επαγγελματικής ζωής, επισημάνθηκε ως ένα από τα σημεία προς βελτίωση στην εσωτερική έρευνα που διεξάγεται στους εργαζόμενους της Novartis. Για το σκοπό αυτό οι κυριότερες ενέργειες που εφήρμοσε η εταιρεία είναι:

- **Στόχοι:** Η ισορροπία προσωπικής και επαγγελματικής ζωής συμπεριλαμβάνεται πλέον στους στόχους βάσει των οποίων αξιολογούνται εργαζόμενοι και διευθυντικά στελέχη.
 - Κάθε προϊστάμενος καθορίζει 1-2 σχετικούς στόχους που έχουν νόημα για εκείνον και την ομάδα του/της.
 - Κάθε εργαζόμενος καθορίζει 1-2 προσωπικούς στόχους.
- **Holidays for Non Holidays:** Δίνεται μια μέρα άδεια όταν ο εργαζόμενος έχει εργαστεί ένα ολόκληρο σαββατοκύριακο (σε ταξίδι, συναντήσεις, συνέδρια ή δουλειά στο γραφείο) μέσα στις επόμενες 2 εβδομάδες (ισχύει για όλα τα στελέχη της εταιρείας, τα οποία εξαιρούνται από την υποχρέωση τήρησης του νόμιμου ωραρίου).
- **Early Friday:** Η αξιοποίηση της υπάρχουσας πολιτικής (αποχώρηση στις 15:00 την Παρασκευή) ειδικά για το διάστημα Ιουνίου-Αυγούστου (ισχύει για όλα τα διευθυντικά στελέχη της εταιρείας τα οποία εξαιρούνται από την υποχρέωση τήρησης του νόμιμου ωραρίου), με την προϋπόθεση ότι έχουν επιτευχθεί οι επιχειρησιακοί στόχοι, υπάρχει συμφωνία με τον προϊστάμενο και έχουν συμπληρωθεί οι 40 εργάσιμες ώρες την εβδομάδα.
- **Ευέλικτο ωράριο:** Δίνεται η δυνατότητα στους εργαζόμενους να προσέρχονται στην εργασία τους μεταξύ 08:00-10:00, ανάλογα με τις προσωπικές τους υποχρεώσεις.
- **Εργασία από το σπίτι (work from home):** Οι εργαζόμενοι στα γραφεία έχουν τη δυνατότητα να εργαστούν από το σπίτι έως και 4 ημέρες το μήνα.

- **Επιπλέον ημέρες αργιών:** Η εταιρεία παραμένει κλειστή την Παραμονή των Χριστουγέννων, τη Μεγάλη Πέμπτη και του Αγίου Πνεύματος.

- **“Be Healthy Activities” και δράσεις «Well Being”** για την προώθηση της υγείας και της ισορροπίας επαγγελματικής/προσωπικής ζωής

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι την περίοδο 2016 - 2017 217 εργαζόμενοι χρησιμοποίησαν την εργασία από το σπίτι για συνολικά 2.743 ημέρες. Περαιτέρω πρόσθετες ενέργειες που σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν τα έτη 2016 - 2017 είναι:

- Πρόγραμμα Υποστήριξης Εργαζομένων
- Πρόγραμμα υποστήριξης Οικογένειας
- Πληροφόρηση και υποστήριξη νέων και μελλοντικών γονέων (New life in your life)
- Επέκταση της εργασίας από το σπίτι για ορισμένες θέσεις
- Παροχή εκπνώσεων για τους εργαζόμενους σε υπηρεσίες και καταστήματα.

Πρόσθετες ενέργειες που βρίσκονται στο στάδιο του σχεδιασμού αφορούν:

- Εφαρμογή Συμβουλευτικού Προγράμματος Εργαζομένων για την ισορροπία προσωπικής και επαγγελματικής ζωής.
- Προώθηση και επιδότηση αθλητικών γεγονότων.

Ίσες ευκαιρίες και σεβασμός στη διαφορετικότητα

Πολιτική μας είναι να μην κάνουμε διακρίσεις στον χώρο εργασίας (π.χ. λόγω φύλου, φυλής, πολιτικών πεποιθήσεων, θρησκευματος, καταγωγής, σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικίας, αναπηρίας), σε οποιοδήποτε εργασιακό θέμα (π.χ. προαγωγές). Εφαρμόζοντας στην πράξη την πολιτική, την περίοδο 2016 - 2017 δεν παρουσιάστηκαν περιστατικά διάκρισης στο χώρο εργασίας της εταιρείας. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στο σεβασμό της διαφορετικότητας και στην ισότιμη αντιμετώπιση των γυναικών.

Εργαζόμενοι κατά φύλο, ηλικιακή ομάδα και βαθμό	2017			2016		
	Εργαζόμενοι %	Managers %	Σύνολο %	Εργαζόμενοι %	Managers %	Σύνολο %
ΓΥΝΑΙΚΕΣ						
<30 ετών	2.3	0	2.3	1.1	0.4	1.5
30-50 ετών	21	25.8	46.8	21.6	27	48.6
>50 ετών	2.1	3.4	5.5	1.5	2.6	4.1
ΑΝΔΡΕΣ						
<30 ετών	0.2	0	0.2	0.2	0	0.2
30-50 ετών	21.4	19.5	40.9	22.3	19.7	42
>50 ετών	2.9	1.5	4.4	2.4	1.3	3.6

MANAGERS ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ

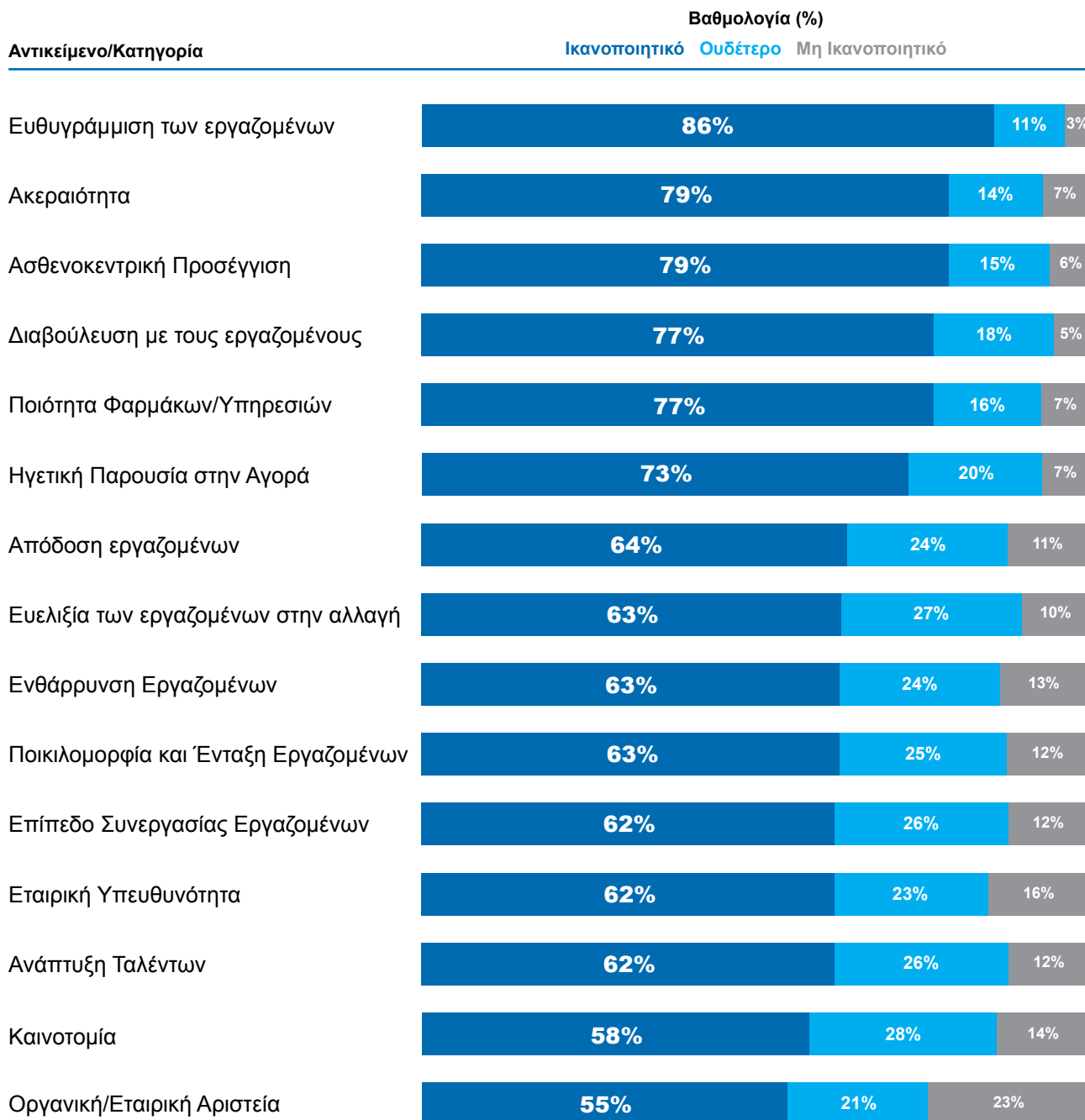

Εσωτερική επικοινωνία

Στην παγκόσμια έρευνα εργαζομένων του 2017 (GES), η συμμετοχή των εργαζομένων της εταιρείας έφτασε στο 77% (PHARMA) και 94% (ONCO) αντίστοιχα.

Το 2017, σημειώθηκαν υψηλά ποσοστά ικανοποίησης σε σημαντικούς τομείς όπως στον τομέα της «Ευθυγράμμισης των εργαζομένων» με τους στόχους της εταιρείας προς μία κοινή κατεύθυνση που έφτασε το 86%, της «Ακεραιότητας» που έφτασε το 79%, της «Ασθενοκεντρικής Προσέγγισης» που άγγιξε επίσης το 79% κ.α.

ΕΡΕΥΝΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

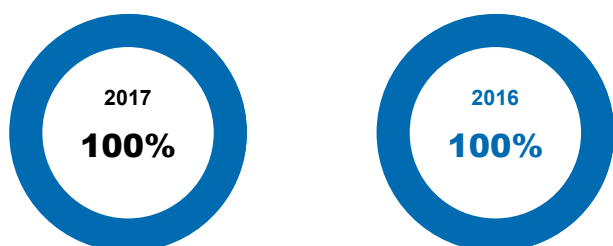
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ενδεικτικό της πολιτικής αμφίδρομης επικοινωνίας τόσο των εργαζομένων με τη διοίκηση, όσο και των εργαζομένων μεταξύ τους, είναι είναι τα μηνιαία Townhall καθώς και το Yammer,

στα οποία μπορούν να γράψουν και να σχολιάσουν όλοι οι εργαζόμενοι της εταιρείας.

Διάλογος και ελευθερία του συνδικαλίζεσθαι

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Η Novartis Hellas εφαρμόζει για όλους τους εργαζόμενους της τους όρους αμοιβής και εργασίας που ορίζονται από τις ισχύουσες Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας και ξεπερνά τα προβλεπόμενα σε πολλές από τις ρυθμίσεις τους.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ

Η Novartis Hellas σέβεται το δικαίωμα των εργαζομένων σε συλλογικές διαπραγματεύσεις και στο σχηματισμό συνδικαλιστικών οργάνων. Την περίοδο 2016 - 2017 οι εργαζόμενοι στη Novartis Hellas δεν προχώρησαν σε καμία απεργιακή κινητοποίηση ή στάση εργασίας.

Παιδική και καταναγκαστική εργασία

Η εταιρεία μας ακολουθεί στην πράξη τις διεθνώς αναγνωρισμένες Αρχές Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (όπως περιλαμβάνονται, στη Διεθνή Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του ΟΗΕ και στις δέκα Αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ), που ο Όμιλος έχει προσυπογράψει από το 2000.

Στο πλαίσιο αυτό η εταιρεία δεν απασχολεί παιδιά για εργασία κάτω του νόμιμου ορίου ηλικίας, δεν εφαρμόζει πρακτικές καταναγκαστικής εργασίας και δεν ανέχεται από συνεργάτες πρακτικές καταναγκαστικής εργασίας. Παράλληλα, από ανάλυση που έχει γίνει, δεν έχουν αναγνωριστεί δραστηριότητες της εταιρείας που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο εμφάνισης περιστατικών εξαναγκαστικής, υποχρεωτικής ή παιδικής εργασίας.

1.4 Περιβαλλοντική ευθύνη

Η Novartis έχει δεσμευθεί να ελαχιστοποιήσει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των προϊόντων της σε όλο τον κύκλο ζωής τους. Στο πλαίσιο αυτό, εστιάζουμε σε τέσσερις περιοχές με στρατηγικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της προφύλαξης:

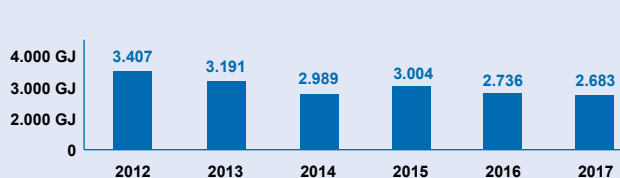
- Ενέργεια και Κλίμα
- Νερό και Μικρο-μόλυνση
- Υλικά και Απόβλητα
- Περιβαλλοντική Διαχείριση

Το όραμά μας είναι να γίνουμε πρωτοπόροι στην προστασία της υγείας, της ασφάλειας και του περιβάλλοντος. Η Novartis δε διαθέτει μονάδες παραγωγής φαρμάκων στην Ελλάδα και ως εκ τούτου η επίδραση που έχει στο περιβάλλον αφορά κυρίως στις δραστηριότητες των εργαζομένων της στα γραφεία της εταιρείας, καθώς και τη μεταφορά των εργαζομένων και προϊόντων της.

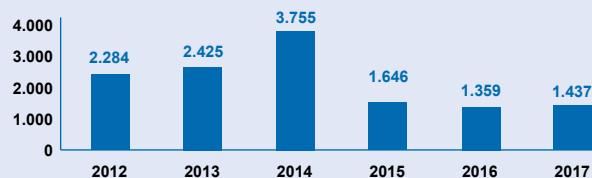
GRI 302-1

Ενέργεια και κλίμα

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

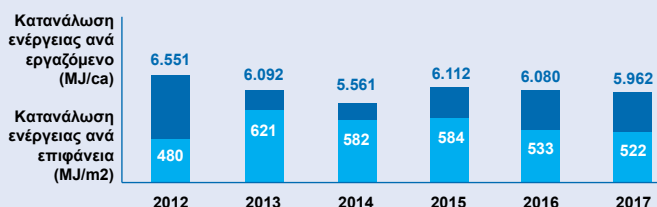

GRI 305-1

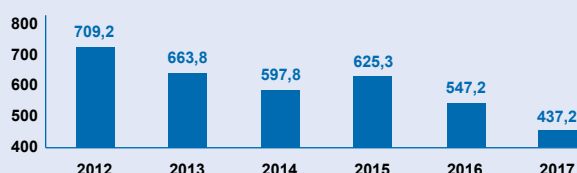
ΑΜΕΣΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΕΡΙΩΝ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ (SCOPE 1) CO₂e (t)

GRI 302-3

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΕΝΤΑΣΗ

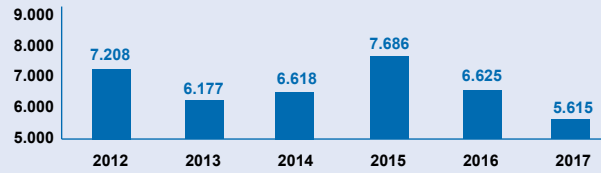

GRI 305-2

ΕΜΜΕΣΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΕΡΙΩΝ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ (SCOPE 2) CO₂e (t)

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΝΤΛΗΣΗ ΝΕΡΟΥ
ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟ
ή ΆΛΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ (m³)

Νερό και μικρο-μόλυνση

Υλικά και απόβλητα

Το 2017 διοργανώσαμε εσωτερική καμπάνια ενημέρωσης για την παγκόσμια ημέρα περιβάλλοντος με σκοπό την μείωση κατανάλωσης χαρτιού με σεβασμό στη φύση.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΧΑΡΤΙΟΥ
ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ:

Ανακύκλωση χαρτιού σε χώρο γραφείων (t)

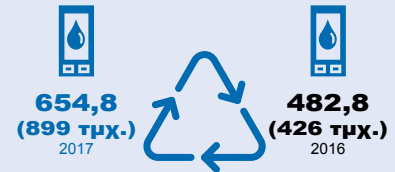
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΜΠΑΤΑΡΙΩΝ
ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ:

Ανακύκλωση μπαταριών σε χώρο γραφείων (kg)

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΜΕΛΑΝΙΩΝ
ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ:

Ανακύκλωση μελανιών σε χώρο γραφείων (kg)

2012	2013	2014	2015	2016	2017
Χαρτί (kg)					
371.400	375.400	387.350	374.426	369.289	277.012
Πλαστικά (kg)					
282.200	284.010	285.820	267.486	253.556	170.934
Αλουμίνιο (kg)					
45.980	46.400	44.610	43.440	45.425	41.176
Γυαλί (kg)					
127.990	128.430	152.930	147.145	60.121	45.094
Σίδηρος (kg)					
				57	2
Λοιπά (kg)					
				29.616	26.630

Μείωση ετήσιας κατανάλωσης χάρτινων ποτηριών μίας χρήσης και ποσότητας χαρτιού στις εγκαταστάσεις της Novartis:

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΧΑΡΤΙΝΩΝ ΠΟΤΗΡΙΩΝ (τεμ.)*

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΧΑΡΤΙΝΩΝ ΠΟΤΗΡΙΩΝ (kg)*

*Για την κατανάλωση χάρτινων ποτηριών λαμβάνουμε ετήσιες αναφορές (reports) από προμηθευτή ISS Integrated Facilities Management.

ΕΚΤΥΠΩΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ**

**Για την κατανάλωση χαρτιού σελίδων λαμβάνουμε ετήσιες αναφορές (reports) από εταιρεία HP, ενώ έχουμε προχωρήσει σε χρήση του συστήματος Printing Managed Services με προμηθευτή την HP.

1.5 Συμμετοχές και αναγνώριση

Η Novartis Hellas συμμετέχει/είναι μέλος:

- Στον Σύνδεσμο Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδας (ΣΦΕΕ) και στο Pharma Innovation Forum (PIF)
- Στο Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη
- Στο Ινστιτούτο Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (CRI)
- Στο Τμήμα Εταιρικών Υποθέσεων της Ελληνικής Εταιρείας Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΤΕΥΠ)
- Στην Ελληνική Εταιρεία Φαρμακευτικού Μάρκετινγκ (ΕΕΦΑΜ)
- Στον Σύνδεσμο Διαφημιζόμενων Ελλάδας (ΣΔΕ)
- Στο πρόγραμμα Business Days που διοργανώνει το Ερευνητικό Κέντρο Στρατηγικής Διοίκησης των Επιχειρήσεων & Επιχειρηματικότητας.
- Στο Ελληνοαμερικανικό Επιμελητήριο.

Εταιρική Υπευθυνότητα

ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (CR INDEX) 2016 ΚΑΙ 2017

Η Novartis Hellas κατάφερε να διακριθεί από το Ινστιτούτο Εταιρικής Ευθύνης (Corporate Responsibility Institute), το οποίο βράβευσε τις εταιρείες με το υψηλότερο αίσθημα Εταιρικής Υπευθυνότητας, σύμφωνα με τον Εθνικό Δείκτη Εταιρικής Ευθύνης (CR INDEX). Η Novartis Hellas κατάφερε να αποσπάσει το Χρυσό Βραβείο, αποδεικνύοντας τη στρατηγική της εταιρείας που έχει ως κύριο άξονα την τοποθέτηση των ασθενών στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων της, αλλά και την προσφορά στην κοινωνία.

Επιχειρηματική αριστεία

FORTUNE'S WORLD'S MOST ADMIRED COMPANIES 2016

Η Novartis Hellas κατάφερε για μια ακόμα φορά να ενταχθεί στη λίστα Fortune με τις «20 Πιο Αξιοθαύμαστες Εταιρείες της Ελλάδας», που αποτελεί παγκοσμίως μια από τις σημαντικότερες διακρίσεις εταιρικής φήμης. Η έρευνα σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε από την KPMG και την ελληνική έκδοση του περιοδικού Fortune. Οι εταιρείες αξιολογήθηκαν από περισσότερα από 1.450 υψηλόβαθμα στελέχη επιχειρήσεων βάσει 9 κριτηρίων που έχει ορίσει το Αμερικανικό Fortune.

Εργασιακό περιβάλλον

BEST WORKPLACES 2016

Μια ακόμη σημαντική διάκριση απέσπασε η Novartis Hellas από τον διεθνή οργανισμό Great Place to Work ως "Best Work Place 2016", ανεβαίνοντας στην 8η θέση της δεκάδας με τις κορυφαίες εταιρείες για το καλύτερο εργασιακό περιβάλλον, στην κατηγορία «άνω των 251 εργαζομένων». Η διάκριση οφείλεται κυρίως στους εργαζόμενους της εταιρείας, που αποτελούν την κινητήρια δύναμη και το σημαντικότερο κεφάλαιό της, αποδεικνύει έμπρακτα το κοινωνικό της πρόσωπο και δίνει ώθηση για ακόμα μεγαλύτερες προσπάθειες και πρωτοβουλίες στα επόμενα χρόνια.

Η έρευνα Best Workplaces διενεργήθηκε από το Great Place to Work Hellas, για 13η συνεχή χρονιά, και αποτελεί την μεγαλύτερη έρευνα αξιολόγησης του εργασιακού περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Η έρευνα Best Workplaces 2016 πραγματοποιήθηκε με την ακαδημαϊκή υποστήριξη του ALBA Graduate Business School.

Ο Όμιλος Novartis

Η Novartis είναι μία πολυεθνική φαρμακευτική εταιρεία με ιστορία μεγαλύτερη των 150 ετών και με έδρα τη Βασιλεία της Ελβετίας. Παρέχει φαρμακευτικές λύσεις στις αυξανόμενες ανάγκες των ασθενών και των κοινωνιών σε ολόκληρο τον κόσμο. Τα προϊόντα της Novartis διατίθενται σε περισσότερες από 180 χώρες. Το 2017, περίπου 46 εκατομμύρια ασθενείς επωφελήθηκαν από προγράμματα πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη της εταιρείας, ενώ 15 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο συμμετείχαν σε εκπαιδευτικά προγράμματα για την υγεία. Ο Όμιλος Novartis επιτελεί το έργο του απασχολώντας περισσότερους από 124.000 εργαζομένους, 145 εθνικότητων σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ιστορία

Η Ιστορία της Novartis ξεκινάει πριν 2 αιώνες από τη συγχώνευση τριών εταιρειών: της Geigy, μίας εταιρείας εμπορίας χημικών και χρωστικών που ιδρύθηκε στη Βασιλεία της Ελβετίας στα μέσα του 18ου αιώνα, της Ciba, η οποία άρχισε να παράγει χρωστικές το 1859 και της Sandoz, μίας εταιρείας χημικών που ιδρύθηκε στη Βασιλεία το 1886.

Οι εταιρείες αυτές είχαν ένα κοινό γνώρισμα που εξακολουθεί να χαρακτηρίζει τη Novartis: το πάθος για την ανάπτυξη και προώθηση νέων προϊόντων που συμβάλλουν στην ανθρώπινη πρόοδο μέσω των εξελίξεων στην επιστήμη και την υγεία. Στηριζόμενη σε αυτήν την κληρονομιά, η Novartis εστιάζει σήμερα στην καινοτομία ώστε να ικανοποιήσει τις αναδυόμενες ανάγκες των ασθενών παγκοσμίως.

- **Geigy, Ciba και Sandoz (1758-1970).**

Το 1970 οι δύο εταιρείες, Ciba και Geigy, συγχωνεύτηκαν και δημιούργησαν τη Ciba-Geigy Ltd. Η Sandoz συνέχισε τη δική της πορεία για τις επόμενες δύο δεκαετίες.

- **Ciba - Geigy & Sandoz (1970-1996)**

Το 1996 οι εταιρείες Sandoz και Ciba-Geigy συγχωνεύτηκαν δημιουργώντας τη Novartis. Αυτή η συγχώνευση υπήρξε η μεγαλύτερη στην ιστορία των φαρμακευτικών εταιρειών της εποχής εκείνης.

- **Novartis (1996-Σήμερα)**

Η πορεία της Novartis σηματοδοτείται με ορόσημα – σταθμούς στην εξέλιξη της Φαρμακολογίας και της Θεραπευτικής.

Μήνυμα Επικεφαλής Τμήματος Επικοινωνίας

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ NOVARTIS HELLAS

Αγαπητοί αναγνώστες,

Η έννοια της Εταιρικής Υπευθυνότητας έχει διαφορετική σημασία για τον καθένα. Για τη Novartis η έννοια αυτή υπερβαίνει κατά πολύ τις δωρεές και τις φιλανθρωπίες και μεταφράζεται σε δημιουργία αξίας για την κοινωνία. Για τον λόγο αυτό, η Εταιρική Υπευθυνότητα είναι ενσωματωμένη σε όλο το φάσμα της επιχειρηματικής μας λειτουργίας και εστιάζει σε δύο πυλώνες: στη διεύρυνση της πρόσβασης στην υγεία και στην υπεύθυνη επιχειρηματικότητα.

Για τη Novartis, η επένδυση στην έρευνα και την ανάπτυξη νέων και καινοτόμων φαρμάκων είναι εξαιρετικά σημαντική, καθώς προσυπογράφει το δικαίωμα κάθε ανθρώπου στην υγεία. Κατά τη διετία 2016 - 2017 η Novartis Hellas υλοποίησε περισσότερες από 100 κλινικές μελέτες, στις οποίες συμμετείχαν περισσότεροι από 5.500 ασθενείς, 3 κοινωνικά προγράμματα πρόληψης και δωρεάν εξετάσεων σε 17 περιοχές της χώρας, 5 εκστρατείες ευαισθητοποίησης για σημαντικά νοσήματα σε συνεργασία με επιστημονικές εταιρείες και συλλόγους ασθενών. Παράλληλα υλοποιήσαμε 18 προγράμματα υποστήριξης ασθενών για σημαντικές ασθένειες (ογκολογικά, νευρολογικά και ρευματολογικά νοσήματα), δωρεές φαρμάκων, στήριξη ερευνητικών έργων σε δημόσια νοσοκομεία, πανεπιστημιακά ιδρύματα και επιστημονικές εταιρείες.

Για τη Novartis η έννοια της Εταιρικής Υπευθυνότητας υπερβαίνει κατά πολύ τις δωρεές και τις φιλανθρωπίες και μεταφράζεται σε δημιουργία διαμοιραζόμενης αξίας για την κοινωνία.

Αναφορικά με τη δημιουργία κοινωνικής αξίας, στη Novartis Hellas έχουμε θεσπίσει και πλέον καθιερώσει την «Ημέρα Εθελοντικής Κοινωνικής Προσφοράς», κατά τη διάρκεια της οποίας οι 470 περίπου εργαζόμενοι του ομίλου αφιερώνουν την επέτειο ίδρυσης της εταιρείας σε συνανθρώπους τους που έχουν ανάγκη φροντίδας. Η προαγωγή της έννοιας του εθελοντισμού συγκαταλέγεται στις προτεραιότητες μας, γι' αυτό και η Novartis προσφέρει κατά τη διάρκεια όλου του χρόνου ευκαιρίες στους εργαζομένους της για έμπρακτη κοινωνική συνεισφορά. Μάλιστα, μέσω της διεθνούς Εταιρικής Πλατφόρμας Εθελοντισμού που έχει αναπτύξει, παρέχεται η δυνατότητα εθελοντικής εργασίας στη χώρα μας αλλά και στο εξωτερικό. Παράλληλα, υποστηρίξαμε το έργο 19 ΜΚΟ, σωματείων και δομών και συμβάλλαμε στην αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με παροχή υλικοτεχνικού εξοπλισμού σε ακριτικά σχολεία που παρουσιάζουν έλλειμμα υποδομών.

Η Novartis Hellas, έχοντας θέσει στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων της τον ασθενή και παραμένοντας πιστή στη δέσμευσή της να τους υποστηρίζει έμπρακτα, υποστήριξε 34 ενώσεις ασθενών. Σε συνεργασία με την Ιατρική Εταιρεία Αθηνών ξεκίνησε το 2016 την εκστρατεία ενημέρωσης «Δικαίωμα στην Υγεία», έναν «οδικό χάρτη» για τα δικαιώματα των ασθενών στη χώρα μας, με στόχο την απρόσκοπτη πρόσβασή τους στο σύστημα υγείας. Η πρωτοβουλία συνεχίστηκε

και το 2017, εστιάζοντας στις κλινικές μελέτες, με στόχο να ενισχύσει την πληροφόρηση των ασθενών και να απαντήσει σε τυχόν ανησυχίες. Η ενίσχυση της διαφάνειας βοήθη στη διαμόρφωση μιας νέας κουλτούρας που αυξάνει τη γνώση των ασθενών γύρω από τα δικαιώματά τους και ενδυναμώνει τη σχέση εμπιστοσύνης τους με τους επαγγελματίες υγείας, τους ακαδημαϊκούς και υγειονομικούς φορείς, τις εγκριτικές αρχές και τη φαρμακοβιομηχανία.

Η υπεύθυνη δράση της Novartis Hellas αναγνωρίστηκε για ακόμη μία φορά με σειρά βραβείων και διακρίσεων που έλαβε, συμπεριλαμβανομένου και του Ινστιτούτου Εταιρικής Ευθύνης (Corporate Responsibility Institute), από όπου απέσπασε το 2017 για δεύτερη συνεχή χρονιά Χρυσή διάκριση. Κάθε φορά που επιβραβεύονται οι προσπάθειές μας αισθανόμαστε ικανοποίηση αλλά και ευθύνη:

- Να συνεχίσουμε να οικοδομούμε σχέσεις εμπιστοσύνης με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη μας και την ελληνική κοινωνία, που είναι το σπίτι μας.
- Να ενδυναμώσουμε περαιτέρω την κουλτούρα ακεραιότητας στον οργανισμό μας και να είμαστε απόλυτα διαφανείς στον τρόπο επιχειρηματικής μας λειτουργίας.

Φωτεινή Μπαμπανάρα
Επικεφαλής Επικοινωνίας Novartis

2

Διαχείριση Εταιρικής Υπευθυνότητας

2.1 Στρατηγική Εταιρικής Υπευθυνότητας

GRI 102-40 | GRI 102-42 | GRI 102-43 | GRI 102-44 | [Inclusivity \(AA1000APS\)](#)

Διάλογος με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Στο πλαίσιο της καθημερινής μας λειτουργίας αλληλοεπιδρούμε με ένα δυναμικό σύνολο ενδιαφερομένων μερών, με ποικίλες και πολλές φορές αντικρουόμενες ανάγκες και προσδοκίες, με στόχο τη βελτίωση της ασθενοκεντρικής μας προσέγγισης και ευρύτερα της υπεύθυνης διαχείρισης των θεμάτων που προκύπτουν από τον μεταξύ μας διάλογο.

Αναγνωρίζουμε τα ενδιαφερόμενα μέρη μας με βάση την επίδραση και την επιρροή που έχουν στην εταιρεία μας και αντίστροφα. Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις βασικές κατηγορίες ενδιαφερομένων μερών, τα κύρια θέματα διαλόγου, τις μεθόδους επικοινωνίας και διαβούλευσης μαζί τους, καθώς και τη συχνότητα αυτών, στο πλαίσιο της καθημερινής λειτουργίας μας.

Βασικές κατηγορίες ενδιαφερομένων μερών:

- Ακαδημαϊκή και Επιστημονική Κοινότητα
- Επαγγελματίες Υγείας
- Ασθενείς και Φροντιστές Ασθενών
- Ενώσεις ασθενών και λοιποί ΜΚΟ
- Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
- Κρατικοί, Κανονιστικοί και Επιχειρηματικοί Φορείς Υγείας
- Συνεργάτες και Προμηθευτές
- Όμιλος Novartis
- Εργαζόμενοι

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

- Έλεγχος και εξάλειψη ασθενειών
- Πρωτοπορία στην ανάπτυξη νέων μοντέλων επιχειρηματικής προσέγγισης και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης
- Εύρεση νέων θεραπειών

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- Φροντίδα για τους εργαζόμενους
- Προώθηση της επιχειρηματικής ηθικής και ενίσχυση της διακυβέρνησης
- Στόχος για την προστασία του περιβάλλοντος

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ
 Ακαδημαϊκή και Επιστημονική Κοινότητα	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνες κλινικές μελέτες Υπηρεσίες υγείας (Υπηρεσίες φροντίδας πέρα από τα προφανή "beyond the pill", όπως η ανάπτυξη συνεργασιών και εκπαίδευση) Έρευνα και ανάπτυξη σχετικά με σπάνιες ασθένειες Ακεραιότητα και διαχείριση συμμόρφωσης Καινοτομία έρευνας και ανάπτυξης 	<ul style="list-style-type: none"> Ενημερωτικές εκδηλώσεις/συνέδρια email Τηλεφωνική επικοινωνία 	Εβδομαδιαία/μηνιαία
 Επαγγελματίες Υγείας	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνες κλινικές μελέτες Υπεύθυνο μάρκετινγκ Διασφάλιση προσφοράς προϊόντος Προστασία δεδομένων Υπηρεσίες υγείας (Υπηρεσίες φροντίδας πέρα από τα προφανή "beyond the pill", όπως η ανάπτυξη συνεργασιών και εκπαίδευση) Άμεση ανάκληση/πληροφόρηση στην περίπτωση προβλημάτων Συνεισφορά στην υγεία του πληθυσμού (Μελέτες οικονομικών υγείας. Βελτίωση ποιότητας ζωής ασθενών, Patient Oriented Programs, Διαχείριση νόσου μετά τη διάγνωση) Καινοτομία έρευνας και ανάπτυξης Έρευνα και ανάπτυξη σχετικά με σπάνιες ασθένειες Ποιότητα φαρμάκων 	<ul style="list-style-type: none"> Κέντρο τηλεφωνικής εξυπηρέτησης Εκπαιδευτικές/ ενημερωτικές εκδηλώσεις, συνέδρια και συζητήσεις Συζητήσεις με ιατρικούς επισκέπτες Έρευνες 	Καθημερινή
 Ασθενείς & Φροντιστές Ασθενών Ενώσεις ασθενών και λοιποί ΜΚΟ	<ul style="list-style-type: none"> Ασθενείς χαμηλότερου εισοδήματος Συνεισφορά στην υγεία του πληθυσμού (Μελέτες οικονομικών υγείας. Βελτίωση ποιότητας ζωής ασθενών, Patient Oriented Programs, Διαχείριση νόσου μετά τη διάγνωση) Υπηρεσίες υγείας (Υπηρεσίες φροντίδας πέρα από τα προφανή "beyond the pill", όπως η ανάπτυξη συνεργασιών και εκπαίδευση) Διασφάλιση προσφοράς προϊόντος Προστασία δεδομένων Ποιότητα φαρμάκων Καινοτομία έρευνας και ανάπτυξης Πνευματική Ιδιοκτησία 	<ul style="list-style-type: none"> Δεν επιτρέπεται η άμεση επικοινωνία με τους ασθενείς Χορηγίες και δωρεές Κοινός σχεδιασμός δράσεων Εκπαιδεύσεις Συνέδρια email Τηλεφωνική επικοινωνία 	Ανά περίπτωση
 Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	<ul style="list-style-type: none"> Υπεύθυνο μάρκετινγκ Άμεση ανάκληση/πληροφόρηση στην περίπτωση προβλημάτων Ποιότητα φαρμάκων Έρευνα και ανάπτυξη σχετικά με σπάνιες ασθένειες Δημοσιοποίηση πληροφορίας και επισήμανση προϊόντος Ψευδεπίγραφα φάρμακα Καινοτομία έρευνας και ανάπτυξης 	<ul style="list-style-type: none"> Δελτία Τύπου Άρθρα Συνεντεύξεις email Τηλεφωνική επικοινωνία Εκδηλώσεις Συζητήσεις 	Καθημερινή

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ
 <p>Κρατικοί, Κανονιστικοί και Επιχειρηματικοί Φορείς Υγείας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιότητα φαρμάκων • Υπεύθυνη διαμεσολάβηση • Δωροδοκία και διαφθορά • Ακεραιότητα και διαχείριση συμμόρφωσης • Ασθενείς χαμηλότερου εισοδήματος • Τιμολόγηση προϊόντος • Προστασία δεδομένων • Υπεύθυνες κλινικές μελέτες • Clawback/Rebates • Υπεύθυνο μάρκετινγκ • Συνεισφορά στην υγεία του πληθυσμού (Μελέτες οικονομικών υγείας, Βελτίωση ποιότητας ζωής ασθενών, Patient Oriented Programs, Διαχείριση νόσου μετά τη διάγνωση) • Διασφάλιση προσφοράς προϊόντος • Άμεση ανάκληση/πληροφόρηση στην περίπτωση προβλημάτων 	<ul style="list-style-type: none"> • Συναντήσεις με εκπροσώπους • email • Τηλεφωνική επικοινωνία • Συνέδρια • Έρευνα • Εκδηλώσεις 	<p>Εβδομαδιαία / μηνιαία αναλόγως το Φορέα Ανά περίπτωση</p>
 <p>Συνεργάτες & Προμηθευτές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διαχείριση εφοδιαστικής αλυσίδας και διαφάνεια • Δημογραφικές αλλαγές στην κοινωνία • Διασφάλιση προσφοράς προϊόντος • Υπεύθυνο μάρκετινγκ • Συνεισφορά στην υγεία του πληθυσμού (Μελέτες οικονομικών υγείας, Βελτίωση ποιότητας ζωής ασθενών, Patient Oriented Programs, Διαχείριση νόσου μετά τη διάγνωση) • Προστασία δεδομένων • Ποιότητα φαρμάκων • Συνεργασίες συν-προώθησης με ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες 	<ul style="list-style-type: none"> • email • Τηλεφωνική επικοινωνία • Συναντήσεις • Έρευνες αγοράς 	<p>Ανά περίπτωση</p>
 <p>Όμιλος Novartis</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιότητα φαρμάκων (Τεχνικά παράπονα προϊόντων, Φαρμακοεπαγρύπνηση) • Ακεραιότητα και διαχείριση συμμόρφωσης • Καινοτομία έρευνας και ανάπτυξης • Υπεύθυνο μάρκετινγκ 	<ul style="list-style-type: none"> • Συναντήσεις • Intranet • Blogs • email • Τηλεφωνική επικοινωνία 	<p>Ανά περίπτωση</p>
 <p>Εργαζόμενοι</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Προσέλκυση και διατήρηση εργαζομένων • Εκπαίδευση και ανάπτυξη • Δωροδοκία και διαφθορά • Καινοτομία έρευνας και ανάπτυξης • Ποιότητα φαρμάκων • Υπεύθυνο μάρκετινγκ • Ακεραιότητα και διαχείριση συμμόρφωσης • Δίκαιες συνθήκες εργασίας, αμοιβή και πρόνοια 	<ul style="list-style-type: none"> • email • Τηλεφωνική επικοινωνία • Intranet • Συναντήσεις με επικεφαλής τμημάτων • Μηνιαίες συναντήσεις 'Town Hall' • Internal audits • Διοργάνωση εκδηλώσεων • Έρευνα Ικανοποίησης-'Global Employee Survey' (GES) • Εκπαίδευση 	<p>Καθημερινή/Εβδομαδιαία Ανά περίπτωση</p>

2.2 Ανάλυση Ουσιαστικότητας

Σε ένα πλαίσιο συνεχούς βελτίωσης της προσέγγισης που υιοθετούμε γύρω από θέματα εταιρικής υπευθυνότητας και βιώσιμης ανάπτυξης, στη Novartis Hellas, το 2017 προχωρήσαμε σε διεξαγωγή ηλεκτρονικής έρευνας με σκοπό να ιεραρχήσουμε τα θέματα εκείνα που εμφανίζουν τις σημαντικότερες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιδράσεις στα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και στην κρίση και τις αποφάσεις τους για τη Novartis Hellas.

Τα θέματα που προέκυψαν ως ουσιαστικά τόσο για τα ενδιαφερόμενά μας μέρη όσο και για τη Novartis Hellas αποτελούν τη βασική θεματολογία της παρούσας Έκθεσης.

Η μεθοδολογία που ακολουθήσαμε για την ανάλυση ουσιαστικότητας βασίζεται στα νέα Πρότυπα Βιώσιμης Ανάπτυξης GRI και τις Αρχές Καθορισμού του Περιεχομένου (Διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, Πλαίσιο Βιωσιμότητας, Ουσιαστικότητα και Πληρότητα). Παράλληλα, η μεθοδολογία ανάλυσης καλύπτει και τις τρεις Αρχές του Προτύπου AA1000APS. Ειδικότερα, η ανάλυση ουσιαστικότητας πραγματοποιήθηκε μέσα από τις τρεις φάσεις που ακολουθούν:

A. Αναγνώριση Θεμάτων

Για την αναγνώριση των θεμάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία και τη βιώσιμη ανάπτυξη της Novartis Hellas, αλλά και του επιχειρηματικού, κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται, η εταιρεία προχώρησε σε επισκόπηση των ακόλουθων:

- του πλαισίου βιώσιμης ανάπτυξης και στρατηγικής στο οποίο λειτουργεί,
- των βασικών θεμάτων διαλόγου που αναδείχθηκαν από υφιστάμενες διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τα οποία προέκυψαν μέσω:
 - των υφιστάμενων μεθόδων επικοινωνίας και διαβούλευσης μαζί τους, στο πλαίσιο της καθημερινής λειτουργίας
 - των πρακτικών ομοειδών εταιρειών σε διεθνές επίπεδο για την αναγνώριση κλαδικών θεμάτων,

- των διεθνών προτύπων και οδηγιών για τη βιώσιμη ανάπτυξη όπως τα Πρότυπα GRI, τις ειδικές εκδόσεις του GRI για τον φαρμακευτικό κλάδο, το Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε., την ειδική έκδοση του Sustainability Accounting Standards Board για τις φαρμακευτικές εταιρείες και το AA1000APS,
- τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε.,
- τα σχετικά με τις δραστηριότητες της δημοσιεύματα για τα έτη 2016, 2017,
- τα ουσιαστικά θέματα που αναδείχθηκαν κατά την προηγούμενη ανάλυση ουσιαστικότητας και αναφέρθηκαν στον προηγούμενο Απολογισμό της Novartis Hellas για τα έτη 2013-2015.

B. Ιεράρχηση Θεμάτων

Για την ιεράρχηση των αναγνωρισμένων θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης ακολουθήσαμε τα εξής κριτήρια:

i. Κατά πόσο επηρεάζει τα ενδιαφερόμενα μέρη ο τρόπος που διαχειρίζεται η Novartis Hellas το κάθε αναγνωρισμένο θέμα

ii. Κατά πόσο το κάθε αναγνωρισμένο θέμα έχει επιδράσεις στη Novartis Hellas.

Προκειμένου να λάβει τη γνώμη των ενδιαφερόμενων μερών για την ιεράρχηση των θεμάτων, ως προς το πρώτο κριτήριο, η εταιρεία απέστειλε ηλεκτρονικό ανώνυμο ερωτηματολόγιο σε μη πιθανολογικό δείγμα ενδιαφερόμενων μερών με στόχο να αντλήσει τη γνώμη τους για το ποια είναι τα θέματα εκείνα που επηρεάζουν περισσότερο τις κρίσεις και τις αποφάσεις τους για τη Novartis Hellas.

Για την ιεράρχηση των θεμάτων ως προς το δεύτερο κριτήριο, ομάδα ανωτέρων στελεχών της εταιρείας αξιολόγησε τα αναγνωρισμένα θέματα ως προς δύο κριτήρια:

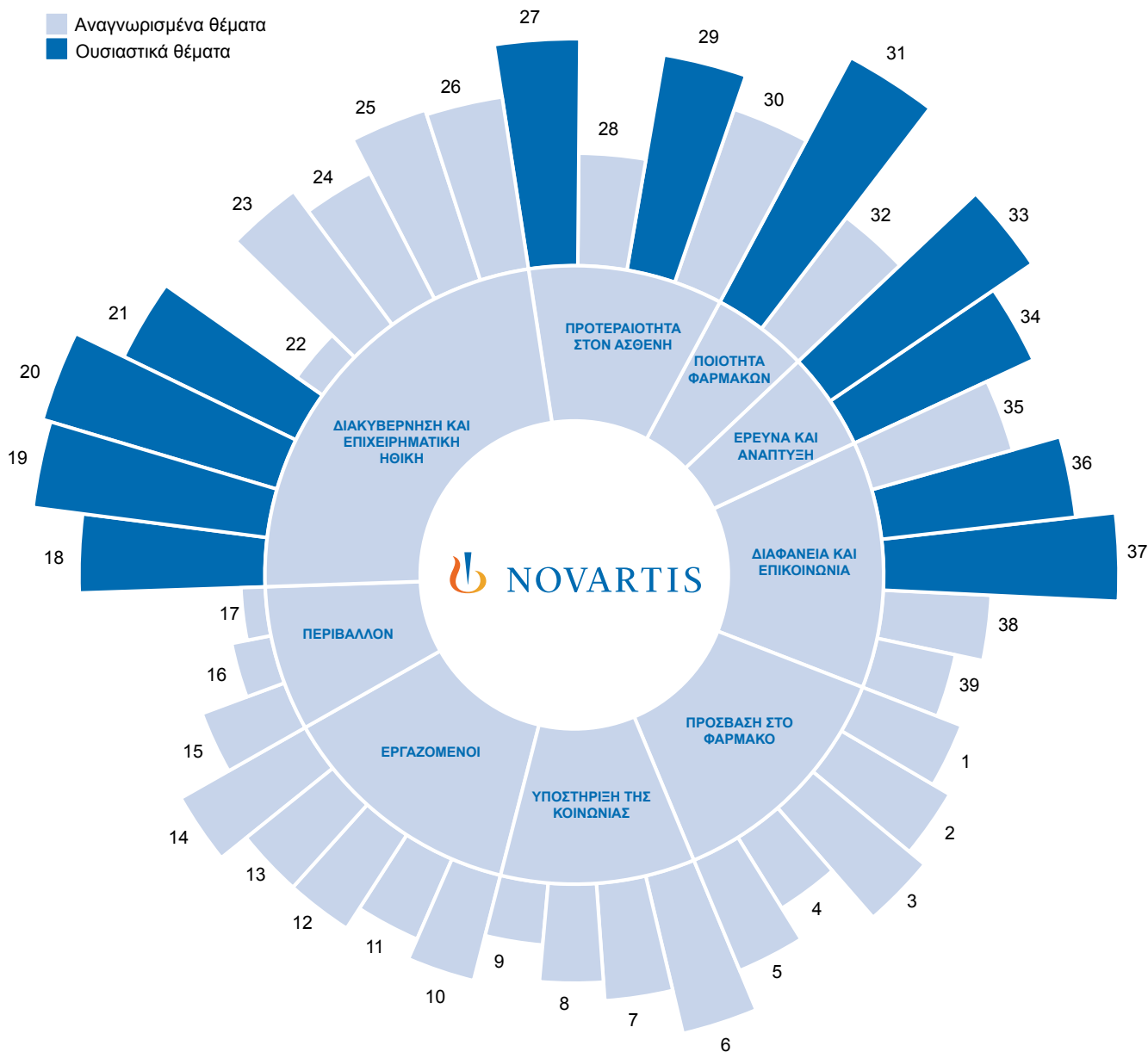
- τη συνεισφορά του κάθε θέματος στη Βιώσιμη Ανάπτυξη σε εθνικό επίπεδο,
- το βαθμό επίδρασης του κάθε θέματος στο επιχειρηματικό μοντέλο της εταιρείας, στη φήμη και την ικανότητα της εταιρείας να επιτυγχάνει τους επιχειρηματικούς της στόχους.

Γ. Επικύρωση

Τα αποτελέσματα της δεύτερης φάσης επικυρώθηκαν από την ανώτατη διοίκηση της εταιρείας.

Οι όποιες αλλαγές προκύπτουν στον χάρτη ουσιαστικότητας σε σχέση με προγενέστερους απολογισμούς, οι οποίοι είχαν προετοιμαστεί βάσει των κατευθυντήριων οδηγιών GRI G4, οφείλονται στην ανανεωμένη εφαρμογή της μεθοδολογίας βάσει προδιαγραφών των νέων Προτύπων GRI. Δεν υπάρχουν αναδιατυπώσεις σε πληροφορίες που δημοσιεύτηκαν σε προηγούμενους απολογισμούς.

Τα ουσιαστικά θέματα και η ιεράρχησή τους αποτυπώνονται στο Χάρτη Ουσιαστικότητας που ακολουθεί:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ:

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟ

1. Ασθενείς χαμηλότερου εισοδήματος
2. Τιμολόγηση προϊόντος
3. Συνεργασίες
4. Πνευματική ιδιοκτησία
5. Μη μεταδοτικές ασθένειες (NCDs)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ:

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

6. Άμεση οικονομική αξία
7. Προγράμματα ενίσχυσης της κοινωνίας/κοινότητας
8. Συνεργασία με τοπικούς/εθνικούς προμηθευτές
9. Συνεισφορά στην αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ:

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

10. Προσέλκυση και διατήρηση εργαζομένων
11. Ενίσχυση διαφορετικότητας και ενσωμάτωση
12. Υγεία και ασφάλεια στην εργασία
13. Δίκαιες συνθήκες εργασίας, αμοιβή και προνόμια
14. Εκπαίδευση και ανάπτυξη

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ:

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

15. Ρύπανση, απόβλητα και λύματα
16. Ενέργεια και κλιματική αλλαγή
17. Πράσινα προϊόντα και προγράμματα επιστροφής

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ:

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ

18. Ακεραιότητα και συμμόρφωση
19. Υπεύθυνες κλινικές μελέτες
20. Δωροδοκία και διαφθορά
21. Υπεύθυνο μάρκετινγκ
22. Δομή και ανεξαρτησία Διοικητικού Συμβουλίου
23. Υπεύθυνο lobbying
24. Διαχείριση κινδύνων και κρίσεων
25. Σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα
26. Προστασία προσωπικών δεδομένων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ:

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΑΣΘΕΝΗ

27. Συνεισφορά στην υγεία του πληθυσμού
28. Δημογραφικές αλλαγές στην κοινωνία
29. Διασφάλιση προσφοράς προϊόντος
30. Διαχείριση εφοδιαστικής αλυσίδας και διαφάνεια

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ:

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

31. Ποιότητα φαρμάκων
32. Ψευδεπίγραφα φάρμακα

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ:

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

33. Καινοτομία έρευνας και ανάπτυξης
34. Έρευνα και ανάπτυξη σχετικά με σπάνιες ασθένειες

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ:

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

35. Διαβούλευση και διάλογος με τα ενδιαφερόμενα μέρη
36. Δημοσιοποίηση πληροφορίας και επίσημανση προϊόντος
37. Άμεση ανάκληση/πληροφόρηση στην περίπτωση προβλημάτων
38. Δημόσια πολιτική
39. Δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών

3

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΔΡΑΣΗ ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΗΜΑΣΙΑ

3.1 Προτεραιότητα στον Ασθενή

GRI 103-1

Γιατί είναι σημαντικό;

Η Novartis, έχοντας θέσει στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων της τον ασθενή και εμπνεόμενη από την προτεραιότητα που δίνει στις ανάγκες του, επικεντρώνεται στην έρευνα, την ανάπτυξη και τη διάθεση καινοτόμων φαρμάκων υψηλής ποιότητας. Στόχος της Εταιρείας είναι να βελτιώσει την υγεία και την ποιότητα της ζωής των ασθενών, εξασφαλίζοντας την πρόσβασή τους σε καινοτόμες θεραπείες, αλλά και να συμβάλει στη βιωσιμότητα του συστήματος υγείας. Για το σκοπό αυτό, η Novartis επιδιώκει συνεργασίες με επιστημονικούς οργανισμούς και φορείς σε όλο τον κόσμο, θέτοντας παράλληλα υψηλά πρότυπα συμμόρφωσης και ακεραιότητας αποτελεσμάτων.

Η σημασία επομένως που δίνει η εταιρεία στο θέμα της προτεραιότητας στον ασθενή συνδέεται άμεσα με οφέλη για τον ίδιο, το σύστημα υγείας και την κοινωνία γενικότερα, με δεδομένο ότι η διάθεση καινοτόμων φαρμάκων υψηλής ποιότητας και ασφάλειας συνδυάζεται με ένα θετικό λόγο κόστους-αποτελεσματικότητας.

- Τα οφέλη για τον ασθενή προκύπτουν από την υψηλή αποτελεσματικότητα των φαρμάκων και την πρόσβασή του σε νέες καινοτόμες θεραπείες και παράλληλα αποτυπώνονται στην αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του ασθενή.
- Τα οφέλη για το σύστημα υγείας σχετίζονται με την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των φαρμάκων σε σχέση με το κόστος τους (σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας), καθώς και την εκτίμηση της επίπτωσης των φαρμάκων στον προϋπολογισμό, ώστε το σύστημα υγείας να καταφέρει να χρησιμοποιεί τους περιορισμένους πόρους και να επιφέρει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα (value for money).
- Τα οφέλη για την κοινωνία γενικότερα σχετίζονται με θέματα δημόσιας υγείας και βιωσιμότητας του συστήματος υγείας, μέσω της παροχής καινοτόμων φαρμάκων με ισορροπημένη σχέση ποιότητας / τιμής. Σε παγκόσμιο επίπεδο, η Εταιρεία αναπτύσσει, υπηρεσίες και τεχνολογίες για την αύξηση της πρόσβασης αλλά και της αποτελεσματικότητας των βασικών της προϊόντων (διαγνωστικά εργαλεία, εφαρμογές smartphone για την παρακολούθηση της υγείας των ασθενών, καμπάνιες ευαισθητοποίησης για τη νόσο, εκπαιδεύσεις ασθενών, εκπαιδεύσεις ιατρών, υποστηρικτικά προγράμματα ασθενών, προγράμματα πρόληψης) προσπαθώντας να αναδείξει την επιστημονικά ενδεδειγμένη χρήση των προϊόντων της.

Η Novartis, έχοντας θέσει στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων της τον ασθενή και εμπνεόμενη από την προτεραιότητα που δίνει στις ανάγκες του, επικεντρώνεται στην έρευνα, την ανάπτυξη και τη διάθεση καινοτόμων φαρμάκων υψηλής ποιότητας.

Σκοπός είναι η ανάδειξη της προστιθέμενης αξίας (added value) των νέων καινοτόμων προϊόντων και η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του φαρμάκου σε σχέση με το κόστος του, έτσι ώστε η εισαγωγή του φαρμάκου στο σύστημα υγείας (αποζημίωση του από το κράτος) να είναι επωφελής για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και να διασφαλίζεται η ορθολογική κατανομή των πόρων του συστήματος υγείας.

Η Novartis Hellas δίνοντας προτεραιότητα στον ασθενή, αναγνωρίζει ως ιδιαίτερα σημαντικό το ζήτημα της διασφάλισης της τροφοδοσίας των προϊόντων της στην αγορά. Η επάρκεια των προϊόντων αποτελεί ουσιαστικό θέμα βιώσιμης ανάπτυξης/επιχειρηματικής συνέχειας για τη Novartis AG και κατ'επέκταση και για τη Novartis Hellas, καθώς η δυνατότητα έγκαιρης χορήγησης των φαρμάκων της επηρεάζει σημαντικά την εξέλιξη της υγείας των ασθενών, ιδίως εκείνων που χρήζουν μοναδικών και αναντικατάστατων προϊόντων «υψηλής ιατρικής ανάγκης». Αντίστοιχα, η υπεύθυνη διαχείριση της επάρκειας των προϊόντων επηρεάζει και τους επαγγελματίες υγείας διαθέτοντάς τους όλα τα μέσα για την καλύτερη διαχείριση των ασθενών τους. Κατ'επέκταση η υπεύθυνη διαχείριση στη διασφάλιση της επάρκειας των φαρμάκων συνδυάζεται άμεσα με τη φήμη της εταιρείας, ενώ δυναμικά υπάρχουν και οικονομικές επιπτώσεις, που μπορεί να σχετίζονται με θέματα συμμόρφωσης ή και μειωμένων πωλήσεων.

Ποια είναι η προσέγγισή μας;

Διασφάλιση προσφοράς προϊόντος

Για τη διασφάλιση της επάρκειας των προϊόντων μας στην αγορά εφαρμόζουμε διαδικασία ανατροφοδότησης των αποθεμάτων βάσει πρόβλεψης των πωλήσεων (Sales and Business Planning, S&BP), λαμβάνοντας υπόψη το ελάχιστο απόθεμα για τη διασφάλιση της επάρκειας των προϊόντων, ενώ χρησιμοποιούμε στατιστικά δεδομένα για το απόθεμα που πρέπει να υπάρχει στην αποθήκη, καθώς και τις προβλέψεις για τη μεταβλητότητα της ζήτησης. Η διαδικασία αυτή αποτελεί μια διαλειτουργική, επίσημη μηνιαία διαδικασία σχεδιασμού, που αποσκοπεί στην επίτευξη κοινής συναίνεσης ενός συνόλου προσεγγίσεων που ικανοποιούν την ισορροπία ζήτησης και προσφοράς, τη

εξισορρόπηση του όγκου των προϊόντων και του μίγματος συστατικών και συνδυάζουν τα επιχειρησιακά σχέδια με τους στρατηγικούς και οικονομικούς επιχειρηματικούς στόχους.

Τέλος, ακολουθώντας τη διαδικασία Sales & Business Planning, εξασφαλίζουμε τον καθορισμό της -όσο το δυνατόν- αξιόπιστης πρόβλεψης πωλήσεων και αξιόπιστων πλάνων ζήτησης και προσφοράς. Σημαντικό αποτέλεσμα της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι και η εσωτερική ενημέρωση του οργανισμού για όλα τα σχετικά προβλήματα καθώς και τις δυνατότητες επίλυσής τους.

Παράλληλα, κατηγοριοποιούμε τα προϊόντα μας σε κατηγορίες Α, Β, Γ, με βάση το ετήσιο κόστος κατανάλωσης των προϊόντων. Η ταξινόμηση εφαρμόζεται με σκοπό την ιεράρχηση των πόρων, που μπορούν να διατεθούν σε μικρότερο αριθμό προϊόντων, ούτως ώστε να καλύπτουν υψηλότερη αξία αποθεμάτων. Αυτή η κατηγοριοποίηση αποτελεί τη βάση προσδιορισμού του ελάχιστου υπολοίπου αποθέματος, που εν συνεχεία καθορίζει την ημερομηνία παράδοσης της επόμενης παραγγελίας. Στο πλαίσιο αυτό, στοχεύουμε και επιτυγχάνουμε τη μείωση του χρόνου που απαιτείται για κάθε βήμα, ο οποίος μπορεί να επηρεάσει το συνολικό αποτέλεσμα. Η επεξεργασία των προϊόντων, η μεταφορά τους και οι ελάχιστες απαιτούμενες γραφειοκρατικές ανάγκες για την τελική τους διάθεση, θα πρέπει να επανεξετάζονται σε συνεχή βάση με σκοπό την επίτευξη της ολοένα και πιο άμεσης πρόσβασης των ασθενών στα προϊόντα μας.

Σε ενδεχόμενη περίπτωση έλλειψης αποθεμάτων, διαχειριζόμαστε με υπεύθυνο και ισότιμο τρόπο τη ζήτηση, ώστε να εξασφαλίζεται, τόσο η εξυπηρέτηση των ασθενών όσο και η πλήρης γεωγραφική κάλυψη της χώρας. Η ορθή εκτέλεση των παραγγελιών παρακολουθείται μέσω ειδικών προγραμμάτων και συστημάτων τα οποία ανιχνεύουν εγκαίρως την πιθανότητα έλλειψης αποθεμάτων.

Ο στόχος μας είναι να επιτυγχάνουμε **99,6%** διαθεσιμότητα αποθεμάτων

(από τα 100 τεμάχια παραγγελιών να εξυπηρετούμε τα 99,6)

Συνεισφορά στην υγεία του πληθυσμού

Κάθε άνθρωπος, ο οποίος πάσχει από κάποια ασθένεια χρειάζεται να λαμβάνει αποτελεσματική θεραπεία και φροντίδα. Την ίδια στιγμή, είναι επιτακτική η ανάγκη προαγωγής της δημόσιας υγείας μέσω της πρόληψης ή/και της θεραπείας των νόσων, όπου αυτό είναι δυνατό. Ωστόσο, οι διαθέσιμοι πόροι για τους σκοπούς αυτούς πρέπει να κατανέμονται σύμφωνα με κριτήρια αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της θεραπείας, και φυσικά σε καμία περίπτωση αποκλειστικά σε συνάρτηση με την τιμή του φαρμάκου.

Σε αυτό το πλαίσιο, η συνεισφορά στην υγεία του πληθυσμού αποτελεί τη βασική μας δραστηριότητα, με κύριους άξονες τη βελτίωση της υγείας των ασθενών και της ποιότητας ζωής τους, παρέχοντας υπηρεσίες και προϊόντα ολιστικής αντιμετώπισης. Η εισαγωγή των τεχνολογιών υγείας (φάρμακα, συσκευές, ιατρικές και χειρουργικές διαδικασίες) έχει επιπλέον σημαντικά οφέλη για τους ασθενείς. Για τον λόγο αυτό, η Novartis Hellas χρηματοδοτεί κλινικές μελέτες με στόχο την ανακάλυψη καινοτόμων φαρμάκων, των οποίων η αποτελεσματικότητα σε σχέση με το κόστος να είναι οικονομικά αποδοτική για την Εταιρεία, το κράτος που τα αποζημιώνει, αλλά και το σύνολο της κοινωνίας. Περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με την Έρευνα και την Ανάπτυξη στη Novartis Hellas περιλαμβάνει η ενότητα «Έρευνα και Ανάπτυξη».

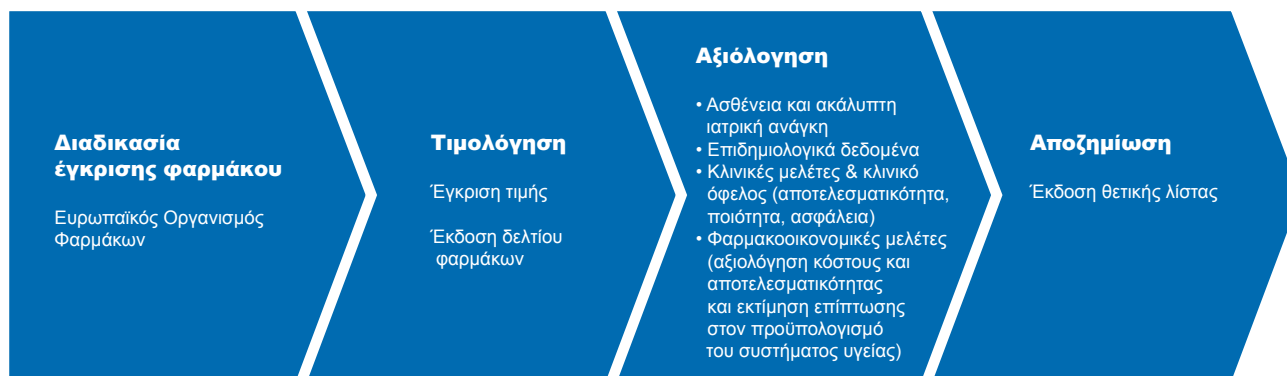
Η αξιολόγηση και χρήση των φαρμάκων πρέπει να βασίζεται σε πλήθος παραγόντων και κριτηρίων όπως η αποτελεσματικότητα, η ασφάλεια, η ποιότητα, η ανεκτικότητα, το κόστος, η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας και η εκτίμηση της επίπτωσης στον προϋπολογισμό του συστήματος υγείας.

Για την παρακολούθηση της οικονομικής αποδοτικότητας των προϊόντων της Εταιρείας στο σύστημα υγείας, η Novartis Hellas διεξάγει ειδικές φαρμακοοικονομικές μελέτες με στόχο την ανάλυση του κόστους για το σύστημα υγείας και της αποτελεσματικότητας κάθε νέου φαρμάκου βάσει κλινικών μελετών. Οι φαρμακοοικονομικές μελέτες ξεκινούν έπειτα από την ολοκλήρωση των κλινικών μελετών.

Σκοπός της Εταιρείας είναι η εκπόνηση φαρμακοοικονομικών μελετών για την υποστήριξη των προϊόντων που διαθέτει στο ευρύ χαρτοφυλάκιό της, με ιδιαίτερη έμφαση στα νέα προϊόντα και την επίτευξη της αποζημίωσής τους για καθεμία από τις ακόλουθες θεραπευτικές κατηγορίες, σε συνέχεια της αξιολόγησης του συνδυασμού του κλινικού οφέλους με το συνολικό κόστος της θεραπείας:

- αυτοάνοσες
- καρδιαγγειακές
- μεταβολικές
- νευρολογικές
- οφθαλμικές
- σπάνιες παθήσεις
- παθήσεις αναπνευστικού συστήματος
- ογκολογία
- αιματολογία

Οι φαρμακοοικονομικές μελέτες ακολουθούν τις αρχές της επιστήμης των οικονομικών της υγείας και τις εσωτερικές πολιτικές της Εταιρείας (Εσωτερικό Κώδικα Συμπεριφοράς, Πολιτική Δίκαιου Ανταγωνισμού, Υπεύθυνη Προώθηση, Επιλογή και Συνεργασία με Προμηθευτές).

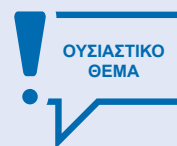

Γενικότερα, η αξιολόγηση τεχνολογίας υγείας περιλαμβάνει τα φάρμακα, τις συσκευές, τις ιατρικές και χειρουργικές διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για την πρόληψη, διάγνωση, θεραπεία νόσων και για την αποκατάσταση των ασθενών. Πρόκειται για μία διεπιστημονική διαδικασία που συνοψίζει πληροφορίες σχετικά με ιατρικά, κοινωνικά, οικονομικά και δεοντολογικά ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση μιας τεχνολογίας υγείας με τρόπο συστηματικό, διαφανή, αμερόληπτο και αξιόπιστο.

Η διαδικασία υποστηρίζει αποφάσεις όπως:

- το κατά πόσο θα πρέπει μία θεραπεία να αποζημιώνεται από τα ασφαλιστικά ταμεία σε ένα εθνικό σύστημα υγειονομικής περίθαλψης,
- σε ποιους ασθενείς θα πρέπει να παρέχεται, και
- για πόσο διάστημα θα πρέπει να λαμβάνουν οι ασθενείς τη θεραπεία.

Ποια είναι η επίδοσή μας;

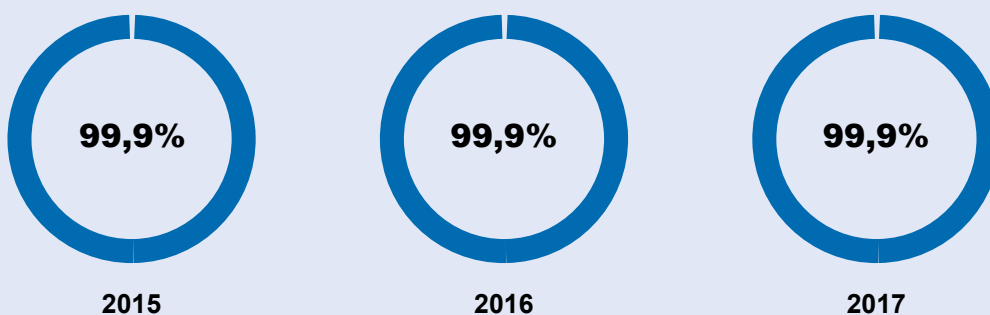

Διασφάλιση προσφοράς προϊόντος

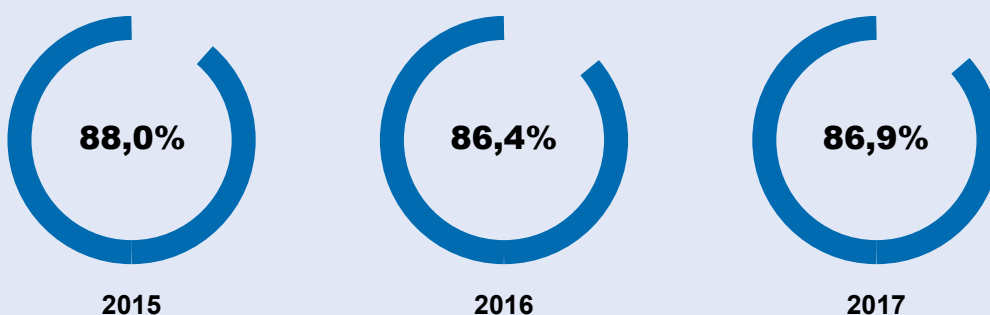
Αναφορικά με τη διασφάλιση της επάρκειας των προϊόντων μας στην αγορά, στοχεύουμε στη συνεχή αναβάθμιση της τεχνογνωσίας των εργαζομένων μας και στην εφαρμογή των ίδιων πρακτικών της εταιρείας μέσω συγκεκριμένων προγραμμάτων πιστοποίησης. Επιπλέον διατηρήσαμε για ακόμα μια χρονιά την πιστοποίηση "Novartis operation and Supply Chain Excellence" με εξειδίκευση στην επανατροφοδότηση των αποθεμάτων.

Με τον τρόπο αυτόν ο οργανισμός πιστοποιείται έτσι ώστε όλοι οι εργαζόμενοι να χρησιμοποιούν τις ίδιες μεθόδους με αυτές που χρησιμοποιούν εργαζόμενοι άλλων χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται η Novartis.

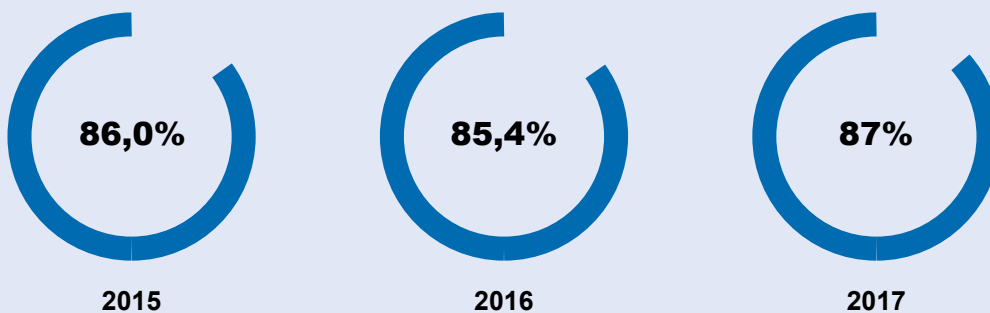
ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ "ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ"

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ "GENERAL MED"

Συνεισφορά στην υγεία του πληθυσμού

Μέχρι στιγμής η αξιολόγηση των φαρμακοοικονομικών μελετών στην Ελλάδα δεν γίνεται από κάποιον επίσημο οργανισμό αξιολόγησης (Health Technology Assessment - HTA). Οι φαρμακοοικονομικές μας μελέτες τίθενται προς κρίση σε επιστημονικά συνέδρια και στη συνέχεια σε διεθνή περιοδικά προς έλεγχο και τεκμηρίωση. Η δημοσίευση τους προσφέρει σημαντική ανατροφοδότηση για την Εταιρεία και την επιστημονική κοινότητα, καθώς η υπεύθυνη διαχείριση των αποτελεσμάτων επηρεάζει άμεσα τη φήμη της εταιρείας και τους επαγγελματίες υγείας, για την επίτευξη των θεραπευτικών τους στόχων.

Αν και οι εκβάσεις της αξιολόγησης τεχνολογίας υγείας μπορεί να αφορούν συγκεκριμένα ενδιαφερόμενα μέρη, το κοινό, οι ασθενείς και οι φροντιστές τους είναι οι ομάδες που επηρεάζονται άμεσα από τις αποφάσεις της. Συνεπώς, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη, η άποψή τους κατά τη διαδικασία αξιολόγησης.

Η οικονομική αξιολόγηση επικεντρώνεται στην εκτίμηση του κόστους και των συνεπειών που συνεπάγεται η χρήση μιας τεχνολογίας στις υπηρεσίες υγείας. Οι μέθοδοι οικονομικής αξιολόγησης διαφοροποιούνται σημαντικά ως προς την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων. Τα αποτελέσματα μπορεί να αναφέρονται στη βελτίωση της υγείας, την ποιότητα ζωής, την εξοικονόμηση πόρων σε κάποιο επίπεδο ή φορέα ιατρικής περίθαλψης, ενώ ανάλογα με τη φύση και την υφή των αποτελεσμάτων προσδιορίζονται οι κατάλληλες τεχνικές.

ΝΕΑ ΦΑΡΜΑΚΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

2 (σε 2 θεραπευτικές κατηγορίες)

2017

5 (σε 2 θεραπευτικές κατηγορίες)

2016

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΦΑΡΜΑΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

4 (για 4 νόσους σε 2 θεραπευτικές κατηγορίες)

2017

8 (για 5 νόσους σε 2 θεραπευτικές κατηγορίες)

2016

Δράσεις Εταιρικής Υπευθυνότητας

ΗΜΕΡΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Η «Ημέρα Εθελοντικής Κοινωνικής Προσφοράς», αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της Εταιρικής Υπευθυνότητας της Novartis αποσκοπώντας στη στήριξη τοπικών κοινωνιών, ιδρυμάτων και Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών με πράξεις που ταιριάζουν στη δέσμευσή του Ομίλου για προσφορά. Εδώ και 20 χρόνια η Novartis αφιερώνει την ημέρα της ίδρυσής της στην κοινωνία, και δίνει την ευκαιρία σε όλους τους εργαζομένους της σε όλο τον κόσμο, μέσα από πράξεις ανθρωπιάς και ευαισθησίας, να αλλάξουν την καθημερινότητα παιδιών, ηλικιωμένων, απτόρων και ευπαθών ομάδων.

Οι εργαζόμενοι του Ομίλου Novartis συμμετείχαν ενεργά στην «Ημέρα Εθελοντικής Κοινωνικής Προσφοράς» η οποία αποτελεί πλέον θεσμό για την εταιρεία.

Το 2016 Περισσότεροι από 350 εργαζόμενοι του Ομίλου ετοίμασαν πακέτα με είδη πρώτης ανάγκης για τους πρόσφυγες, τα οποία ανέλαβαν να μοιράσουν η «Οργάνωση Γη – Κέντρο της Γης» σε συνεργασία με την «Παμπειραϊκή Πρωτοβουλία για τους Πρόσφυγες».

Επιπλέον, οι άνθρωποι της Novartis μαγείρεψαν γεύματα τα οποία στη συνέχεια διανεμήθηκαν σε άπορες ελληνικές οικογένειες από την ΜΚΟ «Μπορούμε», η οποία έχει ως αποστολή τον περιορισμό της σπατάλης τροφίμων και την καταπολέμηση του υποσιτισμού στη χώρα μας. Παράλληλα οι υπάλληλοι της Novartis στη Θεσσαλονίκη, επισκέφθηκαν το Ορφανοτροφείο θηλέων «Μέλισσα» όπου πραγματοποίησαν εργασίες ανακαίνισης στις κτηριακές εγκαταστάσεις. Με τον τρόπο αυτό συνέβαλαν με το δικό τους τρόπο στην ενίσχυση ενός φορέα που έχει διατελέσει σπουδαίο έργο για πάνω από 95 χρόνια και πλέον αντιμετωπίζει πολλές δυσκολίες λόγω της δυσχερούς οικονομικής συγκυρίας που επικρατεί. Τέλος, οι εργαζόμενοι που βρίσκονται εκτός των αστικών κέντρων, συμμετείχαν σε εθελοντική αιμοδοσία σε περιφερειακά νοσοκομεία της χώρας για την Τράπεζα αίματος της Novartis που υπάρχει στο νοσοκομείο ΕΛΠΙΣ.

• **ΜΚΟ: «Οργάνωση Γη – Κέντρο της Γης» σε συνεργασία με την «Παμπειραϊκή Πρωτοβουλία για τους Πρόσφυγες» / ΜΚΟ: «Μπορούμε»**

• **Εργαζόμενοι που συμμετείχαν: >350**

• **Πακέτα με είδη πρώτης ανάγκης για τους πρόσφυγες που διανεμήθηκαν / επωφελούμενοι: 600**

• **Σύνολο γευμάτων που διανεμήθηκαν / επωφελούμενοι: 400**

Το 2017 οι εργαζόμενοι του Ομίλου εργάστηκαν με ενθουσιασμό και διάθεση προσφοράς, συναρμολογώντας έπιπλα και παιχνίδια και προετοιμάζοντας το γεύμα της ημέρας για τα «Παιδικά Χωριά SOS Ελλάδος», το «Πρότυπο Εθνικό Νηπιτροφείο Καλλιθέας», το «Χαμόγελο του Παιδιού» και το σωματείο «Οι Φίλοι του Παιδιού». Μετά το τέλος των δράσεων και μέσα σε κλίμα συγκίνησης και μεγάλης χαράς, οι δωρεές παραδόθηκαν στους εκπροσώπους της κάθε δομής με την ευχή να χρωματίσουν ευχάριστα την καθημερινότητα των παιδιών που έχουν ανάγκη τη φροντίδα μας.

• **ΜΚΟ/Σωματεία: «Παιδικά Χωριά SOS Ελλάδος», «Πρότυπο Εθνικό Νηπιτροφείο Καλλιθέας», «Χαμόγελο του Παιδιού» και σωματείο «Οι Φίλοι του Παιδιού»**

• **Εργαζόμενοι που συμμετείχαν: >300**

• **Σύνολο προσφοράς / επωφελούμενοι: 29 έπιπλα, 95 παιχνίδια, 200 πακέτα φαγητού.**

«ΕΙΣΑΙ ΓΥΝΑΙΚΑ. ΕΙΣΑΙ ΔΥΝΑΜΗ!» ΣΕ ΑΘΗΝΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΤΡΑ

Η Novartis Hellas διεξήγαγε πρόγραμμα δωρεάν βιωματικών σεμιναρίων που εστιάζει ολιστικά στην αντιμετώπιση της γυναίκας ασθενούς. Χάρη στο πρόγραμμα «Είσαι γυναίκα. Είσαι δύναμη!», δόθηκε η ευκαιρία σε χιλιάδες γυναίκες με καρκίνο μαστού να παρακολουθήσουν μια σειρά δωρεάν βιωματικών σεμιναρίων με στόχο τη στήριξη τους και τη συναισθηματική ενδυνάμωσή τους.

Ο στόχος της Novartis ήταν να θέσει τη γυναίκα ασθενή στο επίκεντρο παρέχοντάς της τα μέσα που θα τη βοηθήσουν να αντεπεξέλθει με σθένος και αυτοπεποίθηση στον αγώνα της. Τα βιωματικά σεμινάρια υλοποιήθηκαν στην Αθήνα, την Πάτρα και τη Θεσσαλονίκη και γνώρισαν τεράστια επιτυχία. Συνολικά μίλησαν 26 εισηγητές, πραγματοποιήθηκαν 105 ώρες μαθημάτων και καλύφθηκαν 3.307 θέσεις στο πλαίσιο των σεμιναρίων.

Το πρόγραμμα αγκαλιάστηκε από τις γυναίκες ασθενείς οι οποίες το χαρακτήρισαν εξαιρετικό, βοηθητικό, ουσιαστικό, καινοτόμο και αισιόδοξο.

Τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου προγράμματος για την 2ετία (2015 - 2016) είναι τα εξής:

- **Πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια σε 3 περιοχές**
- **3.307 συμμετέχοντες - επωφελούμενοι.**

«ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ»

Η Novartis Hellas, έχοντας θέσει στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων της τον ασθενή και παραμένοντας πιστή στη δέσμευσή της να τους υποστηρίξει έμπρακτα, υλοποίησε σε συνεργασία με την Ιατρική Εταιρεία Αθηνών την εκστρατεία ενημέρωσης «Δικαίωμα στην Υγεία». Η εκστρατεία εστίασε στην ενημέρωση των ασθενών σχετικά με τα δικαιώματά τους και στις κλινικές μελέτες, με στόχο να ενισχύσει την πληροφόρηση του κοινού, να απαντήσει σε τυχόν ανησυχίες, να προώθησει τη διαφάνεια, και να ενδυναμώνει τη σχέση εμπιστοσύνης των ασθενών με τους επαγγελματίες υγείας, τους ακαδημαϊκούς και υγειονομικούς φορείς, τις εγκριτικές αρχές και τη φαρμακοβιομηχανία.

«ΑΝΑΠΝΕΩ»

Η εκστρατεία «Αναπνέω», μια πρωτοβουλία της Novartis Hellas με την επιστημονική υποστήριξη της Ελληνικής Πνευμονολογικής Εταιρείας (ΕΠΕ) συνέχισε το ταξίδι της σε δυσπρόσιτες περιοχές της Ελλάδας.

Η εκστρατεία «Αναπνέω», σχεδιάστηκε από τη Novartis με στόχο την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του κοινού σχετικά με τη Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ), προσφέροντας παράλληλα δωρεάν σπιρομετρήσεις στους κατοίκους ακριτικών περιοχών της Ελλάδας, όπου είναι δύσκολη η πρόσβαση σε εξειδικευμένο ιατρικό προσωπικό και οι προληπτικές εξετάσεις είναι δύσκολη.

Τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης εκστρατείας κατά την τελευταία 4ετία (2014-2017) είναι τα εξής:

- **Παρουσία σε 17 περιοχές της χώρας**
- **Εξετάστηκαν και έλαβαν ενημέρωση 5.800 άνθρωποι/ασθενείς - επωφελούμενοι.**

«ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΖΩΗΣ»

Με επίκεντρο τον Έλληνα ασθενή, η Novartis υλοποίησε το Πρόγραμμα «Μετρήσεις Ζωής». Το πρόγραμμα είχε ως στόχο να συμβάλει στην ευαισθητοποίηση και την ενημέρωση των πολιτών για τη σημαντικότητα της πρόληψης και της τακτικής διεξαγωγής διαγνωστικών ελέγχων, μέσα από την παροχή δωρεάν εξετάσεων πρωτοβάθμιας φροντίδας.

Οι Μετρήσεις Ζωής ταξίδεψαν σε περιοχές της χώρας προσφέροντας δωρεάν τις παρακάτω εξετάσεις:

- Σπυρομέτρηση
- Οφθαλμολογικό έλεγχο
- Μέτρηση Γλυκοζυλιωμένης Αιμοσφαιρίνης (HbA1c)
- Έλεγχος Αρτηριακή Πίεσης

Το πρόγραμμα τέλεσε υπό την αιγίδα του Εθνικού Διαδημοτικού Δικτύου Υγιών Πόλεων (ΕΔΔΥΠΠΥ), της Ελληνικής Εταιρείας Υπέρτασης, της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Σωματείων – Συλλόγων Ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη (Π.Ο.Σ.Σ.Α.Σ.ΔΙΑ.) και πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη των κατά τόπους Δήμων και Ιατρικών Συλλόγων.

Τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου προγράμματος κατά την 3ετία (2015 - 2017) είναι τα εξής:

- **Εξέταση σε 14 περιοχές**
- **5.033 συμμετέχοντες/ασθενείς - επωφελούμενοι**
- **22.275 εξετάσεις.**

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ

Για όλους εμάς στη Novartis Hellas, η Εταιρική Υπευθυνότητα αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της στρατηγικής μας. Η ενσωμάτωσή της σε όλη την επιχειρησιακή μας λειτουργία, εξασφαλίζει τη βιώσιμη ανάπτυξή μας, ενώ παράλληλα ενισχύει την εταιρική μας φήμη. Θεωρώντας απαραίτητη τη συμβολή όλων των εργαζομένων, καινοτομήσαμε συστήνοντας τη **Διατμηματική Ομάδα Εταιρικής Υπευθυνότητας Pharma**.

Η Ομάδα Εταιρικής Υπευθυνότητας αποτελείται από 10 μέλη, ενώ όλοι οι εργαζόμενοι της Novartis Hellas είναι ευπρόσδεκτοι να αποκτήσουν ενεργό ρόλο στον σχεδιασμό της στρατηγικής ΕΚΕ, με στόχο την ουσιαστική παρέμβαση και στήριξη των ελλήνων ασθενών και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου.

Τα μέλη της Ομάδας, τα οποία θα πρέπει να εργάζονται στα γραφεία της Novartis με 3ετή τουλάχιστον προϋπηρεσία και εμπειρία στον τομέα του project management, έχουν την ευκαιρία:

- Να αναπτύσουν προτάσεις με έμπρακτο όφελος για την κοινωνία και ιδιαίτερα για τους συνανθρώπους μας με μεγαλύτερη ανάγκη για φροντίδα
- Να παρουσιάζουν τις προτάσεις τους στη διοίκηση προς έγκριση και οικονομική υποστήριξη
- Να συμμετέχουν στην υλοποίηση, αξιολόγηση και δημοσιοποίηση των δράσεων με εξειδικευμένους συνεργάτες της εταιρείας μας.

Ο απαιτούμενος χρόνος συμμετοχής ανέρχεται σε 10 ώρες/μήνα ενώ στα μέλη της Ομάδας παρέχεται η απαιτούμενη καθοδήγηση και υποστήριξη.

3.2 Έρευνα και Ανάπτυξη

GRI 103-1

Γιατί είναι σημαντικό;

Για τη Novartis, η επένδυση στην Έρευνα και την Ανάπτυξη νέων και καινοτόμων φαρμάκων είναι εξαιρετικά σημαντική, καθώς προσυπογράφουμε το δικαίωμα κάθε ανθρώπου στην υγεία και επενδύουμε στην ανακάλυψη και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων για να καλύψουμε θεραπευτικές ανάγκες.

Η έρευνα και η καινοτομία αποτελούν μέρος της αποστολής μας. Σκοπός μας είναι να ανακαλύπτουμε, να αναπτύσσουμε και να διαθέτουμε στην αγορά καινοτόμα σκευάσματα που προλαμβάνουν και θεραπεύουν παθήσεις, απαλύνουν τον πόνο και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής. Για τη Novartis καινοτομία δεν αποτελεί μόνο η ανάπτυξη σε σύντομο χρόνο αποτελεσματικών, ασφαλών και στοχευμένων θεραπειών, αλλά και η διασφάλιση ότι αυτές οι θεραπείες θα είναι άμεσα διαθέσιμες σε ασθενείς που τις έχουν ανάγκη.

Δίνουμε προτεραιότητα σε ερευνητικές προσπάθειες που βασίζονται στις νέες τεχνολογίες και τις ανάγκες των ασθενών και αξιοποιούμε τις δυνατότητες έρευνας σε όλους τους τομείς, έτσι ώστε να μεταβούμε σε μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση, σε συνεργασία με επαγγελματίες υγείας, κυβερνητικούς φορείς και ρυθμιστικές αρχές. Χρησιμοποιούμε καινοτόμες επιστημονικές λύσεις για την αντιμετώπιση ορισμένων από τα πιο δύσκολα ζητήματα υγείας στην κοινωνία. Ανακαλύπτουμε και αναπτύσσουμε επαναστατικές θεραπείες, καθώς επίσης και νέους τρόπους για να τις παρέχουμε σε όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους.

Η Έρευνα και Ανάπτυξη, καθώς και το πλήθος των υπό ανάπτυξη φαρμάκων (pipeline) είναι ζωτικής σημασίας για τη βιωσιμότητα, τη μελλοντική δραστηριότητα και τη μακροπρόθεσμη επιτυχία τόσο της Novartis Hellas, όσο και των θυγατρικών της Alcon και Sandoz.

Σκοπός μας είναι να ανακαλύπτουμε, να αναπτύσσουμε και να διαθέτουμε στην αγορά καινοτόμα σκευάσματα που προλαμβάνουν και θεραπεύουν παθήσεις, απαλύνουν τον πόνο και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΜΥΝΑ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ

Η Novartis βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της ερευνητικής ανοσοκυτταρικής θεραπείας ως η πρώτη φαρμακευτική εταιρεία που ξεκίνησε τις δοκιμές με θεραπεία με Τ λεμφοκύτταρα με χιμαιρικό υποδοχέα αντιγόνου (CAR-T θεραπεία) σε συνεργασία με πρωτοπόρους σε αυτόν τον τομέα, όπως το Πανεπιστήμιο της Πενσυλβάνια στις Η.Π.Α.

Κατά τη διαδικασία της θεραπείας, λαμβάνονται Τ λεμφοκύτταρα από το αίμα του ασθενούς και επαναπρογραμματίζονται στο εργαστήριο ώστε να δημιουργηθούν κύτταρα Τ που έχουν κωδικοποιηθεί γενετικά ώστε να αναγνωρίζουν και να καταπολεμούν τα καρκινικά κύτταρα του ασθενούς και άλλα κύτταρα Β που εκφράζουν ένα συγκεκριμένο αντιγόνο. Στη συνέχεια, οι ερευνητές επανεισάγουν αυτά τα Τ-κύτταρα στο αίμα των ασθενών με στόχο την αναγνώριση και εξουδετέρωση καρκινικών κυττάρων.

Ποια είναι η προσέγγισή μας;

Καινοτομία Έρευνας και Ανάπτυξης

Συνεχίζουμε διεθνώς την επένδυση στην Έρευνα και Ανάπτυξη για να ανακαλύψουμε και να αναπτύξουμε νέες θεραπείες για την αντιμετώπιση ανεκπλήρωτων έως τώρα ιατρικών αναγκών. Η στρατηγική μας στην Έρευνα και Ανάπτυξη είναι να επικεντρωθούμε σε θεραπευτικούς τομείς που αντιπροσωπεύουν βασικές δυνάμεις μας, όπως το Καρδιαγγειακό Σύστημα και το Μεταβολισμό, τη Δερματολογία και Ανοσολογία, το Κεντρικό Νευρικό Σύστημα, το Αναπνευστικό, την Οφθαλμολογία, την Ογκολογία, την Αιματολογία και τα Σπάνια Νοσήματα. Παράλληλα, να διερευνήσουμε και άλλες περιοχές που πιστεύουμε ότι υπάρχει χώρος για καινοτομία, όπως η ανοσο-ογκολογία, η γήρανση και η αναγεννητική ιατρική.

Έχουμε, επίσης, επικεντρωθεί στην ανάπτυξη νέων θεραπειών για την αντιμετώπιση και την πρόληψη των λοιμωδών νοσημάτων που επηρεάζουν δυσανάλογα τον αναπτυσσόμενο κόσμο. Μία πρόκληση για τη δημόσια υγεία, κάτι που είναι κοινό τόσο στις αναπτυγμένες όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες, είναι η αυξανόμενη αντίσταση των βακτηρίων στα αντιβιοτικά. Χωρίς αποτελεσματικά φάρμακα, ακόμη και οι πιο βασικές λοιμώξεις μπορεί να γίνουν απειλητικές για τη ζωή.

Αναλαμβάνουμε επίσης προσαρμοστική ανάπτυξη, για παράδειγμα, τροποποιώντας τα υπάρχοντα φάρμακα έτσι ώστε να ανταποκριθούν καλύτερα στις ανάγκες των υποεξυπηρετούμενων και ευάλωτων ομάδων ασθενών, όπως τα παιδιά και οι ηλικιωμένοι, καθώς και όσων ζουν σε υψηλής θερμοότητας και τροπικά κλίματα.

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

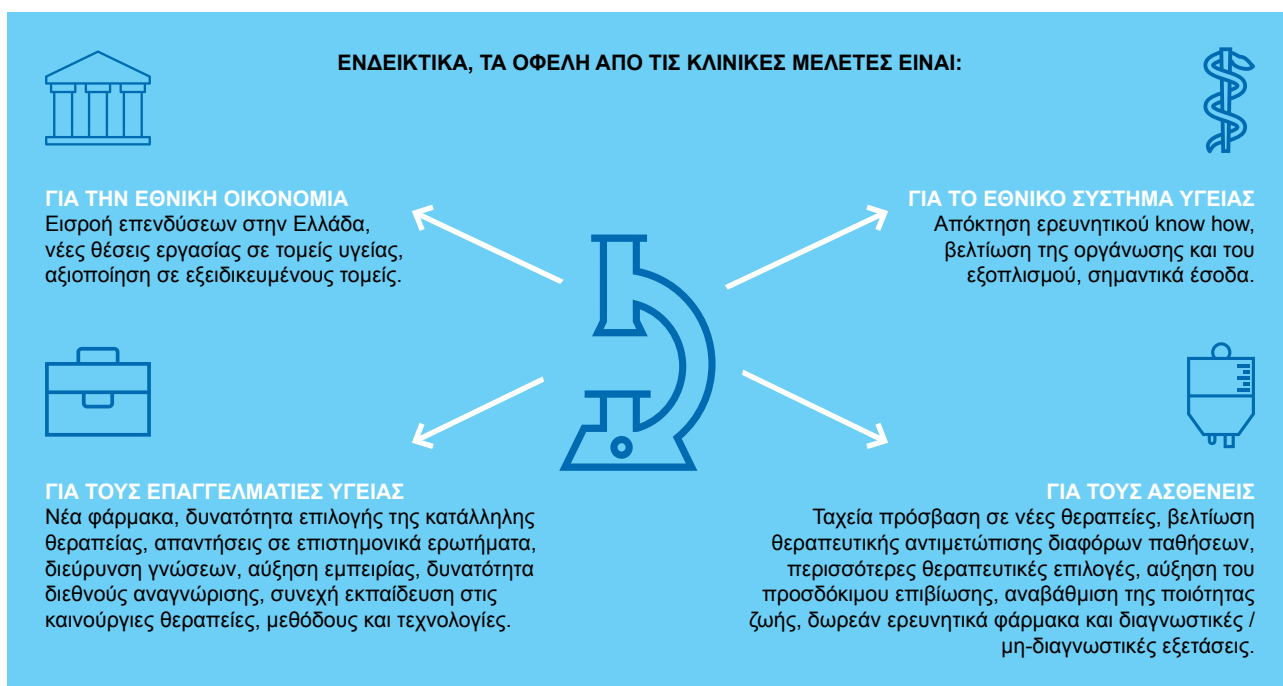
Οι κλινικές μελέτες είναι έρευνες που προσπαθούν να απαντήσουν σε επιστημονικά ερωτήματα με σκοπό να βρεθούν καλύτεροι τρόποι ώστε να θεραπευθούν ή να προληφθούν παθήσεις. Μια κλινική μελέτη διεξάγεται ώστε να αποφασιστεί εάν ένα νέο φάρμακο είναι ασφαλές και αποτελεσματικό στους ασθενείς. Μπορεί να χρειαστούν έως και 13 χρόνια για να μετατραπεί ένα φάρμακο από την προέλευσή του ως ένα μόριο, σε θεραπεία με απτά οφέλη για τους ασθενείς.

Η επιτυχία των κλινικών μελετών εξαρτάται από την εθελοντική συμμετοχή των ασθενών. Οι ασθενείς που συμμετέχουν σε κλινικές μελέτες έχουν ενεργό ρόλο στη φαρμακευτική τους περιθαλψη, αποκτούν πρόσβαση σε νέες θεραπείες πριν αυτές διατεθούν ευρύτερα και βοηθούν άλλους συμμετέχοντας στη

φαρμακευτική έρευνα. Οι κλινικές μελέτες διεξάγονται σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο που ισχύει σε κάθε χώρα. Η Novartis διεξάγει έναν μεγάλο αριθμό κλινικών μελετών, σε μια σειρά θεραπευτικών τομέων.

Αν και δαπανώνται περίπου €200 εκατομμύρια ετησίως, η Ελλάδα παραμένει ουραγός στη φαρμακευτική έρευνα, λόγω της αυξημένης γραφειοκρατίας. Ταυτόχρονα, χώρες της διευρυμένης Ε.Ε., όπως η Τσεχία, η Ρουμανία και η Ουγγαρία σημειώνουν αξιοζήλευτη πρόοδο στον τομέα αυτό.

Η Novartis διεξάγει σήμερα περισσότερες από 90 κλινικές μελέτες στην Ελλάδα, με συνολικό προϋπολογισμό €7,6 εκ.

Η Novartis Hellas έχει επιτύχει να διεξάγονται οι κλινικές μελέτες της και στην Ελλάδα. Οι μελέτες αυτές εγκρίνονται από τον Ε.Ο.Φ. και την Εθνική Επιτροπή Δεοντολογίας και διαρκούν από 6 μήνες έως και 5 χρόνια. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, κάθε σχετική οικονομική συναλλαγή πραγματοποιείται όπως ορίζει η νομοθεσία και μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) και του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας και Ανάπτυξης (Ε.Λ.Κ.Ε.Α.) των νοσοκομείων που παίρνουν μέρος στις μελέτες.

Οι συμμετέχοντες σε όλες τις περιπτώσεις είναι εθελοντές, οι οποίοι δεν λαμβάνουν καμία χρηματική αμοιβή και μπορούν να αποχωρήσουν οποιαδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια της κλινικής μελέτης.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ, ΚΑΘΩΣ ΕΧΟΥΝ:

- ✓ Καλύτερη φαρμακευτική περιθαλψη.
- ✓ Καλύτερη ιατρική φροντίδα χωρίς επιβάρυνση του ασφαλιστικού τομέα και του νοσοκομείου.
- ✓ Πρώιμη πρόσβαση σε φάρμακα που δεν κυκλοφορούν ακόμα στην Ελλάδα.
- ✓ Πρόσβαση σε καινοτόμα φάρμακα και σε «ορφανά» φάρμακα (για σπάνια νοσήματα).
- ✓ Εντατικότερη, απ' ό τι συνήθως, παρακολούθηση των συμπτωμάτων και της κατάστασης της υγείας τους κατά τη διάρκεια της μελέτης.
- ✓ Δωρεάν επισκέψεις, διαδικασίες, εξετάσεις καθώς και φάρμακα, στο πλαίσιο της μελέτης.
- ✓ Στοιχεία που θα προκύψουν από τη μελέτη, τα οποία μπορεί μελλοντικά να βοηθήσουν στην ανάπτυξη νέων θεραπειών για τους ασθενείς.

Έρευνα και Ανάπτυξη σχετικά με σπάνιες ασθένειες

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΠΑΝΙΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ

Οι σπάνιες ασθένειες επηρεάζουν μόνο ένα μικρό ποσοστό του πληθυσμού, που αναλογεί σε λιγότερα από 200.000 άτομα στις Ηνωμένες Πολιτείες και λιγότερους από 1 στους 2.000 στην Ευρώπη. Οι σπάνιες ασθένειες κατά συνέπεια τυχάνουν παραδοσιακά μικρότερης προσοχής από την ερευνητική κοινότητα. Ευτυχώς, αυτό αλλάζει και η Novartis έχει αναπτύξει ειδικούς ερευνητικούς οργανισμούς, συνεργασίες και μηχανισμούς χρηματοδότησης για να βοηθήσει στην αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης, αλλά και να καλύψει πιθανά προιοντικά κενά, όπου αυτά εμφανίζονται.

Οι προτεραιότητες των ερευνών μας δεν καθορίζονται από τη δυναμική της αγοράς. Οι σπάνιες νόσοι ιστορικά αντιμετωπίζουν εμπόδια που θέτουν οι φαρμακευτικές εταιρείες, ενώ πολλές από τις νόσους αυτές εξακολουθούν να μην είναι κατανοητές. Υπάρχουν σχετικά λίγες εγκεκριμένες θεραπείες για τις νόσους αυτές και για τον λόγο αυτόν αγωνιζόμαστε συνεχώς για την επέκταση του θεραπευτικού οπλοστασίου που χρησιμοποιούν οι γιατροί, βοηθώντας έτσι τους ασθενείς. Έχουμε επικεντρωθεί στον τομέα των σπάνιων νόσων που προκαλούν σοβαρή αναπηρία, όπου η επιστημονική κατανόηση είναι ισχυρή και όπου πιστεύουμε ότι νέες θεραπείες θα μπορούσαν να βελτιώσουν σημαντικά τη ζωή των ασθενών που πάσχουν από αυτές.

Ο ερευνητικός οργανισμός Novartis Institutes for BioMedical Research (NIBR), με περισσότερους από 6.000 επιστήμονες, αποτελεί την κινητήρια δύναμη καινοτομίας της Novartis που επικεντρώνεται στην ανακάλυψη νέων φαρμακευτικών προϊόντων που μπορούν να αλλάξουν την πρακτική της ιατρικής. Όταν νέα φαρμακευτικά ή βιολογικά μόρια προτείνονται για κλινικές μελέτες σε ανθρώπους, αρχικά διεξάγονται σε μικρής κλίμακας "proof-of-concept" μελέτες ώστε να παράσχουν πρώιμα δεδομένα ασφάλειας και αποτελεσματικότητας. Περισσότερα από το 80% των φαρμακευτικών προϊόντων του τμήματος ανάπτυξης της Novartis, ανακαλύφθηκαν στο εσωτερικό της εταιρείας από το NIBR.

Διάφορες κλινικές μελέτες από το NIBR έχουν προταθεί στη χώρα μας και το ιατρικό τμήμα βρίσκεται στη διαδικασία χαρτογράφησης κέντρων για τη συμμετοχή μας σε αυτές.

Ποια είναι η επίδοσή μας;

Τα ερευνητικά προγράμματα της Novartis αξιολογούνται από έγκυρους αναλυτές μεταξύ των πλέον δυναμικών της φαρμακευτικής βιομηχανίας, εστιάζοντας σε στρατηγικά επιλεγμένους θεραπευτικούς τομείς και σε ένα μεγάλο φάσμα ανεκπλήρωτων μέχρι σήμερα ιατρικών αναγκών. Πιο

συγκεκριμένα, για την αξιολόγηση της επίδοσής μας διενεργούνται εσωτερικοί έλεγχοι αλλά και επιθεωρήσεις από κρατικούς φορείς στην Ελλάδα. Βάσει των αποτελεσμάτων αυτών των ελέγχων, βελτιώνουμε την προσέγγισή μας.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ, ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ:

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ (AUDITS), ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΠΟ ΤΗ ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ:

5 έλεγχοι (good outcome)

το 2017

2 έλεγχοι (good outcome)

το 2016

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΡΧΕΣ (INSPECTIONS):

1 επιθεώρηση (good outcome)

το 2017

1 επιθεώρηση (good outcome)

το 2016

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΗΣ NOVARTIS HELLAS ΣΕ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

93

το 2017

114

το 2016

ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

€7,6 εκ.

το 2017

€7 εκ.

το 2016

3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων

GRI 103-1

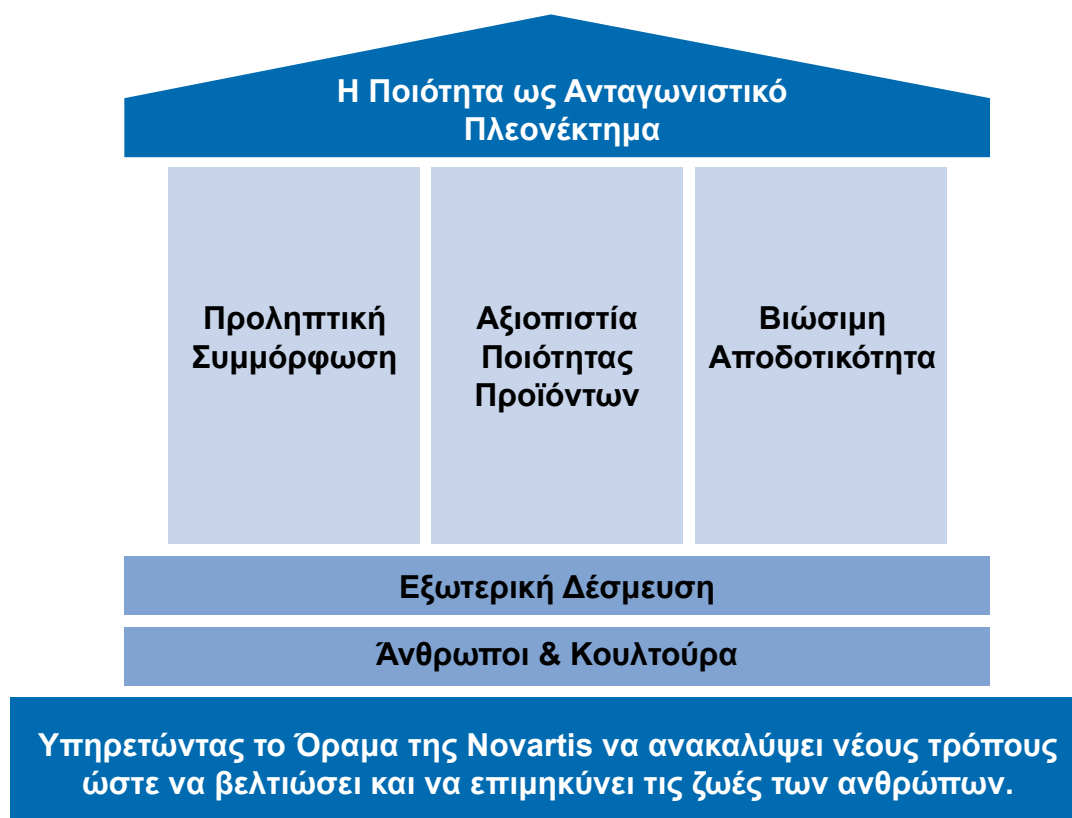
Γιατί είναι σημαντικό;

Ως μια καινοτόμος παγκόσμια εταιρεία στον τομέα της υγείας, η Novartis δεσμεύεται στην ανάπτυξη ενός περιβάλλοντος που θέτει ως μέγιστη αξία την ποιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών προκειμένου να καλύψει τις προσδοκίες των ασθενών και των Υγειονομικών Αρχών. Η ποιότητα δεν σχετίζεται μόνο με το τελικό προϊόν αλλά είναι κρίσιμης σημασίας για όλες τις δραστηριότητες που υποστηρίζουν την επίδοση της εταιρείας, από την ανακάλυψη του μορίου, έως την ανάπτυξη, παρασκευή, προμήθεια, εμπορία και πώληση των προϊόντων.

Πιο συγκεκριμένα, η παγκόσμια αυτή δέσμευση αφορά στους παρακάτω πυλώνες:

- **Εστιάζουμε στους ασθενείς**
- **Οι αρχές ποιότητας καθοδηγούν την υπεύθυνη συμπεριφορά μας**
- **Η ποιότητα δημιουργεί αξία**

Οι Τρεις Πυλώνες της Στρατηγικής
στηρίζονται σε γερά θεμέλια

Ποια είναι η προσέγγισή μας;

Ποιότητα φαρμάκων

Η Novartis λειτουργεί βασιζόμενη σε ένα εσωτερικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας, το οποίο έχει 4 διαφορετικά επίπεδα:

- Δέσμευση Ποιότητας (Novartis Quality Commitment)
- Εγχειρίδιο Ποιότητας Novartis
- Κεντρικές Λειτουργικές Διαδικασίες (Quality Manual και Global Operating Procedures)
- Αρχεία, Αναφορές, Αρχεία & Τοπικές Διαδικασίες (Local Standard Operation Procedures - SOPs).

Για τη Novartis Hellas, η διαχείριση της ποιότητας των φαρμάκων διέπεται από το Εγχειρίδιο Ποιότητας της εταιρείας, το οποίο περιγράφει το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας και παρέχει τις ποιοτικές προδιαγραφές και τις απαιτήσεις των Ορθών Πρακτικών (GxP). Το Εγχειρίδιο Ποιότητας ισχύει για όλες τις Διευθύνσεις και τις Επιχειρηματικές Μονάδες της Novartis Hellas, σε όλες τις τοποθεσίες, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγικών και μη παραγωγικών μονάδων, από την ανάπτυξη, έως την εμπορική εκμετάλλευση και την επιμελητεία των προϊόντων σε όλο τον κύκλο ζωής τους.

Μέσω του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας η Novartis Hellas:

- Εφαρμόζει διαδικασίες σχολαστικού ελέγχου όλων των προϊόντων σε όλα τα στάδια παραγωγής βάσει συγκεκριμένων προδιαγραφών
- Διερευνά όλες τις αποκλίσεις και ορίζει τις απαιτούμενες διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες και διατηρεί ένα οργανωμένο σύστημα καταγραφής, διερεύνησης και επίλυσης παραπόνων πελατών
- Διατηρεί μηχανισμό για τη διαχείριση ανακλήσεων παρτίδων από την αγορά, εφόσον κριθεί αναγκαίο.

Ασφάλεια φαρμάκων

Η Novartis δεσμεύεται στην παραγωγή και διάθεση ποιοτικών φαρμάκων που είναι ασφαλή και αποτελεσματικά, ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των ασθενών. Ως βασικό μέρος των δραστηριοτήτων μας, έχουμε θέσει διαδικασίες για τη συνεχή και συστηματική επισκόπηση της σχέσης οφέλους-κινδύνου όλων των προϊόντων μας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βρίσκονται στην αγορά, καθώς και εκείνων που είναι ακόμη υπό ανάπτυξη. Οι διαδικασίες αυτές έχουν σχεδιαστεί για να διασφαλίσουν τη βέλτιστη δυνατή ασφάλεια και θεραπευτικό όφελος για τους ασθενείς. Οι δύο βασικές πηγές δεδομένων ασφαλείας είναι τα δεδομένα κλινικών μελετών και οι μετεγκριτικές δραστηριότητες Φαρμακοεπαγρύπνησης.

Μαζί με τα προκλινικά δεδομένα ασφαλείας, τα ανεπιθύμητα συμβάντα που συλλέγονται από τις κλινικές μελέτες παρέχουν κρίσιμες πληροφορίες για τον χαρακτηρισμό του προφίλ ασφαλείας ενός φαρμάκου. Αυτά τα δεδομένα ασφαλείας ελέγχονται εκτενώς τόσο εσωτερικά όσο και από τις ρυθμιστικές αρχές που αξιολογούν κατά πόσο τα οφέλη ενός φαρμάκου αναμένονται να υπερτερούν των πιθανών κινδύνων, το οποίο και αποτελεί προϋπόθεση για την έγκριση κυκλοφορίας του.

Οι δραστηριότητες Φαρμακοεπαγρύπνησης, οι οποίες πραγματοποιούνται μετά την κυκλοφορία των προϊόντων, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ικανότητά μας να αποκτήσουμε μια βαθύτερη κατανόηση του προφίλ ασφαλείας του συγκεκριμένου προϊόντος μετά την έγκριση κυκλοφορίας του και τη διάθεσή του σε μεγαλύτερο αριθμό ασθενών.

Με αυξημένη συχνότητα, διεξάγουμε ειδικές μελέτες, μετά την έγκριση των ρυθμιστικών αρχών, προκειμένου να χαρακτηρίσουμε τυχόν ζητήματα ασφαλείας που δεν θα μπορούσαν να απαντηθούν με βεβαιότητα σε προεγκριτικές δοκιμές και συλλέγουμε επιμελώς τα ανεπιθύμητα συμβάντα από τις μελέτες αυτές. Επιπροσθέτως, εξειδικευμένο προσωπικό της Novartis Hellas είναι υπεύθυνο για την αναφορά και την παρακολούθηση ανεπιθύμητων συμβάντων για όλα τα προϊόντα μας, τη διερεύνηση των αιτιών τους, και την έγκαιρη επικοινωνία των πληροφοριών αυτών στους κατάλληλους εσωτερικούς και εξωτερικούς παραλήπτες.

Συγκεκριμένα, η Novartis Hellas εφαρμόζει σύστημα Φαρμακοεπαγρύπνησης, με 24ωρο μηχανισμό συλλογής αναφορών ανεπιθύμητων συμβάντων από επαγγελματίες υγείας, ασθενείς, καταναλωτές και φροντιστές, για την παρακολούθηση της ασφαλείας των φαρμάκων της, καθώς και τη διασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων της περί Φαρμακοεπαγρύπνησης. Όλα τα ανεπιθύμητα συμβάντα αναφέρονται στο Τμήμα Φαρμακοεπαγρύπνησης εντός 24 ωρών από τη γνωστοποίησή τους, ώστε να διασφαλιστεί η έγκαιρη επεξεργασία και αναφορά εντός των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία χρόνων.

Τα ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια αναφοράς είναι το όνομα του φαρμάκου (ή δραστική ουσία) και το ανεπιθύμητο συμβάν, ενώ καταβάλλεται προσπάθεια για τη συλλογή επιπλέον στοιχείων για τη στοιχειοθέτηση μιας αναφοράς, όπως ο αναγνωρίσιμος ασθενής και ο αναγνωρίσιμος αναφέρων, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς όπως ορίζονται από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Άμεση ανάκληση σε περίπτωση προβλημάτων

Η Novartis έχει θεσμοθετήσει συγκεκριμένη πολιτική που περιγράφει τη διαδικασία, τις ευθύνες, τα επίπεδα (καταναλωτές, διανομείς, κτλ.) για την ανάκληση συγκεκριμένης παρτίδας φαρμακευτικών προϊόντων της εταιρείας, σε περίπτωση που καταστεί αναγκαία.

Οι ανακλήσεις πραγματοποιούνται σε ελαττωματικά προϊόντα ή σε προϊόντα που δεν πληρούν όλες τις προϋποθέσεις έγκρισης ή αδυνατούν να εκπληρώσουν τους σκοπούς για τους οποίους προορίζονταν. Οι ανακλήσεις ξεκινούν από τη λήψη της απόφασης για την απομάκρυνση μιας παρτίδας προϊόντων από τη διανομή στο κοινό και μπορεί να φτάσουν να περιλαμβάνουν μία διόρθωση, μία ανάκτηση (π.χ. επιστροφή, νέα ετικέτα, αναδιανομή) ή μία ολική απομάκρυνση (καταστροφή, απόρριψη).

Η αξιολόγηση της ποιότητας και η διαδικασία ανάκλησης οφείλουν να είναι εφαρμόσιμες άμεσα και ανά πάσα στιγμή, ακόμη και εκτός του κανονικού ωραρίου λειτουργίας. Η Διεύθυνση Διασφάλισης Ποιότητας της Novartis Hellas ελέγχει το υπάρχον Σύστημα Ανάκλησης σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Διασφάλισης Ποιότητας των Κέντρων Διανομής, τουλάχιστον μία φορά ετησίως (εικονική ανάκληση).

Η άσκηση «Εικονικής Ανάκλησης» η οποία διενεργείται ετησίως, αποτελεί προσομοίωση μιας πραγματικής κατάστασης ανάκλησης η οποία ακολουθεί τα ίδια επακριβώς βήματα προκειμένου να ελεγχθεί ο βαθμός ετοιμότητας τόσο των εσωτερικών παραγόντων όσο και των εξωτερικών συνεργατών που συμμετέχουν σε αυτήν.

Δημοσιοποίηση πληροφορίας και επισήμανση προϊόντος

Οι υποχρεώσεις επισήμανσης των προϊόντων μας προέρχονται αφενός από Ευρωπαϊκές και Ελληνικές νομοθετικές απαιτήσεις, αφ' ετέρου από τη βασική ανάγκη ενδελεχούς πληροφόρησης των ασθενών και επαγγελματιών υγείας.

Οι εν λόγω επισημάνσεις συμμορφώνονται πλήρως με τις απαιτήσεις των Ευρωπαϊκών και Ελληνικών Αρχών, εγκρίνονται από αυτές και επικαιροποιούνται βάσει καθορισμένου Κανονιστικού Πλαισίου.

Σε συμφωνία με τις ισχύουσες νομικές αρχές, φροντίζουμε οι πληροφορίες που αναγράφονται στις συσκευασίες των φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων να είναι αληθείς και μη παραπλανητικές, ενώ ταυτόχρονα δημοσιοποιούμε οποιοδήποτε στοιχείο σχετικό με το φάρμακο που είναι σημαντικό για την ασφαλή και αποτελεσματική του χρήση.

Εκτός από την ικανοποίηση των κανονιστικών απαιτήσεων, υπάρχουν και προκλήσεις στον φαρμακευτικό κόσμο, που μπορούν να αντιμετωπιστούν με την κατάλληλη επισήμανση. Η επισήμανση είναι απαραίτητη για την ομαλή ροή της εφοδιαστικής αλυσίδας όπου μπορεί να προκύψουν προβλήματα σε κάθε σημείο της ή μπορεί να γίνουν εμφανή μόνο στο τελικό προϊόν. Επιπλέον, η σωστή επισήμανση μπορεί να οδηγήσει στη διατήρηση του κόστους σε σταθερά επίπεδα και στην αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της εταιρείας αποτρέποντας ταυτόχρονα την ύπαρξη περιστατικών μη συμμόρφωσης και επιβολής προστίμων.

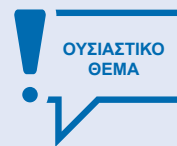
Στη Novartis δεν περιοριζόμαστε μόνο στην εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας αλλά εξετάζουμε την επισήμανση από στρατηγική σκοπιά. Αναγνωρίζουμε ότι είναι ένας κρίσιμος μηχανισμός για τη διατήρηση της συμμόρφωσης, την ενίσχυση της φήμης και της επωνυμίας μας, τη βελτίωση της λειτουργικής αποτελεσματικότητας, την ανάπτυξη της Εταιρείας, αλλά κυρίως την προστασία των ασθενών.

Έχουμε επενδύσει σε μεγάλο βαθμό σε συστήματα διαχείρισης που περιέχουν μοναδικές πηγές πραγματικών δεδομένων για τα προϊόντα και επιτυγχάνουν την εύκολη διαχείριση των στοιχείων αυτών για την υποβολή εκθέσεων στις ρυθμιστικές αρχές. Τα έξοδα αναπαραγωγής δεδομένων, η πολυπλοκότητα των διαδικασιών, και συνεπώς οι περιπτώσεις δημοσιοποίησης λανθασμένων πληροφοριών, μειώνονται ή εξαλείφονται, ενώ ταυτόχρονα δημιουργείται προστιθέμενη αξία για την Εταιρεία και τους ασθενείς.

Η προσέγγιση αυτή μας επιτρέπει να ανταποκρινόμαστε ταχέως τόσο στις μεταβαλλόμενες εγχώριες και διεθνείς κανονιστικές απαιτήσεις για την επισήμανση, όσο και στις απαιτήσεις επισήμανσης των πελατών και των συνεργατών μας.

Ποια είναι η επίδοσή μας;

Ποιότητα φαρμάκων

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΕΣ
ΑΝΑΦΟΡΕΣ
ΑΝΑ ΈΤΟΣ

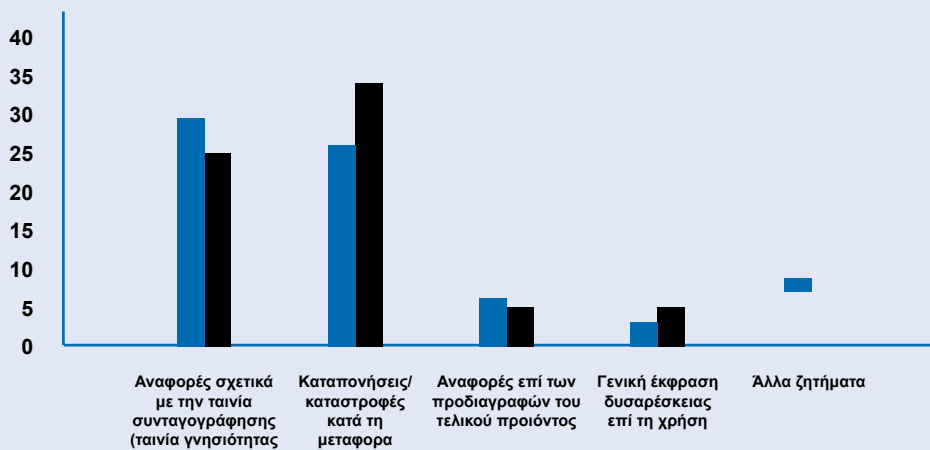
68

το 2017

69

το 2016

ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

● 2017 ● 2016

Η Novartis δεσμεύεται στην παροχή προϊόντων και υπηρεσιών που διασφαλίζουν το όφελος των ασθενών.

Η Εταιρεία έχει λάβει από τις ρυθμιστικές αρχές (Ε.Ο.Φ.) Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης Καλής Παρασκευαστικής Πρακτικής (GMP Certificate), σε συμμόρφωση με όσα ορίζονται στην Οδηγία 2003/94/ΕΚ. Επικαιροποίηση αυτής έλαβε χώρα τον Φεβρουάριο 2017 με την υπ' αριθμόν 13550/15-2-17 απόφαση ΕΟΦ, κατόπιν σχετικής επιθεώρησης.

Η Novartis Hellas παρακολουθεί συστηματικά το κανονιστικό, ρυθμιστικό και νομικό πλαίσιο που την αφορά, με στόχο να το εφαρμόζει πιστά. Αποτέλεσμα της πρακτικής αυτής είναι ότι και κατά την περίοδο 2016 - 2017, δεν υπήρξαν περιστατικά μη συμμόρφωσης με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς, όσον αφορά στις επιδράσεις των προϊόντων, στις πληροφορίες που παρέχει η εταιρεία και στις επισημάνσεις που πρέπει να συνοδεύουν τα προϊόντα της. Επίσης εκτενείς τακτικοί εσωτερικοί έλεγχοι και επιθεωρήσεις από ρυθμιστικές αρχές διενεργούνται σε ετήσια βάση.

ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ
ΑΠΟ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΑΡΧΗ

1

το 2017

0

το 2016

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

21

το 2017

16

το 2016

Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΥΛΩΝΑΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Άμεση ανάκληση σε περίπτωση προβλημάτων

Κατά την περίοδο 2016 - 2017 δεν σημειώθηκε κανένα περιστατικό ανάκλησης προϊόντος, πέραν της εικονικής ανάκλησης που πραγματοποιείται ετησίως για προληπτικούς σκοπούς η οποία και διασφαλίζει τον βαθμό ετοιμότητας του οργανισμού σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη.

Κανένα περιστατικό ανάκλησης προϊόντος

την περίοδο 2016 - 2017

GRI 417-2

Δημοσιοποίηση πληροφορίας και επισήμανση προϊόντος

Κατά την περίοδο 2016 - 2017, δεν υπήρξαν κανονιστικά περιστατικά μη συμμόρφωσης με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς, όσον αφορά στις πληροφορίες που παρέχει η εταιρεία και στις επισημάνσεις που πρέπει να συνοδεύουν τα προϊόντα της.

Κανένα περιστατικό μη συμμόρφωσης με νόμους και κανονισμούς

την περίοδο 2016 - 2017

3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική

GRI 103-1

Γιατί είναι σημαντικό;

Τα θέματα διακυβέρνησης και επιχειρηματικής ηθικής και πιο συγκεκριμένα η ακεραιότητα και η διαχείριση της συμμόρφωσης, η καταπολέμηση της δωροδοκίας και της διαφθοράς, το υπεύθυνο μάρκετινγκ, η προστασία των προσωπικών δεδομένων και οι υπεύθυνες κλινικές μελέτες, έχουν ουσιαστικό αντίκτυπο στη βιωσιμότητα της Novartis Hellas και στα ενδιαφερόμενά της μέρη (κυρίως στους ασθενείς, εργαζόμενους, επαγγελματίες υγείας, ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα και κρατικούς φορείς), καθώς μπορούν να επηρεάσουν:

- την άδεια λειτουργίας της εταιρείας,
- την εμπιστοσύνη των ενδιαφερομένων μερών και τη φήμη της εταιρείας,
- την προσέλκυση και διατήρηση ταλέντων,
- τη διαφοροποίηση της εταιρείας από τον ανταγωνισμό,
- και την αποφυγή ενδεχόμενων οικονομικών επιπτώσεων υπό τη μορφή προστίμων ή αποζημιώσεων.

Για την ακριβέστερη και πληρέστερη αναγνώριση των επιδράσεων που καθιστούν συνολικά τα θέματα διακυβέρνησης και επιχειρηματικής ηθικής ουσιαστικά για τη Novartis Hellas και τις θυγατρικές της εταιρείες, πραγματοποιούνται εσωτερικές αξιολογήσεις και έρευνες αγοράς σε ετήσια βάση για την εταιρική εικόνα, εστιάζοντας ταυτόχρονα και στη βελτίωση των τομέων που αφορούν στους ασθενείς, την ακεραιότητα και την καινοτομία. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η σημασία που έχει για τους ιατρούς η εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας από την εταιρεία έχει σημαντικά αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, όπως αποδεικνύουν οι πιο πρόσφατες έρευνες αγοράς της εταιρείας.

Τα θέματα διακυβέρνησης και επιχειρηματικής ηθικής έχουν ουσιαστικό αντίκτυπο στη βιωσιμότητα της Novartis Hellas και στα ενδιαφερόμενά της μέρη.

Τέλος, η σημαντικότητα του θέματος για την εταιρεία αναδεικνύεται και μέσα από πρωτοβουλίες των τελευταίων ετών, όπως η αναθεώρηση των αξιών και συμπεριφορών μας.

Οι πρακτικές που ακολουθεί η Novartis στη διαχείριση όλων των θεμάτων διακυβέρνησης και επιχειρηματικής ηθικής συμβάλουν ταυτόχρονα στην επίτευξη του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDG) 16 «Ειρήνη, Δικαιοσύνη και Ισχυροί Θεσμοί», καθώς και της 10ης Αρχής του Οικουμενικού Συμφώνου του Ο.Η.Ε. (UNGC) «Καταπολέμηση της διαφθοράς σε κάθε της μορφή, συμπεριλαμβανομένων του εκβιασμού και της δωροδοκίας».

Ποια είναι η προσέγγισή μας;

Σχετικά με τις αναφορές για τις επιχειρηματικές πρακτικές στην Ελλάδα και τις έρευνες που διεξάγονται από ελληνικές και αμερικανικές αρχές, η Novartis σημειώνει τα εξής:

Η Novartis συνεχίζει να συνεργάζεται με τις ελληνικές και αμερικανικές αρχές ενώ διεξάγει και τη δική της εσωτερική έρευνα. Είμαστε αποφασισμένοι να κατανοήσουμε σε βάθος τα δεδομένα της υπόθεσης και δεσμευόμαστε ότι θα δράσουμε ανάλογα για τυχόν πράξεις που δε συνάδουν με τα υψηλά ηθικά επιχειρηματικά μας πρότυπα, καθώς και να αποτρέψουμε κάθε πιθανό παράπτωμα στο μέλλον.

Ο δημόσιος διάλογος γύρω από την υπόθεση περιλαμβάνει ανακρίβειες, εικασίες, πολιτική αντιπαράθεση, καθώς και αναφορές χωρίς κανένα σεβασμό σε εργαζομένους μας. Θα προσπατεύσουμε την εταιρεία και τους ανθρώπους μας με κάθε δυνατότητα που μας δίνουν οι κανόνες δικαίου.

Η δέσμευσή μας στη χώρα και η έμπρακτη υποστήριξη των Ελλήνων ασθενών και ευρύτερα της ελληνικής κοινωνίας παραμένουν ανεπηρέαστες.

Από το 2015, η Novartis συνεχίζει να λαμβάνει παγκοσμίως σημαντικές πρωτοβουλίες ενίσχυσης της ακεραιότητας που τη διακρίνει, με σκοπό να ανταποκριθεί στις συνεχώς αυξανόμενες και μεταβαλλόμενες προσδοκίες της κοινωνίας για ηθική επιχειρηματικότητα, ιδιαίτερα από τις παγκόσμιες εταιρείες υγείας, ενσωματώνοντας υψηλά ηθικά πρότυπα στον οργανισμό μας. Πιο συγκεκριμένα, για να ανταπεξέλθουμε στις προσδοκίες αυτές, οι οποίες συχνά ξεπερνούν τις κανονιστικές απαιτήσεις, προχωρήσαμε σε μία σειρά πολυετών πρωτοβουλιών όντας σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις αξίες μας.

Επιπλέον, η Novartis Hellas έχει δώσει μεγάλη έμφαση στην κατανόηση των Αξιών και Συμπεριφορών της ίδιας από τους συνεργάτες της, εστιάζοντας στην Ακεραιότητα, το Θάρρος, τη Συνεργασία και την Ποιότητα.

Εταιρική Διακυβέρνηση

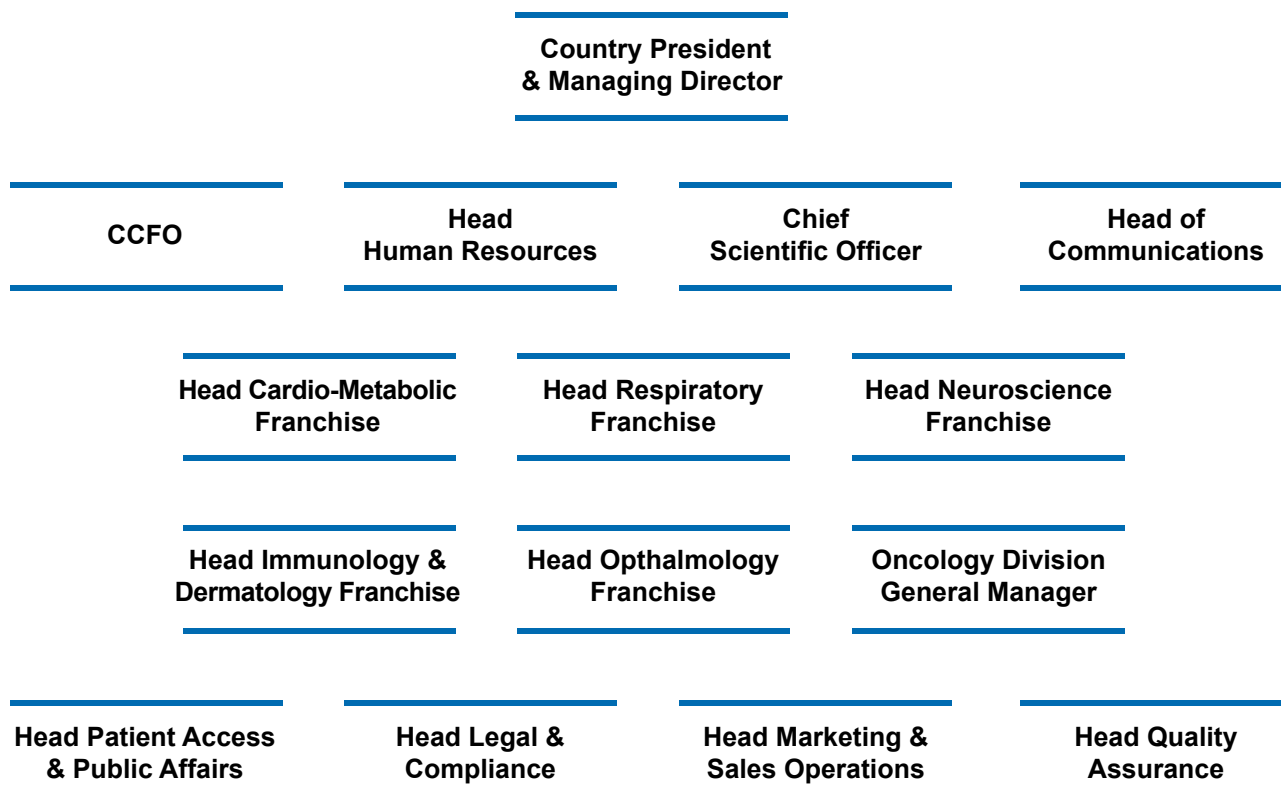
Το σύστημα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Novartis Hellas έχει ως σκοπό να διασφαλίζει τη διαφανή, χρηστή και αποτελεσματική διοίκηση της εταιρείας, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της. Για τον λόγο αυτό, η εταιρεία ακολουθεί πρακτικές υπεύθυνης εσωτερικής λειτουργίας και Εταιρικής Διακυβέρνησης με βάση διεθνή πρότυπα. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.):

- Αποτελείται από 5 μέλη,
- Έχει τη συνολική ευθύνη για την υπεύθυνη και βιώσιμη λειτουργία της εταιρείας, παρέχοντας και λαμβάνοντας σχετικές κατευθύνσεις.
- Οι πράξεις του Δ.Σ. αξιολογούνται τουλάχιστον μια φορά ετησίως, κατά τη διάρκεια της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας. Τα κριτήρια της εν λόγω αξιολόγησης αφορούν στην επίδοση και στη δραστηριότητα που επέδειξε το Δ.Σ. κατά το παρελθόν έτος, κυρίως με βάση την Έκθεση Διαχείρισης που αυτό υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση.

Τα μέλη του Δ.Σ. δεν αμβιβνται για τη συμμετοχή τους στο Δ.Σ. Έως 31/12/2017 το Δ.Σ. αποτελείτο από τα εξής μέλη:

1. Riccardo Cannevari του Vittorio, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
2. Alicja Dorota Zolotar του Jerzy, Μέλος
3. Αντώνιος Werner Σαρλικιώτης του Δημητρίου, Μέλος
4. Jesus Juan Acebillo Marin, Μέλος
5. Δήμητρα Κατσαφάδου του Σολομώντος, Μέλος

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ, ΑΠΕΙΚΟΝΙΖΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΚΟΛΟΥΘΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ:

Η διακυβέρνηση αναφορικά με την αναθεώρηση της συμμόρφωσης έχει σχεδιαστεί για να διευκολύνει τη λήψη αποφάσεων και να καθορίσει τις γραμμές απόφασης των δύο επιχειρηματικών μονάδων Ογκολογίας & General Medicine όσον αφορά:

- την ευθύνη και τη διασφάλιση της διαχείρισης των κινδύνων,
- το συντονισμό σε πολιτικές και άλλα θέματα,
- την επικοινωνία που σχετίζεται με τη συμμόρφωση,
- την αύξηση της ποιότητας της λήψης αποφάσεων, και
- τη διασφάλιση της αποτελεσματικής χρήσης του χρόνου και της εμπειρογνωμοσύνης των μελών της.

Η τοπική διακυβέρνηση συμμόρφωσης αποτελείται από τις ακόλουθες επιτροπές και συμβούλια:

- Επιτροπή Συμμόρφωσης με τη Διακυβέρνηση (Innovative Medicine Governance Compliance Committee, IMGCC)
- Συμβούλιο Ελέγχου Συμμόρφωσης (Compliance Review Board, CRB)
- Ηλεκτρονική αναθεώρηση των επαγγελματικών πρακτικών σε σχέση με τους παγκόσμιους και τοπικούς κανονισμούς (eNP4).

IMGCC
Innovative Medicine
Country Governance &
Compliance Committee

CRB
Compliance Review
Board

eNP4 TOOL
Professional Practices Policy
Electronic Approval Tool

Ακεραιότητα και συμμόρφωση

BUILDING TRUST INITIATIVE

Η Novartis φιλοδοξεί να είναι ένας έμπιστος ηγέτης, όχι μόνο στην ανακάλυψη και την ανάπτυξη καινοτόμων και επαναστατικών θεραπειών, αλλά και στην εξεύρεση νέων μεθόδων, προκειμένου να τις προσφέρει σε όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους σε συνεργασία με επαγγελματίες υγείας και ιδρύματα. Ως ηγέτες του φαρμακευτικού κλάδου, στη Novartis αγωνιζόμαστε για την τήρηση των υψηλότερων επιχειρηματικών, κλινικών και ηθικών προδιαγραφών και διαρκώς επανεξετάζουμε και ενισχύουμε τις πολιτικές και τις πρακτικές μας ώστε να ανταποκρινόμαστε στις προσδοκίες των ενδιαφερόμενων μερών μας.

Η Novartis δραστηριοποιείται σε διάφορες περιοχές ανά τον κόσμο για να εναρμονίσει, και όπου είναι δυνατόν, να προτυποποιήσει πρακτικές που σχετίζονται με την προώθηση και την επικοινωνία με τους επαγγελματίες υγείας. Η φιλοδοξία μας ήταν να αναπτύξουμε νέους τρόπους αλληλεπίδρασης με αυτούς, να επανεξετάσουμε τις μακροχρόνιες πρακτικές και να αξιοποιήσουμε την τεχνολογία για να προωθήσουμε τις μελλοντικές ανταλλαγές πληροφοριών. Θέλουμε να διασφαλίσουμε ότι οι προσπάθειές μας θα οδηγήσουν σε πλήρως καταρτισμένους επαγγελματίες υγείας, που θα καθορίζουν τις σωστές θεραπείες στους σωστούς ασθενείς, για τους σωστούς λόγους.

Για την επίτευξη του οράματός μας εστιάζουμε σε τρεις κύριους τομείς:

1. Στις εξελιγμένες αλληλεπιδράσεις με τους επαγγελματίες υγείας: επικεντρωθήκαμε παράλληλα στην προσφορά αξίας μέσω επιστημονικών προγραμμάτων που οργανώνει η Novartis και μέσω εκπαιδευτικών εκδηλώσεων / συνεδρίων που διοργανώνονται από εξωτερικές επιστημονικές επιτροπές / φορείς.
2. Στην ανάπτυξη νέων τρόπων παροχής ποιοτικής ιατρικής εκπαίδευσης για την επίτευξη μιας ευρύτερης ομάδας επαγγελματιών υγείας: Εισαγάγαμε νέες τεχνολογίες για να παρέχουμε επιστημονικό περιεχόμενο και ενισχύσαμε τις συνεργασίες μας με τις ιατρικές κοινωνίες, με αποτέλεσμα όλο και περισσότεροι επαγγελματίες υγείας να μπορούν να έχουν πρόσβαση στη σχετική ιατρική εκπαίδευση.
3. Στην αναγνώριση και επιβράβευση των σωστών συμπεριφορών των συνεργατών μας: Στο ποσοστό του μεταβλητού κινήτρου των συνεργατών μας, συμπεριλάβαμε ως παράγοντα και την απόδοση στις Αξίες και τις Συμπεριφορές που αυτοί υιοθετούν, αποδεικνύοντας ότι ο τρόπος με τον οποίο επιτυγχάνουμε την απόδοση είναι εξίσου σημαντικός με το ίδιο το αποτέλεσμα.

Η βελτίωση και η εναρμόνιση των ηθικών πρακτικών, θα ενισχύσει περαιτέρω την κουλτούρα μας για ηθική συμπεριφορά σε όλες τις εταιρείες του Ομίλου και σε όλους τους συνεργάτες μας σε ολόκληρο τον κόσμο. Η συγκεκριμένη ενέργεια, είναι ένας από τους πολλούς τρόπους με τους οποίους εργαζόμαστε για να διασφαλίσουμε ότι η Novartis εξελίσσεται σύμφωνα με τις πρακτικές του κλάδου και συνεχίζει να προσφέρει καινοτόμες λύσεις υγείας που ανταποκρίνονται στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες και προσδοκίες των κοινωνιών, παρέχοντας την καλύτερη δυνατή φροντίδα για τους ασθενείς.

GRI 102-16

Είμαστε υπεύθυνοι να επιδεικνύουμε αυτές τις Αξίες και Συμπεριφορές:

Καινοτομία Πραγματοποιώντας πειράματα και προσφέροντας λύσεις

Ποιότητα Όντας υπερήφανοι με το να κάνουμε συνηθισμένα πράγματα με εξαιρετικό τρόπο

Συνεργασία Αναπτύσσοντας ομάδες υψηλής απόδοσης με διαφορετικότητα και συμπερίληψη

Απόδοση Θέτοντας προτεραιότητες και υλοποιώντας έχοντας την αίσθηση του επείγοντος

Θάρρος Μιλώντας χωρίς φόβο, δίνοντας και λαμβάνοντας εποικοδομητική κριτική

Ακεραιότητα Υποστηρίζοντας και εφαρμόζοντας υψηλά ηθικά πρότυπα σε καθημερινή βάση

Ένας από τους βασικούς στόχους της ηγεσίας της εταιρείας μας είναι η προώθηση της ακεραιότητας και της ηθικής επιχειρηματικής συμπεριφοράς μέσω:

- της ανάπτυξης σαφών προτύπων, όπως Κώδικας Δεοντολογίας, Πολιτικές κ.λπ. ("Establish"),
- της αυστηρής εφαρμογής αυτών των προτύπων κατόπιν εκπαίδευσης ("Embed"),
- της παρακολούθησης της συμμόρφωσης με αυτά τα πρότυπα μέσω ελέγχων και συστημάτων παρακολούθησης ("Enforce").

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η εταιρεία τηρεί πιστά τους θεσμοθετημένους κανόνες δεοντολογίας σε όλες τις ερευνητικές δραστηριότητες και επιχειρηματικές της πρακτικές, ενώ λαμβάνει μέτρα που μειώνουν την πιθανότητα εμφάνισης φαινομένων διαφθοράς, μέσω του Πλαισίου Πολιτικών το οποίο αφορά:

- Θέματα εταιρικής λειτουργίας (π.χ. Κώδικας Συμπεριφοράς)
- Θέματα προϊόντων (π.χ. Πολιτική NP4: Novartis Pharma Principles & Practices for Professionals)
- Πολιτική κατά της Διαφθοράς (Anti-Bribery Policy) Πολιτική Σύγκρουσης Συμφερόντων (Conflict of Interest Policy)

Το Νομικό και Ρυθμιστικό Πλαίσιο Επαγγελματικών Πρακτικών καθορίζει τα πρότυπα και παρέχει λειτουργική σαφήνεια όσον αφορά στις επαγγελματικές δραστηριότητες της Novartis Hellas. Σκοπός είναι να γνωστοποιηθούν στους συνεργάτες της Novartis, στο πλαίσιο των Franchises/Units, Medical και άλλων λειτουργιών, ποιες δραστηριότητες ελέγχου αναμένονται σε σχέση με την ευθυγράμμιση των επαγγελματικών τους πρακτικών με τους παγκόσμιους και τοπικούς κανονισμούς (NP4, ΕΟΦ, ΣΦΕΕ) και τις σχετικές νομοθεσίες.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ NP4 ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΠΙΚΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ

Η σύγκριση αυτή περιγράφει τις διαφορές μεταξύ της Πολιτικής NP4 σε σχέση με την τοπική νομοθεσία και τους κανονισμούς. Οι τοπικές διαδικασίες για τη Novartis Pharma και Oncology ακολουθούν τους πιο αυστηρούς κανονισμούς, όπως αναφέρεται στις πρότυπες διαδικασίες λειτουργίας NP4 και στο νομικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Το αποτέλεσμα της σύγκρισης περιγράφεται στο Πρότυπο σύγκρισης της Πολιτικής NP4 & της Πολιτικής κατά της Διαφθοράς. Τα δεδομένα (εισορές) για τη σύγκριση αυτή προστίθενται από τους εμπειρογνώμονες σε κάθε τομέα (δηλ. Compliance, Legal, Patient Advocacy, Congress and Events, Medical experts, κ.λπ.). Η επικύρωση των συγκριτικών αποτελεσμάτων ολοκληρώνεται από το νομικό τμήμα.

Η Πολιτική NP4 και η Πολιτική κατά της Διαφθοράς επανεξετάζονται σε ετήσια βάση, εκτός εάν υπάρξει αλλαγή στους τοπικούς κανονισμούς / νομοθεσίες.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η Novartis Hellas ανέπτυξε και υιοθέτησε νέο Κώδικα Δεοντολογίας, από την 1η Ιανουαρίου 2012, ο οποίος αντανακλά τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των εταίρων της ως κοινωνικά υπεύθυνη εταιρεία και περιλαμβάνει τις βασικές Αρχές και τους Κανόνες της για ηθική επαγγελματική συμπεριφορά. Οι πέντε βασικές Αρχές του Κώδικα Δεοντολογίας είναι οι εξής:

Ασθενείς

Κάθε ενέργειά μας έχει ως γνώμονα το όφελος και την ασφάλεια των ασθενών, μέσω της Έρευνας και της Ανάπτυξης, της Ποιότητας και Ασφάλειας των Προϊόντων και της Πρόσβασης στην Ιατρική Περίθαλψη.

Εργαζόμενοι

Συμπεριφερόμαστε στους εργαζομένους με πνεύμα δικαιοσύνης και σεβασμού, εξασφαλίζοντας δίκαιες συνθήκες εργασίας, ποικιλομορφία και ένταξη, αξιολόγηση και εξέλιξη των εργαζομένων, ελευθερία γνώμης, λόγου και δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι.

Μέτοχοι

Δεσμευόμαστε να επιδιώκουμε συνεχώς εξαιρετική απόδοση λειτουργώντας με ακεραιότητα. Ειδικότερα λειτουργούμε με γνώμονα την οικονομική ακεραιότητα, την επιχειρησιακή συνέχεια, τη διαφύλαξη της εταιρικής περιουσίας, την ασφάλεια των πληροφοριών και τη γνωστοποίηση σύγκρουσης συμφερόντων.

Συνεργάτες στον τομέα της υγείας

Αγωνιζόμαστε σκληρά για να είμαστε ένας αξιόπιστος εταίρος στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης φροντίζοντας για την ικανοποίηση των πελατών, την καταπολέμηση της δωροδοκίας και της διαφθοράς, τη δέσμευση στις αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού, την εφαρμογή ηθικών προτύπων κατά τις εμπορικές μας πρακτικές, τη δέσμευση στην εφαρμογή όλων των νόμων και κανονισμών και την ακεραιότητα των τρίτων με τους οποίους συνεργαζόμαστε.

Κοινωνία

Φιλοδοξούμε να είμαστε μια κοινωνικά υπεύθυνη εταιρεία, που λειτουργεί με διαφάνεια, προστατεύει τα ανθρώπινα δικαιώματα, την υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον και η οποία διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα των προσωπικών δεδομένων.

Κατά την περίοδο αναφοράς 2016 – 2017, ο Εσωτερικός Κώδικας Δεοντολογίας αναθεωρήθηκε και ενισχύθηκε, συμπεριλαμβανοντας τα ακόλουθα:

- Απαγόρευση της παροχής gadget στους επαγγελματίες υγείας
- Απαγόρευση οποιασδήποτε πολιτιστικής αναγνώρισης στους επαγγελματίες υγείας
- Υποστήριξη των επαγγελματιών υγείας σε διεθνή συνέδρια, μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις
- Προωθητικές διαβουλεύσεις με ομιλητές υπό περιορισμούς.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας της Novartis συνιστά αναπόσπαστο τμήμα των όρων απασχόλησης όλων των εργαζομένων του Ομίλου Novartis, και για τον λόγο αυτό η εταιρεία εκπαιδεύει τόσο τους νέους συνεργάτες της, όσο και όλο το προσωπικό αναφορικά με τον Κώδικα Δεοντολογίας και τις επιμέρους Αρχές του. Παράλληλα, έχει θεσμοθετηθεί διαδικασία αναφοράς και διαχείρισης σχετικών επαγγελματικών παραπτώματων.

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Η Εταιρεία μας δίνει πολύ μεγάλη προσοχή και έμφαση στη σωστή και στην ολοκληρωμένη εκπαίδευση των εργαζομένων της σε θέματα Ακεραιότητας και Συμμόρφωσης. Ένα ολοκληρωμένο πλάνο κατάρτισης για όλους τους συνεργάτες μας είναι ζωτικής σημασίας για την υποστήριξη και την ενίσχυση των επαγγελματικών μας πρακτικών και την εφαρμογή των Πολιτικών Ακεραιότητας και Συμμόρφωσης. Το εκπαιδευτικό πλάνο έχει σχεδιαστεί για να καθοδηγεί τους συνεργάτες μας στις δεοντολογικές επιχειρηματικές πρακτικές της Novartis Pharma και Oncology και να προωθήσει το όραμά μας για απόδοση με ακεραιότητα.

Σκοπός της δημιουργίας του προγράμματος κατάρτισης είναι:

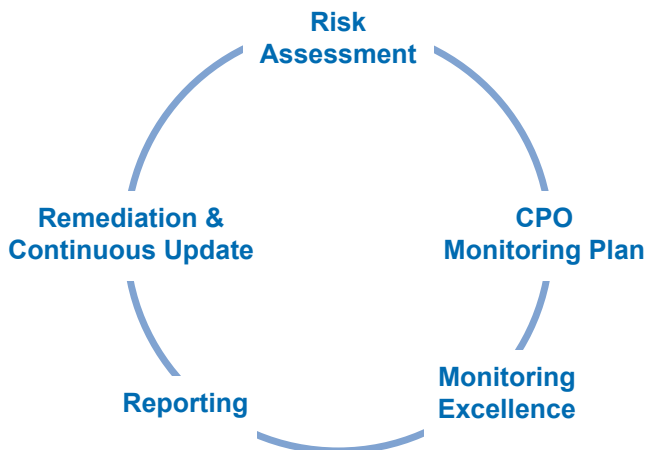
- Η καθιέρωση των βασικών γνώσεων σχετικά με τις Πολιτικές Ακεραιότητας και Συμμόρφωσης, ενώ αντιμετωπίζονται οι ανάγκες των λειτουργικών και επιχειρησιακών ρόλων.
- Η ανάπτυξη ενός συνεχούς περιβάλλοντος, ενσωματώνοντας την έννοια της γνώσης για την Ακεραιότητα και Συμμόρφωση ως φυσικό μέρος του επιχειρηματικού κύκλου.
- Η εφαρμογή μιας διαλειτουργικής συνεργασίας, ενισχύοντας τη συνεργασία με διαφορετικές λειτουργίες για να επιτύχουμε την αριστεία στις επαγγελματικές μας πρακτικές.

Παραδείγματα σχετικών δράσεων είναι:

- Όλοι οι νεοεισερχόμενοι εργαζόμενοι λαμβάνουν ατομική εκπαίδευση περίπου μιας ώρας στην Πολιτική NP4 (Novartis Pharma Principles & Practices for Professionals), Πολιτική κατά της Διαφθοράς, Πολιτική Σύγκρουσης Συμφερόντων και τον Κώδικα Δεοντολογίας.
- Όλοι οι εργαζόμενοι ακολουθούν πρόγραμμα ηλεκτρονικών εκπαιδεύσεων με θεματολογία που καθορίζεται και συντονίζεται για κάθε έτος από τον Όμιλο και με την επίβλεψη του τοπικού Υπεύθυνου Συμμόρφωσης.

ΔΙΕΝΕΡΓΟΥΜΕ ΕΛΕΓΧΟΥΣ

Η Μονάδα Ακεραιότητας και Συμμόρφωσης ανέπτυξε ένα ετήσιο σχέδιο παρακολούθησης της συμμόρφωσης και καθιερώνει μια διαδικασία παρακολούθησης, δοκιμών και ανασκόπησης του περιβάλλοντος συμμόρφωσης της τοπικής μονάδας, της υλοποίησης του προγράμματος Ακεραιότητας και Συμμόρφωσης και βασικών επαγγελματικών πρακτικών. Σκοπός του είναι να αξιολογήσει και να επιμεληθεί the fundamental principles of compliance μέσω μιας συνεχιζόμενης, ενοποιητικής διαδικασίας στις καθημερινές λειτουργίες, όπως παρουσιάζεται παρακάτω:

Το Σχέδιο Παρακολούθησης αποτελεί μια συνεχή διαδικασία αξιολόγησης της ποιότητας των επιδόσεων του εσωτερικού ελέγχου με την πάροδο του χρόνου, επαληθεύοντας την αποτελεσματικότητα και την έγκαιρη λειτουργία των δραστηριοτήτων ελέγχου. Η παρακολούθηση είναι μια συνεχής αναζήτηση πληροφοριών αναφορικά με την εταιρεία με σκοπό:

- Να μπορεί κανείς να ανιχνεύσει πιθανές τάσεις,
- Να προσδιοριστεί κατά πόσον οι έλεγχοι λειτουργούν αποτελεσματικά,
- Να λειτουργεί και η ίδια ως έλεγχος,
- Να βασίζεται στην εκτίμηση κινδύνου, να δεσμεύει τους συνεργάτες μας με τις κατάλληλες δεξιότητες και κύρος.

Για το 2017, το Σχέδιο Παρακολούθησης CPO επικεντρώνεται σε τρεις βασικούς τομείς:

- Διασφάλιση της λειτουργίας μας σε αγορές υψηλού κινδύνου και επιχειρηματική συνέχεια
- Δέσμευση των συνεργατών μας, επιπλέον αυτών που ορίζονται από τις πολιτικές
- Εξασφάλιση της άψογης λειτουργίας μας μέσω ενός μοντέλου που περιλαμβάνει συνεχή αναθεώρηση και παρακολούθηση βασικών κανόνων και πολιτικών.

Η συμμόρφωση με τις Πολιτικές της εταιρείας είναι ενσωματωμένη στις συμβάσεις όλων των εργαζομένων, ενώ υπάρχει μηχανισμός μέσω του οποίου μπορεί κάθε εργαζόμενος να καταγγείλει επώνυμα σημαντικές αποκλίσεις από τις Πολιτικές της εταιρείας σε γραφείο που εδρεύει στη Βασιλεία της Ελβετίας.

3. Αναλαμβάνοντας δράση εκεί που έχει σημασία

Δωροδοκία και διαφθορά

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ NOVARTIS ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ (ANTI-BRIBERY POLICY)

Η Novartis Hellas έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει από την 1η Μαρτίου 2012 πιο αυστηρή Πολιτική κατά της Διαφθοράς, που εφαρμόζεται, τόσο εσωτερικά για τους εργαζομένους της, όσο και στην επιλογή και στη συνεργασία με προμηθευτές, στις σχέσεις με Δημόσιους Λειτουργούς και σε όλες τις πρακτικές που ενέχουν κίνδυνο δωροδοκίας.

Όλες οι επιχειρησιακές μονάδες της Novartis παγκοσμίως υποβάλλονται σε αξιολογήσεις οικονομικού κινδύνου και έχουν εφαρμόσει τις απαιτήσεις του εγχειριδίου των οικονομικών ελέγχων της Novartis, για να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση με τα εσωτερικά και τα σχετικά εξωτερικά πρότυπα και τους κανονισμούς. Υπάρχει ένας αριθμός σημαντικών περιοχών κινδύνων και ελέγχων, που σχετίζονται είτε άμεσα είτε έμμεσα με τη διαφθορά, συμπεριλαμβανομένων:

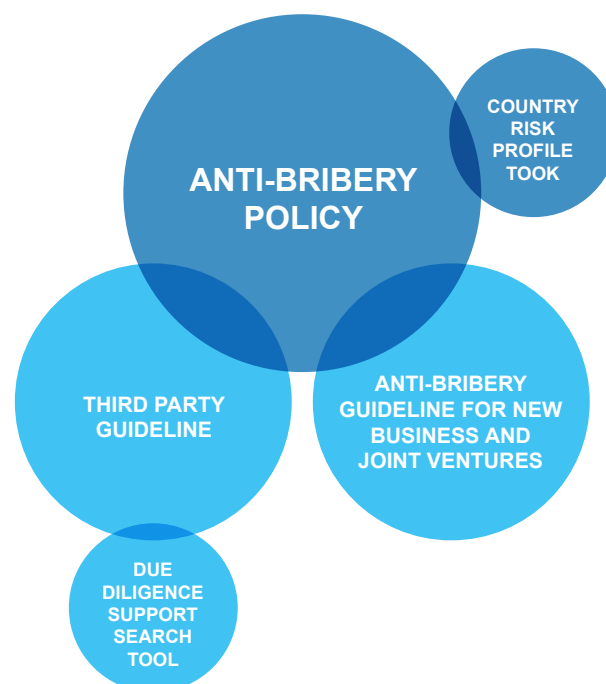
- του κατάλληλου διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων,
- των καταθέσεων ανταγωνιστικών προσφορών και των διαδικασιών επιλογής προμηθευτών,
- της διασφάλισης για εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών,
- του Κώδικα Συμπεριφοράς,
- του μάρκετινγκ και των προωθητικών ενεργειών,
- της καταπολέμησης της δωροδοκίας, και
- των σχέσεων με τρίτους.

Από το 2014, η Novartis εφαρμόζει μια επίσημη υποχρεωτική αξιολόγηση του κινδύνου συμμόρφωσης, που καλύπτει επαγγελματικές πρακτικές για την καταπολέμηση της δωροδοκίας, στις μονάδες όλων των τμημάτων της Εταιρείας. Ο σκοπός της αξιολόγησης είναι να βοηθήσει τις μονάδες να αναγνωρίσουν, να αξιολογήσουν και να περιορίσουν βασικούς κινδύνους στους τομείς των επαγγελματικών πρακτικών και της καταπολέμησης της διαφθοράς, με έναν προνοητικό τρόπο και ως ένα αναπόσπαστο κομμάτι της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της Εταιρείας.

Από το 2015, η Γενική Διοίκηση διαθέτει ένα εργαλείο αυτό-αξιολόγησης για να αυξήσει τη γνώση και το αίσθημα ανάληψης ευθυνών για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της δωροδοκίας και για να τους επιτρέψει να αξιολογήσουν και να βελτιώσουν (όταν είναι απαραίτητο) τα τοπικά προγράμματα καταπολέμησης της δωροδοκίας.

Η ενίσχυση του προγράμματος συμμόρφωσης με την καταπολέμηση της δωροδοκίας αποτελεί κεντρικό στοιχείο του οράματός μας να γίνουμε αξιόπιστοι ηγέτες του κλάδου. Η Πολιτική της Novartis για την καταπολέμηση της διαφθοράς αναθεωρήθηκε και ενισχύθηκε τον Ιούλιο του 2016 και εν συνεχεία το Μάιο του 2017.

Τα βασικά σημεία που ενισχύθηκαν / ανανεώθηκαν και συμπεριλαμβάνονται στην Πολιτική αυτή παρουσιάζονται στο παρακάτω γράφημα:

Σύμφωνα με την Πολιτική μας και όσον αφορά στη συνεργασία μας με τρίτους, η Novartis πρέπει να συνεργάζεται με τρίτα μέρη μόνο εάν:

- Υπάρχει θεμιτή ανάγκη για τις υπηρεσίες ή τα αγαθά που παρέχουν
- Οι τιμές των υπηρεσιών και των προϊόντων τους δεν υπερβαίνουν την αγοραία αξία
- Το τρίτο μέρος λειτουργεί υπεύθυνα και αξιολογείται μέσω μιας ισχυρής διαδικασίας δέουσας επιμέλειας (due diligence) για θέματα καταπολέμησης της διαφθοράς και της δωροδοκίας
- Υπάρχει γραπτή σύμβαση ή άλλο γραπτό έγγραφο με παρόμοια νομική ισχύ (π.χ. εντολή αγοράς).

Υπεύθυνο marketing

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗ

Οι φαρμακευτικές εταιρείες δεν επιτρέπεται να προωθούν άμεσα τα προϊόντα τους σε ασθενείς ή να διαφημίζουν τα συνταγογραφούμενα προϊόντα τους στο ευρύ κοινό. Η Novartis συμμορφώνεται πλήρως με αυτήν την απαίτηση.

Παράλληλα, η Εταιρεία εφαρμόζει αυστηρούς κανόνες επικοινωνίας και ακολουθεί διαδικασία έγκρισης από τον Ε.Ο.Φ. για τις διαφημίσεις μη συνταγογραφούμενων προϊόντων της που επιτρέπεται να προωθεί.

Η διαδικασία της έγκρισης του διαφημιστικού υλικού που προωθεί η Εταιρεία περιλαμβάνει πάντα εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους από το Regulatory Affairs και τις εκάστοτε αρμόδιες ιατρικές λειτουργίες.

Η έγκριση των δραστηριοτήτων που απαιτούν ειδική εμπειρογνωμοσύνη (όπως η ανασκόπηση του διαφημιστικού υλικού, του επιστημονικού υλικού, των προγραμμάτων ασθενών και της διοργάνωσης εθνικών και διεθνών εκδηλώσεων) μεταβιβάζονται σε εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους.

Σύμφωνα με το άρθρο 31 παρ. 3 του ν. 1316/83, η «οργάνωση ή χρηματοδότηση συνεδρίων ή σεμιναρίων και οποιουδήποτε αντίστοιχου μέσου ενημέρωσης πάνω σε θέματα αρμοδιότητας του Ε.Ο.Φ. από φαρμακευτικές βιομηχανίες ή επιχειρήσεις ή μέσω οποιασδήποτε διαφημιστικής ή άλλης επιχείρησης παροχής υπηρεσιών, μπορεί να επιτρέπεται μετά από προηγούμενη έγκριση του Ε.Ο.Φ.».

Η Novartis στο πλαίσιο της δέσμευσής της, με σκοπό τη μεγαλύτερη δυνατή συνέπεια στην Αρχή της υπεύθυνης λειτουργίας της, έχει αναπτύξει και εφαρμόζει την Πολιτική NP4 (Novartis Pharma Principles & Practices for Professionals), στην οποία τίθενται οι ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζει η Novartis σε παγκόσμιο επίπεδο, αναφορικά με τις πιο συνήθεις πρακτικές που σχετίζονται με προωθητικές και μη προωθητικές ενέργειες.

Επιπλέον, οποιαδήποτε πρακτική πρέπει να συμμορφώνεται με όλους τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και κώδικες που διέπουν τη φαρμακευτική βιομηχανία, καθώς και με τα τοπικά πρότυπα της Πολιτικής NP4, τα οποία ενδέχεται συχνά να επιβάλλουν αυστηρότερες απαιτήσεις.

Η Πολιτική NP4 αφορά στις εξής Αρχές:

1. Ανεξαρτησία επιλογών των Επαγγελματιών Υγείας
2. Σκοπός συνεργασίας με Επαγγελματίες Υγείας
3. Διαφοροποίηση μεταξύ προωθητικής και μη προωθητικής ενέργειας
4. Προωθητικό περιεχόμενο
5. Μη προώθηση πριν την έγκριση και μη προώθηση εκτός επίσημων ενδείξεων (off label)
6. Καταγραφή των ανεπιθύμητων ενεργειών
7. Προστασία των δεδομένων των ασθενών

3. Αναλαμβάνοντας δράση εκεί που έχει σημασία

Απαγορευμένες λέξεις, φράσεις και δραστηριότητες:

- Χρήση της λέξης «ασφαλές» χωρίς κατάλληλη τεκμηρίωση.
- Χρήση της λέξης «αποτελεσματικό» χωρίς κατάλληλη τεκμηρίωση.
- Η λέξη «νέο» εκτός αν το προϊόν ή η ένδειξη είναι πραγματικά νέο δηλ. μέχρι 1 έτος, ή λιγότερο ανάλογα με τις τοπικές απαιτήσεις.
- Χρήση των λέξεων «μη τοξικό», «καμία παρενέργεια».
- Απόλυτες δηλώσεις (δηλ. «το μόνο προϊόν...», «κανένα άλλο προϊόν...» κ.λπ.) εκτός αν τεκμηριώνεται από επιστημονικά στοιχεία.
- Υπερθετικά, εκτός αν τεκμηριώνονται από επιστημονικά και κατάλληλα ερμηνευμένα στοιχεία.
- Τα μετρητά ή τα αντίτιμα μετρητών ως δώρα είναι απαγορευμένα.
- Σε περίπτωση που οι τοπικές περιστάσεις απαιτούν την αποζημίωση σε Επαγγελματίες Υγείας, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων που επιτρέπονται ρητά από την πολιτική NP4, από νόμο του κράτους ή κώδικα του κλάδου της φαρμακοβιομηχανίας, μια κατάλληλη διαδικασία της αναθεώρησης/ έγκρισης και της τεκμηρίωσης πρέπει να καθιερωθεί και να παρουσιαστεί στην Επιτροπή Συμμόρφωσης.

Η Πολιτική αυτή αφορά και στις εταιρείες/συνεργάτες με τις οποίες γίνεται συν-προώθηση των προϊόντων μας. Εκπρόσωποι των εταιρειών αυτών εκπαιδεύονται και στις Πολιτικές της Novartis (NP4). Η Novartis έχει καθορίσει επίσης Επιτροπή για την αναθεώρηση, την έγκριση και τον έλεγχο των τοπικών προωθητικών ενεργειών και σχετικών υλικών, που εξασφαλίζουν ότι όλοι συμμορφώνονται με τους σχετικούς νόμους, κανονισμούς και πολιτικές.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ NP4 (eNP4) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Όλες οι δραστηριότητες εξετάζονται και εγκρίνονται στο εργαλείο eNP4, ακολουθώντας την παρακάτω διαδικασία:

- Κάθε διαδικασία επανεξέτασης ξεκινά με υποβολή στο εργαλείο
- Ορισμένες δραστηριότητες αναθεωρούνται και εγκρίνονται στο τέλος του εργαλείου eNP4.

Για κάθε επιχειρησιακή πρακτική, όλα τα σχετικά έγγραφα εισάγονται στο εργαλείο eNP4 και η ροή συνεχίζεται μέχρι την τελική έγκριση ή απόρριψη. Οι αναθεωρητές / εγκρίνοντες μέσω του εργαλείου eNP4 επιλέγονται με βάση το ρόλο και την εμπειρία τους.

Υπεύθυνες κλινικές μελέτες

Οι κλινικές μελέτες είναι ερευνητικές μελέτες για φαρμακευτικά σκευάσματα που διεξάγονται σε εθελοντές για να απαντηθούν επιστημονικά ερωτήματα και να βρεθούν καλύτεροι τρόποι ώστε να διαγνωστούν, να θεραπευθούν ή να προληφθούν παθήσεις. Παράλληλα, οι μελέτες αυτές συχνά βοηθούν τους επιστήμονες να κατανοήσουν σε βάθος παθοφυσιολογικούς μηχανισμούς της νόσου.

Είναι θεμελιώδεις για την ανάπτυξη καινοτόμων φαρμάκων ή συσκευών που θεραπεύουν και προλαμβάνουν ασθένειες.

ΑΡΧΕΣ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ

Η Novartis έχει δεσμευτεί να εφαρμόζει τα υψηλότερα πρότυπα της κλινικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένων των τομών της βιοηθικής που αφορούν στη σύνθετη αλληλεπίδραση της ανθρωπίνης ζωής, της επιστήμης και της τεχνολογίας. Οι Αρχές Βιοηθικής ενσωματώνονται στις εταιρικές πολιτικές μας και εστιάζουν στην προστασία των εθελοντών και των ασθενών που συμμετέχουν στις κλινικές μελέτες. Με τις Αρχές αυτές ως κύριο γνώμονα, λαμβάνονται καθημερινά τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλιστούν τα υψηλά πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας στις μελέτες.

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ

Στη Novartis αναζητούμε και λαμβάνουμε υπόψη την άποψη και τις προτιμήσεις της κοινότητας των ασθενών από το αρχικό στάδιο της διαδικασίας ανάπτυξης των φαρμάκων, ενώ βελτιώνουμε συνεχώς τον τρόπο με τον οποίο γνωστοποιούμε πληροφορίες στους ασθενείς, ώστε να είναι απολύτως κατανοητές, πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από μια κλινική μελέτη.

Δεσμευόμαστε να βελτιώσουμε την πρόσβαση των ασθενών σε κλινικές μελέτες, αλλά και τη συμμετοχή τους σε αυτές χρησιμοποιώντας πληροφορίες από την κοινότητα των ασθενών σε δοκιμαστικά σχέδια, εξερευνώντας καινοτόμες τεχνολογικές λύσεις και εφαρμόζοντας στρατηγικές για να διασφαλίσουμε ότι οι μελέτες μας θα αντικατοπτρίζουν τη διαφορετικότητα των ασθενών.

Αναγνωρίζουμε ότι τα αποτελέσματα των κλινικών μελετών θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την προώθηση της δημόσιας υγείας και δεσμευόμαστε να δώσουμε πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν στις κλινικές μελέτες τόσο στην κοινότητα των ασθενών όσο και σε άλλους, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων των μελετών αυτών, θετικών ή αρνητικών.

Μετά την ολοκλήρωση μιας κλινικής μελέτης, δεσμευόμαστε να δημοσιοποιούμε τα αποτελέσματα αυτής.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των κλινικών μελετών, σε κάθε χώρα στην οποία ασθενείς συμμετείχαν σε μελέτες, καταχωρούμε τα νέα μας φάρμακα. Όταν ένα φάρμακο είναι καταχωρημένο και δεν είναι διαθέσιμο στο εμπόριο, δεσμευόμαστε να το παρέχουμε, σύμφωνα πάντα με τη νομοθεσία της κάθε χώρας, σε ασθενείς που συμμετείχαν σε μελέτες για να εξασφαλίσουμε ότι δεν διακόπτεται η θεραπεία τους.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ & ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Για τη διεξαγωγή των κλινικών μελετών απαιτείται η υπογραφή του Εντύπου Συγκατάθεσης Ασθενών, ενός ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ ερευνητή - ασθενή το οποίο εγκρίνεται και από τις Αρχές, ενώ κάθε κλινική μελέτη πραγματοποιείται υπό επιτήρηση. Τα ευαίσθητα και μη προσωπικά δεδομένα των εθελοντών, των ασθενών αλλά και των ερευνητών που συμμετέχουν στις κλινικές μελέτες προστατεύονται. Περαιτέρω ανάλυση αναφορικά με το θέμα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων παρουσιάζεται στη σχετική ενότητα που ακολουθεί.

Επιπλέον, η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και το σύστημα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας είναι απαραίτητοι μηχανισμοί για να προωθηθεί η έρευνα και η ανάπτυξη νέων προϊόντων. Οι πολιτικές και οι μηχανισμοί που υπονομεύουν την προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας εμποδίζουν την ανάπτυξη και την πρόσβαση σε νέα φάρμακα μέσο-μακροπρόθεσμα, επειδή οδηγούν σε ένα μη αποδεκτό περιβάλλον για την εισαγωγή νέων φαρμάκων.

Προστασία προσωπικών δεδομένων

Όλοι περιμένουν οι προσωπικές τους πληροφορίες να παραμείνουν εμπιστευτικές. Αυτό περιλαμβάνει οτιδήποτε θα μπορούσε να αποκαλύψει την ταυτότητά τους: όνομα, διεύθυνση εργασίας και κατοικίας, οικογενειακές πληροφορίες, λεπτομέρειες για την εργασία ή την οικονομική τους κατάσταση ή και πιο ευαίσθητες πληροφορίες για την υγεία τους. Καταδικάζουμε αυστηρά τη δημοσιοποίηση οποιονδήποτε πληροφοριών που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε οποιαδήποτε μορφή διάκρισης, καθώς και τη χρήση αναγνωρίσιμων γενετικών δεδομένων χωρίς συναίνεση.

Τηρούμε όλους τους νόμους περί ιδιωτικότητας και εφαρμόζουμε σαφείς πολιτικές για την προστασία προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων γενετικών δεδομένων. Το πρόγραμμα ιδιωτικότητας προσωπικών δεδομένων μας περιλαμβάνει μια παγκόσμια οργάνωση και υποδομή καθώς και διαδικασίες και εκπαιδεύσεις για να υποστηρίξει τοπικές δραστηριότητες και να διασφαλίζει τη συμμόρφωση.

Η Novartis Hellas έχει θεσμοθετήσει συγκεκριμένη Πολιτική που περιγράφει τη διαδικασία, την ευθύνη και τον τρόπο που η εταιρεία προστατεύει και επεξεργάζεται προσωπικά στοιχεία των εργαζομένων και τρίτων προσώπων σύμφωνα με τους νόμους, ώστε να πραγματοποιηθεί η επεξεργασία τους κατά τρόπο ασφαλή και εμπιστευτικό. Η Novartis, τα στελέχη και οι συνεργάτες της έχουν δεσμευθεί, μεταξύ άλλων, για τα ακόλουθα:

- Να είναι σύμφωνες οι τυποποιημένες διαδικασίες λειτουργίας τους, που διέπουν τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών πληροφοριών και να εξασφαλίζεται η ασφάλεια των δεδομένων.
- Να συμμορφώνονται με όλες τις ισχύουσες νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις που αφορούν στην επεξεργασία προσωπικών πληροφοριών και ιδίως λόγω του νέου Ευρωπαϊκού Κανονισμού για την Προστασία Προσωπικών Δεδομένων (GDPR) που τέθηκε σε ισχύ την 25.5.2018.
- Να συλλέγουν προσωπικές πληροφορίες με νόμιμα και δίκαια μέσα και να επεξεργάζονται προσωπικές πληροφορίες κατά τρόπο σύμφωνο με το σκοπό για τον οποίο συλλέχθηκαν.

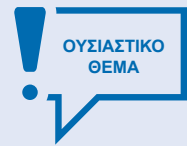
- Όπου απαιτείται από το νόμο, και σύμφωνα με τις τοπικές απαιτήσεις, να ενημερώνουν τα άτομα όταν συλλέγονται προσωπικές τους πληροφορίες.
- Όπου απαιτείται από τους κανονιστικούς νόμους, ή τις κατευθυντήριες γραμμές, να λαμβάνουν την προφορική, ή εάν απαιτείται γραπτή, συγκατάθεση των ατόμων για την επεξεργασία των προσωπικών τους πληροφοριών.
- Να γνωστοποιούν στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα την πραγματοποίηση επεξεργασίας και όπου απαιτείται να λαμβάνουν άδεια από την Αρχή για επεξεργασία.
- Να προσπαθούν να παρέχουν στα άτομα τη δυνατότητα να έχουν πρόσβαση στις προσωπικές πληροφορίες που τους αφορούν και, ανάλογα με την περίπτωση, να συμμορφώνονται με τα αιτήματα να διορθώσουν ή να τροποποιήσουν τα προσωπικά στοιχεία όπου είναι ελλιπή, ανακριβή ή δεν συμμορφώνονται με τις πρότυπες διαδικασίες λειτουργίας. Οι περιορισμοί μπορεί να ισχύουν για νομικούς ή κανονιστικούς λόγους.
- Να συμμορφώνονται με τυχόν περιορισμούς και απαιτήσεις που ισχύουν για τη διεθνή διαβίβαση προσωπικών πληροφοριών.

Επίσης, εκτός από τη σχετική διαδικασία (Standard Operating Procedure) που ακολουθεί η εταιρεία για θέματα ιδιωτικότητας προσωπικών δεδομένων, η οποία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την ενημέρωση του Νομικού Τμήματος για οποιαδήποτε δραστηριότητα εμπειρεύει επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η Novartis Hellas ακολουθεί και σχετικούς Δεσμευτικούς Εταιρικούς Κανόνες (BCR).

Οι BCR έχουν στόχο να εξασφαλίσουν ένα επαρκές επίπεδο προστασίας κατά την επεξεργασία και διαβίβαση προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων της Novartis, των ασθενών, των πελατών και άλλων συνεργατών, προμηθευτών και επιχειρηματικών εταίρων, καθώς και των υποκειμένων των δεδομένων που συμμετέχουν στην έρευνα και στη φαρμακοεπαγρύπνηση.

Ποια είναι η επίδοσή μας;

GRI 419-1

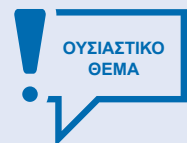

Ακεραιότητα και συμμόρφωση

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ ΓΙΑ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ	2017	2016
	€59.990	€11.128

Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης (Ν.4446/2016):
€501.165,71

GRI 205-2 | APXH 10

Δωροδοκία και διαφθορά

Οι πολιτικές και διαδικασίες καταπολέμησης της διαφθοράς της Novartis Hellas έχουν κοινοποιηθεί στο σύνολο των 5 μελών (100%) του Δ.Σ., στο σύνολο (100%) των εργαζομένων της εταιρείας, σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη και στο σύνολο (100%) των

βασικών επιχειρηματικών συνεργατών της εταιρείας στην Ελλάδα. Το σύνολο των 5 μελών (100%) του Δ.Σ. της Novartis Hellas έχουν λάβει κατάρτιση σχετικά με την καταπολέμηση της διαφθοράς.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ		
Αντικείμενο Εκπαίδευσης	Αριθμός Εργαζομένων που προσκλήθηκαν	Ποσοστό Εργαζομένων που ολοκλήρωσαν
Ακεραιότητα και Συμμόρφωση για νεοπροσλαμβανομένους - εσωτερικοί συνεργάτες (2017)	477	94%
Ακεραιότητα και Συμμόρφωση για νεοπροσλαμβανομένους - εξωτερικοί συνεργάτες (2017)	477	100%
Αναφορά Ανεπιθύμητων Ενεργειών (2017)	477	98%
Κώδικας Δεοντολογίας (2017)	477	99%
Ιδιωτικότητα Δεδομένων (2017)	477	98%
Καταπολέμηση της Δωροδοκίας (2017)	477	97%
Διαχείριση Πληροφοριών (2017)	477	97%
Πολιτικές επαγγελματικών πρακτικών – Ηθικές επιχειρηματικές πρακτικές (2017)	477	99%

GRI 417-3 | GRI 102-2

Υπεύθυνο marketing

Η Novartis Hellas δεν πουλάει απαγορευμένα ή αμφιλεγόμενα προϊόντα. Όλα τα προϊόντα της εταιρείας συμμορφώνονται με τις κανονιστικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις ασφαλείας των φαρμάκων.

Κατά την περίοδο αναφοράς 2016 - 2017, δεν υπήρξαν περιστατικά μη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς ή προαιρετικούς κώδικες σχετικά με επικοινωνίες marketing συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης, της προώθησης και των χορηγιών.

GRI 418-1

Υπεύθυνες κλινικές μελέτες

Δεν υπήρξαν περιστατικά παραβίασης της ιδιωτικότητας των εθελοντών και των ασθενών που συμμετέχουν στις κλινικές

μελέτες ή απώλειας προσωπικών δεδομένων για τα έτη 2016 - 2017.

4

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

GRI 102-12 | GRI 102-50 | GRI 102-51 | GRI 102-52 | GRI 102-53 | GRI 102-54 | GRI 102-56

4.1 Προφίλ Έκθεσης

Αυτή είναι η τέταρτη Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας της Novartis Hellas και αφορά στην περίοδο 1.1.2016 έως 31.12.2017, εκτός αν σε ορισμένα σημεία αναφέρεται διαφορετικά. Καλύπτει τις δραστηριότητες της Novartis Hellas A.E.B.E., και των επιμέρους θυγατρικών του Ομίλου, Alcon και Sandoz, βάσει των σχετικών ορίων επίδρασης των ουσιαστικών θεμάτων. Οι δείκτες επίδοσης αφορούν αποκλειστικά στη Novartis Hellas A.E.B.E. Η προηγούμενη Έκθεση εκδόθηκε το 2015 και αφορούσε στην απολογιστική περίοδο 2013-2015. Ο απολογιστικός κύκλος της παρούσας Έκθεσης είναι διετής. Η παρούσα Έκθεση δεν περιλαμβάνει εξωτερική διασφάλιση.

Η Έκθεση έχει συνταχθεί σύμφωνα ("in accordance-Core") με τα Πρότυπα GRI, με στόχο να ανταποκριθεί στις ανάγκες και στις προσδοκίες των ενδιαφερομένων μερών της εταιρείας και να παρουσιάσει τον τρόπο με τον οποίο η Novartis Hellas διαχειρίζεται τις πιο ουσιαστικές επιδράσεις της στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης. Ο πίνακας περιεχομένων GRI στις σελίδες 73-74 περιλαμβάνει τις σχετικές παραπομπές στην Έκθεση.

Για τον προσδιορισμό των περιεχομένων της Έκθεσης, η Novartis Hellas διεξήγαγε ανάλυση ουσιαστικότητας βάσει των Προτύπων GRI (σελ. 36). Επιπλέον, η εταιρεία προετοίμασε την Έκθεση ώστε να δημοσιοποιήσει τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζει και ακολουθεί τις οδηγίες του AA1000APS και τις Δέκα Αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, καθώς και να παρουσιάσει τη συνεισφορά της ως προς την επίτευξη των παγκόσμιων Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε.

Για τη σύνδεση των περιεχομένων της Έκθεσης και των αποτελεσμάτων της ανάλυσης ουσιαστικότητας με τους παγκόσμιους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης του Ο.Η.Ε. η εταιρεία χρησιμοποίησε οδηγίες που βρίσκονται διαθέσιμες στην ιστοσελίδα <http://sdgcompass.org/>.

Ο Πίνακας AA1000APS και ο Πίνακας των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε στις σελίδες 74-75 περιλαμβάνουν τις αντίστοιχες παραπομπές στα περιεχόμενα της Έκθεσης.

Επιπλέον, η Έκθεση αποτελεί την Αναφορά Προόδου της εταιρείας σε σχέση με την εφαρμογή των Δέκα Αρχών του Οικουμενικού συμφώνου του Ο.Η.Ε. Για την εναρμόνιση της Έκθεσης με τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης του Οικουμενικού Συμφώνου, η εταιρεία έλαβε υπόψη της την έκδοση «Making the Connection: Using the GRI G4 Guidelines to Communicate Progress on the UN Global Compact Principles». Η Αναφορά Προόδου γίνεται μέσω του Πίνακα Περιεχομένων GRI, στη στήλη "UNGC". Εκτός των δεικτών GRI που προκύπτουν από τα αποτελέσματα της ανάλυσης ουσιαστικότητας, οι δείκτες GRI που σχετίζονται με τις πτυχές «Υλικά», «Νερό», «Ενέργεια», «Εκπομπές», «Διαφορετικότητα και Ίσες Ευκαιρίες», «Καταναγκαστική Εργασία» και «Παιδική Εργασία», έχουν ενταχθεί ως απόρροια της εφαρμογής των Αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου.

Η κατάρτιση της παρούσας Έκθεσης έχει υλοποιηθεί με την υποστήριξη της ΕΥ.

Τέλος, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους τους συναδέλφους για τη συμβολή τους στην προετοιμασία της παρούσας Έκθεσης, μέσω της βοήθειάς τους για τη συλλογή στοιχείων.

Επικοινωνία:
Φωτεινή Μπαμπανάρα
Επικεφαλής Τμήματος Επικοινωνίας Novartis Hellas
foteini.bampanara@novartis.com

Ακολουθεί ο πίνακας ορίων των ουσιαστικών θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης, ο οποίος περιλαμβάνει τα ουσιαστικά θέματα βιώσιμης ανάπτυξης για την περίοδο 2016 - 2017, τη σύνδεσή

τους με τους δείκτες του GRI αλλά και με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, καθώς και τα όρια επίδρασης εντός και εκτός της Novartis.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	Σύνδεση με Δείκτες Novartis και Δείκτες GRI	Σύνδεση με τους Παγκόσμιους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε.	Όρια Επίδρασης (οντότητες εντός ή εκτός του Ομίλου που ενδέχεται να προκαλούν τις επιδράσεις)
1. Ποιότητα Φαρμάκων	Δείκτες NVS: Επιβεβαιωμένες αναφορές συμβάντων Είδος επιβεβαιωμένων αναφορών Σύνολο επιθεωρήσεων ανά έτος	 	<ul style="list-style-type: none"> Novartis Hellas Θυγατρικές Alcon και Sandoz Συνεργάτες & Προμηθευτές Κρατικοί, Κανονιστικοί & Επιχειρηματικοί Φορείς Υγείας
2. Διασφάλιση Προσφοράς Προϊόντος	Δείκτες NVS: Διαθεσιμότητα Αποθεμάτων Δείκτης Ακρίβειας Προβλέψεων «Ογκολογία» Δείκτης Ακρίβειας Προβλέψεων «General Med»	 	<ul style="list-style-type: none"> Novartis Hellas Θυγατρικές Alcon και Sandoz Συνεργάτες & Προμηθευτές
3. Άμεση Ανάκληση / Πληροφόρηση στην Περίπτωση Προβλημάτων	Δείκτης NVS: Αριθμός ανακλήσεων	 	<ul style="list-style-type: none"> Novartis Hellas Θυγατρικές Alcon και Sandoz Επαγγελματίες Υγείας Ενώσεις Ασθενών και Λοιποί ΜΚΟ Ασθενείς & Φροντιστές Ασθενών Κρατικοί, Κανονιστικοί & Επιχειρηματικοί Φορείς Υγείας
4. Ακεραιότητα και Συμμόρφωση	GRI 419-1: Μη συμμόρφωση με νόμους και κανονισμούς στον κοινωνικό και οικονομικό τομέα		<ul style="list-style-type: none"> Novartis Hellas Θυγατρικές Alcon και Sandoz Κρατικοί, Κανονιστικοί & Επιχειρηματικοί Φορείς Υγείας Συνεργάτες & Προμηθευτές Εργαζόμενοι
5. Δωροδοκία και Διαφθορά	GRI 205-2: Επικοινωνία και εκπαίδευση σχετικά με τις πολιτικές και τις διαδικασίες κατά της διαφθοράς		<ul style="list-style-type: none"> Novartis Hellas Θυγατρικές Alcon και Sandoz Κρατικοί, Κανονιστικοί & Επιχειρηματικοί Φορείς Υγείας Συνεργάτες & Προμηθευτές Εργαζόμενοι Ακαδημαϊκή & Επιστημονική Κοινότητα Επαγγελματίες Υγείας
6. Συνεισφορά στην Υγεία του Πληθυσμού	Δείκτης NVS: Αριθμός φαρμακοοικονομικών μελετών		<ul style="list-style-type: none"> Novartis Hellas Θυγατρικές Alcon και Sandoz Κρατικοί, Κανονιστικοί & Επιχειρηματικοί Φορείς Υγείας Ακαδημαϊκή & Επιστημονική Κοινότητα Επαγγελματίες Υγείας Ασθενείς & Φροντιστές Ασθενών Ενώσεις Ασθενών και Λοιποί ΜΚΟ
7. Καινοτομία Έρευνας και Ανάπτυξης	Δείκτες NVS: Εσωτερικοί Έλεγχοι (Audits), οι οποίοι πραγματοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο από τη μητρική εταιρεία Επιθεωρήσεις από τις Ελληνικές και Διεθνείς Αρχές (Inspections) Επενδύσεις της Novartis Hellas σε κλινικές μελέτες στην Ελλάδα	 	<ul style="list-style-type: none"> Novartis Hellas Θυγατρικές Alcon και Sandoz Κρατικοί, Κανονιστικοί & Επιχειρηματικοί Φορείς Υγείας Ακαδημαϊκή & Επιστημονική Κοινότητα Επαγγελματίες Υγείας Ενώσεις Ασθενών και Λοιποί ΜΚΟ
8. Υπεύθυνες Κλινικές Μελέτες	GRI 418-1: Τεκμηριωμένες καταγγελίες σχετικά με παραβιάσεις του απορρήτου των καταναλωτών και απώλειες προσωπικών δεδομένων των καταναλωτών	 	<ul style="list-style-type: none"> Novartis Hellas Θυγατρικές Alcon και Sandoz Κρατικοί, Κανονιστικοί & Επιχειρηματικοί Φορείς Υγείας Ακαδημαϊκή & Επιστημονική Κοινότητα Επαγγελματίες Υγείας Ασθενείς & Φροντιστές Ασθενών Ενώσεις Ασθενών και Λοιποί ΜΚΟ
9. Έρευνα και Ανάπτυξη Σχετικά με Σπάνιες Ασθένειες	Δείκτες NVS: Εσωτερικοί Έλεγχοι (Audits), οι οποίοι πραγματοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο από τη μητρική εταιρεία Επιθεωρήσεις από τις Ελληνικές και Διεθνείς Αρχές (Inspections) Επενδύσεις της Novartis Hellas σε κλινικές μελέτες στην Ελλάδα	 	<ul style="list-style-type: none"> Novartis Hellas Θυγατρικές Alcon και Sandoz Κρατικοί, Κανονιστικοί & Επιχειρηματικοί Φορείς Υγείας Ακαδημαϊκή & Επιστημονική Κοινότητα Επαγγελματίες Υγείας Ενώσεις Ασθενών και Λοιποί ΜΚΟ Ασθενείς & Φροντιστές Ασθενών
10. Υπεύθυνο Marketing	GRI 417-3: Περιστατικά μη συμμόρφωσης σχετικά με τις επικοινωνίες marketing		<ul style="list-style-type: none"> Novartis Hellas Θυγατρικές Alcon και Sandoz Κρατικοί, Κανονιστικοί & Επιχειρηματικοί Φορείς Υγείας
11. Δημοσιοποίηση Πληροφορίας και Επισήμανση Προϊόντος	GRI 417-2: Περιστατικά μη συμμόρφωσης σχετικά με τις πληροφορίες και την επισήμανση προϊόντων και υπηρεσιών	 	<ul style="list-style-type: none"> Novartis Hellas Θυγατρικές Alcon και Sandoz Κρατικοί, Κανονιστικοί & Επιχειρηματικοί Φορείς Υγείας Συνεργάτες & Προμηθευτές

4.2 Παραρτήματα

A. Πίνακας Περιεχομένων GRI

GRI Πρότυπο	Δημοσίωση	Ενότητα Έκθεσης ή Παραπομπή	ΑΡΧΗ UNGC	Σελίδα
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ				
102-1	Όνομα του οργανισμού	1.1 Προφίλ		9
102-2	Δραστηριότητες, μάρκες, προϊόντα και υπηρεσίες	1.1 Προφίλ 3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική		9, 10, 67
102-3	Έδρα οργανισμού	1.1 Προφίλ		9
102-4	Τοποθεσίες δραστηριοποίησης	1.1 Προφίλ		9
102-5	Ιδιοκτησιακό καθεστώς και νομική μορφή	1.1 Προφίλ		9
102-6	Αγορές που εξυπηρετούνται	1.1 Προφίλ Ο Όμιλος Novartis		9, 29
102-7	Μέγεθος του οργανισμού	1.1 Προφίλ 1.3 Ανθρώπινο δυναμικό		11, 14
102-8	Πληροφορίες για υπαλλήλους και άλλους εργαζόμενους	1.3 Ανθρώπινο δυναμικό	6	14
102-9	Εφοδιαστική αλυσίδα	1.2 Εφοδιαστική αλυσίδα		12, 13
102-10	Σημαντικές αλλαγές του οργανισμού και της εφοδιαστικής αλυσίδας	1.2 Εφοδιαστική αλυσίδα		12
102-11	Αρχή της προφύλαξης	1.4 Περιβαλλοντική ευθύνη		24
102-12	Εξωτερικές πρωτοβουλίες	4.1 Προφίλ Έκθεσης		26
102-13	Συμμετοχή σε οργανώσεις	1.5 Συμμετοχές και αναγνώριση		26
102-14	Δήλωση του υψηλότερα ιστάμενου υπεύθυνου λήψης αποφάσεων του οργανισμού	Μήνυμα Προέδρου & Διευθύνουσας Συμβούλου		6
102-16	Αξίες, αρχές, πρότυπα και κώδικες συμπεριφοράς	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική	10	59-62
102-18	Δομή διακυβέρνησης του οργανισμού	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική		57
102-40	Ομάδες ενδιαφερόμενων μερών που συμμετείχαν στη διαβούλευση	2.1 Στρατηγική Εταιρικής Υπευθυνότητας		33
102-41	Ποσοστό του συνολικού αριθμού εργαζομένων που καλύπτεται από συλλογικές συμβάσεις	1.3 Ανθρώπινο δυναμικό	3	23
102-42	Αναγνώριση και επιλογή των ενδιαφερόμενων μερών που συμμετέχουν στη διαβούλευση	2.1 Στρατηγική Εταιρικής Υπευθυνότητας		33
102-43	Προσέγγιση της διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη	2.1 Στρατηγική Εταιρικής Υπευθυνότητας		34, 35
102-44	Βασικά θέματα και προβληματισμοί που προέκυψαν από τη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη	2.1 Στρατηγική Εταιρικής Υπευθυνότητας		34, 35
102-45	Οντότητες που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	1.1 Προφίλ		9
102-46	Διαδικασία καθορισμού του περιεχομένου της έκθεσης και των Ορίων των Θεμάτων	2.2 Ανάλυση Ουσιαστικότητας		36
102-47	Ουσιαστικά Θέματα που αναγνωρίστηκαν κατά τη διαδικασία καθορισμού του περιεχομένου της έκθεσης	2.2 Ανάλυση Ουσιαστικότητας		36, 37
102-48	Αναδιατυπώσεις πληροφοριών	2.2 Ανάλυση Ουσιαστικότητας		36
102-49	Αλλαγές στη διαδικασία έκδοσης της έκθεσης	2.2 Ανάλυση Ουσιαστικότητας		36
102-50	Περίοδος αναφοράς	4.1 Προφίλ Έκθεσης		68
102-51	Ημερομηνία πιο πρόσφατης προηγούμενης έκθεσης	4.1 Προφίλ Έκθεσης		68
102-52	Κύκλος απολογισμού	4.1 Προφίλ Έκθεσης		68
102-53	Υπεύθυνος επικοινωνίας για ερωτήματα αναφορικά με την έκθεση	4.1 Προφίλ Έκθεσης		68
102-54	Ισχυρισμός για τα κριτήρια συμφωνίας	4.1 Προφίλ Έκθεσης		68
102-55	Πίνακας Περιεχομένων GRI	4.2 Παραρτήματα		70-72
102-56	Εξωτερική διασφάλιση	4.1 Προφίλ Έκθεσης		68
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ				
Πρακτικές Προμηθειών				
GRI 204: Procurement Practices 2016	204-1 Αναλογία δαπανών σε τοπικούς προμηθευτές	1.2 Εφοδιαστική αλυσίδα		13
Δωροδοκία και Διαφθορά (Ουσιαστικό Θέμα)				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1 Επεξήγηση Ουσιαστικού Θέματος και των Ορίων του	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική	1, 2, 10	56
	103-2 Η προσέγγιση διαχείρισης και οι πτυχές της	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική	1, 2, 10	63
	103-3 Αξιολόγηση της προσέγγισης διαχείρισης	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική	1, 2, 10	67
GRI 205: Anti-Corruption 2016	205-2 Επικοινωνία και εκπαίδευση σχετικά με τις πολιτικές και τις διαδικασίες κατά της διαφθοράς	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική	10	67

GRI Πρότυπο	Δημοσιοποίηση	Ενότητα Έκθεσης ή Παραπομπή	ΑΡΧΗ UNGC	Σελίδα
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ				
Υλικά				
GRI 301: Materials 2016	301-1 Υλικά που χρησιμοποιούνται κατά βάρος ή όγκο	1.5 Περιβαλλοντική Ευθύνη	7, 8, 9	25
Ενέργεια				
GRI 302: Energy 2016	302-1 Κατανάλωση ενέργειας εντός του Οργανισμού	1.5 Περιβαλλοντική Ευθύνη	7, 8, 9	24
	302-3 Ενεργειακή ένταση	1.5 Περιβαλλοντική Ευθύνη	7, 8, 9	24
Νερό				
GRI 303: Water 2016	303-1 Άντληση νερού ανά πηγή άντλησης	1.5 Περιβαλλοντική Ευθύνη	7, 8, 9	25
Εκπομπές				
GRI 305: Emissions 2016	305-1 Άμεσες (Score 1) εκπομπές Αερίων του Θερμοκηπίου	1.5 Περιβαλλοντική Ευθύνη	7, 8, 9	24
	305-2 Ενεργειακές έμμεσες (Score 2) εκπομπές Αερίων του Θερμοκηπίου	1.5 Περιβαλλοντική Ευθύνη	7, 8, 9	24
ΚΟΙΝΩΝΙΑ				
Απασχόληση				
GRI 401: Employment 2016	401-2 Παροχές που προσφέρονται σε πλήρως απασχολούμενους και δεν παρέχονται σε προσωρινούς εργαζομένους ή μερικώς απασχολούμενους.	1.3 Ανθρώπινο δυναμικό		17
Κατάρτιση και Εκπαίδευση				
GRI 404: Training and Education 2016	404-1 Ετήσιος μέσος όρος ωρών εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο	1.3 Ανθρώπινο Δυναμικό		16
	404-2 Προγράμματα αναβάθμισης των δεξιοτήτων των εργαζομένων και βοηθητικά προγράμματα επαγγελματικής μετάβασης	1.3 Ανθρώπινο Δυναμικό		18
Διαφορετικότητα και Ίσες Ευκαιρίες				
GRI 405: Diversity and Equal Opportunity 2016	405-1 Η διαφορετικότητα των φορέων διακυβέρνησης και των εργαζομένων	1.3 Ανθρώπινο Δυναμικό	6	21
Παιδική Εργασία				
GRI 408: Child Labor 2016	408-1 Δραστηριότητες και προμηθευτές όπου υπάρχει μεγάλος κίνδυνος για περιστατικά παιδικής εργασίας	1.3 Ανθρώπινο δυναμικό	4, 5	23
Καταναγκαστική ή Υποχρεωτική Εργασία				
GRI 409: Forced or Compulsory Labor	409-1 Δραστηριότητες και προμηθευτές όπου υπάρχει μεγάλος κίνδυνος για περιστατικά καταναγκαστικής εργασίας.	1.3 Ανθρώπινο δυναμικό	4, 5	23
Δημοσιοποίηση Πληροφορίας και Επισήμανση Προϊόντος (Ουσιαστικό Θέμα)				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1 Επεξήγηση Ουσιαστικού Θέματος και των Ορίων του	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων		50
	103-2 Η προσέγγιση διαχείρισης και οι πιυχές της	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων		53
	103-3 Αξιολόγηση της προσέγγισης διαχείρισης	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων		55
GRI 417: Marketing and Labeling 2016	417-2 Περιστατικά μη συμμόρφωσης σχετικά με τις πληροφορίες και την επισήμανση προϊόντων και υπηρεσιών	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων		55
Υπεύθυνο Marketing (Ουσιαστικό Θέμα)				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1 Επεξήγηση Ουσιαστικού Θέματος και των Ορίων του	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική		56
	103-2 Η προσέγγιση διαχείρισης και οι πιυχές της	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική		64
	103-3 Αξιολόγηση της προσέγγισης διαχείρισης	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική		67
GRI 417: Marketing and Labeling 2016	417-3 Περιστατικά μη συμμόρφωσης σχετικά με τις επικοινωνίες marketing	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική		67
Υπεύθυνες Κλινικές Μελέτες (Ουσιαστικό Θέμα)				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1 Επεξήγηση Ουσιαστικού Θέματος και των Ορίων του	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική		56
	103-2 Η προσέγγιση διαχείρισης και οι πιυχές της	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική		65
	103-3 Αξιολόγηση της προσέγγισης διαχείρισης	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική		67
GRI 418: Customer Privacy 2016	418-1 Τεκμηριωμένες καταγγελίες σχετικά με παραβιάσεις του απορρήτου των καταναλωτών και απώλειες προσωπικών δεδομένων των καταναλωτών	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική		67
ΚΟΙΝΩΝΙΑ				
Ακεραιότητα και Συμμόρφωση (Ουσιαστικό Θέμα)				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1 Επεξήγηση Ουσιαστικού Θέματος και των Ορίων του	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική		56
	103-2 Η προσέγγιση διαχείρισης και οι πιυχές της	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική		59-62
	103-3 Αξιολόγηση της προσέγγισης διαχείρισης	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική		67

GRI Πρότυπο	Δημοσιοποίηση	Ενότητα Έκθεσης ή Παραπομπή	ΑΡΧΗ UNGC	Σελίδα
ΚΟΙΝΩΝΙΑ				
Ακεραιότητα και Συμμόρφωση (Ουσιαστικό Θέμα)				
GRI 419: Socio-economic Compliance 2016	419-1 Μη συμμόρφωση με νόμους και κανονισμούς στον κοινωνικό και οικονομικό τομέα	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική		67
Διασφάλιση Προσφοράς Προϊόντος (Ουσιαστικό Θέμα)				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1 Επεξήγηση Ουσιαστικού Θέματος και των Ορίων του	3.1 Προτεραιότητα στον Ασθενή		37
	103-2 Η προσέγγιση διαχείρισης και οι πιυχές της	3.1 Προτεραιότητα στον Ασθενή		38
	103-3 Αξιολόγηση της προσέγγισης διαχείρισης	3.1 Προτεραιότητα στον Ασθενή		40
Δείκτης NVS	Διαθεσιμότητα Αποθεμάτων	3.1 Προτεραιότητα στον Ασθενή		40
Δείκτης NVS	Δείκτης Ακρίβειας Προβλέψεων «Ογκολογία»	3.1 Προτεραιότητα στον Ασθενή		40
Δείκτης NVS	Δείκτης Ακρίβειας Προβλέψεων «General Med»	3.1 Προτεραιότητα στον Ασθενή		40
Συνεισφορά στην Υγεία του Πληθυσμού (Ουσιαστικό Θέμα)				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1 Επεξήγηση Ουσιαστικού Θέματος και των Ορίων του	3.1 Προτεραιότητα στον Ασθενή		37
	103-2 Η προσέγγιση διαχείρισης και οι πιυχές της	3.1 Προτεραιότητα στον Ασθενή		39
	103-3 Αξιολόγηση της προσέγγισης διαχείρισης	3.1 Προτεραιότητα στον Ασθενή		41
Δείκτης NVS	Αριθμός φαρμακοοικονομικών μελετών	3.1 Προτεραιότητα στον Ασθενή		41
Καινοτομία Έρευνας και Ανάπτυξης (Ουσιαστικό Θέμα)				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1 Επεξήγηση Ουσιαστικού Θέματος και των Ορίων του	3.2 Έρευνα και Ανάπτυξη		45
	103-2 Η προσέγγιση διαχείρισης και οι πιυχές της	3.2 Έρευνα και Ανάπτυξη		46-47
	103-3 Αξιολόγηση της προσέγγισης διαχείρισης	3.2 Έρευνα και Ανάπτυξη		49
Δείκτης NVS	Εσωτερικοί Έλεγχοι (Audits), οι οποίοι πραγματοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο από τη μητρική εταιρεία	3.2 Έρευνα και Ανάπτυξη		49
Δείκτης NVS	Επιθεωρήσεις από τις Ελληνικές και Διεθνείς Αρχές (Inspections)	3.2 Έρευνα και Ανάπτυξη		49
Δείκτης NVS	Επενδύσεις της Novartis Hellas σε κλινικές μελέτες στην Ελλάδα	3.2 Έρευνα και Ανάπτυξη		49
Έρευνα και Ανάπτυξη σχετικά με Σπάνιες Ασθένειες (Ουσιαστικό Θέμα)				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1 Επεξήγηση Ουσιαστικού Θέματος και των Ορίων του	3.2 Έρευνα και Ανάπτυξη		45
	103-2 Η προσέγγιση διαχείρισης και οι πιυχές της	3.2 Έρευνα και Ανάπτυξη		48
	103-3 Αξιολόγηση της προσέγγισης διαχείρισης	3.2 Έρευνα και Ανάπτυξη		49
Δείκτης NVS	Εσωτερικοί Έλεγχοι (Audits), οι οποίοι πραγματοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο από τη μητρική εταιρεία	3.2 Έρευνα και Ανάπτυξη		49
Δείκτης NVS	Επιθεωρήσεις από τις Ελληνικές και Διεθνείς Αρχές (Inspections)	3.2 Έρευνα και Ανάπτυξη		49
Δείκτης NVS	Επενδύσεις της Novartis Hellas σε κλινικές μελέτες στην Ελλάδα	3.2 Έρευνα και Ανάπτυξη		49
Ποιότητα Φαρμάκων (Ουσιαστικό Θέμα)				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1 Επεξήγηση Ουσιαστικού Θέματος και των Ορίων του	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων		50
	103-2 Η προσέγγιση διαχείρισης και οι πιυχές της	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων		51
	103-3 Αξιολόγηση της προσέγγισης διαχείρισης	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων		54
Δείκτης NVS	Επιβεβαιωμένες αναφορές συμβάντων	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων		54
Δείκτης NVS	Είδος επιβεβαιωμένων αναφορών	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων		54
Δείκτης NVS	Σύνολο επιθεωρήσεων ανά έτος	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων		54
Άμεση Ανάκληση / Πληροφόρηση στην Περίπτωση Προβλημάτων (Ουσιαστικό Θέμα)				
GRI 103: Management Approach 2016	103-1 Επεξήγηση Ουσιαστικού Θέματος και των Ορίων του	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων		50
	103-2 Η προσέγγιση διαχείρισης και οι πιυχές της	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων		52
	103-3 Αξιολόγηση της προσέγγισης διαχείρισης	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων		55
Δείκτης NVS	Αριθμός ανακλήσεων	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων		55

B. Πίνακας AA1000APS

Αρχές AA1000APS	Ενότητα/Υποενότητα	Σελίδα
Η Θεμελιώδης Αρχή της Συμμετοχικότητας	2.1 Στρατηγική Εταιρικής Υπευθυνότητας	31-33
Η αρχή της Ουσιαστικότητας	2.2 Ανάλυση Ουσιαστικότητας	34-35
	3.1 Προτεραιότητα στον Ασθενή	37-44
Η Αρχή της Αναπόκρισης	3.2 Έρευνα και Ανάπτυξη	45-49
	3.3 Ποιότητα και Ασφάλεια Προϊόντων	50-55
	3.4 Διακυβέρνηση και Επιχειρηματική Ηθική	56-67

Γ. Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε.

Στις 25 Σεπτεμβρίου του 2015, τα κράτη μέλη του Ο.Η.Ε. υιοθέτησαν μία σειρά στόχων για την εξάλειψη της φτώχειας, την προστασία του πλανήτη, και την προώθηση της ευημερίας όλων, ως μέρος μίας νέας ατζέντας βιώσιμης ανάπτυξης με ορίζοντα 15ετίας.

Στο επίκεντρο της «Ατζέντας 2030» είναι οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainable Development Goals – SDGs) και 169 ειδικότεροι στόχοι (targets) που σχετίζονται με αυτούς και αναφέρονται στις σημαντικότερες οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση προκλήσεις της εποχής μας. Σύμφωνα με τον Ο.Η.Ε., οι στόχοι αυτοί πρόκειται να προωθήσουν δράσεις που θα αφορούν στους πολίτες, τον πλανήτη, την ευημερία, την ειρήνη και τη συνεργασία.

Στο πλαίσιο της παρούσας Έκθεσης, έχουμε συνδέσει τα 11 πιο ουσιαστικά θέματα για τη βιωσιμότητα της Novartis Hellas, που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 3, με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Δίνουμε τέλος σε όλες τις μορφές της φτώχειας, παντού

Δίνουμε τέλος στην πείνα, πετυχαίνουμε την επισιτιστική ασφάλεια, βελτιώνουμε τη διατροφή και τη βιώσιμη γεωργία

Διασφαλίζουμε μία ζωή με υγεία και προάγουμε την ευημερία για όλους, σε όλες τις ηλικίες

Διασφαλίζουμε την ελεύθερη, ισότιμη και ποιοτική εκπαίδευση προάγοντας τις ευκαιρίες για δια βίου μάθηση

Επιτυγχάνουμε την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση όλων των γυναικών και των κοριτσιών

Διασφαλίζουμε τη διαθεσιμότητα και τη βιώσιμη διαχείριση του νερού και των εγκαταστάσεων υγιεινής για όλους

Διασφαλίζουμε την πρόσβαση σε οικονομική, αξιόπιστη, βιώσιμη και σύγχρονη ενέργεια για όλους

Προάγουμε τη διαρκή, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη και την πλήρη απασχόληση και αξιοπρεπή εργασία για όλους

Οικοδομούμε ανθεκτικές υποδομές, προάγουμε την ανοιχτή και βιώσιμη βιομηχανοποίηση και ενθαρρύνουμε την καινοτομία

Μειώνουμε την ανισότητα εντός και μεταξύ των χωρών

Δημιουργούμε ασφαλείς, προσαρμοστικές βιώσιμες πόλεις και ανθρώπινους οικισμούς, χωρίς αποκλεισμούς

Διασφαλίζουμε τη βιώσιμη κατανάλωση και μεθόδους παραγωγής

Αναλαμβάνουμε άμεση δράση για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των συνεπειών της

Προστατεύουμε και χρησιμοποιούμε με βιώσιμο τρόπο τους ωκεανούς, τις θάλασσες και τους θαλάσσιους πόρους για βιώσιμη ανάπτυξη

Προωθούμε τη βιώσιμη χρήση των χερσαίων οικοσυστημάτων και δασών, καταπολεμούμε την ερημοποίηση, αναστρέφουμε την υποβάθμιση του εδάφους και της βιοποικιλότητας

Προάγουμε τις ειρηνικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνίες, παρέχουμε πρόσβαση στη δικαιοσύνη για όλους και οικοδομούμε αποτελεσματικούς θεσμούς σε όλα τα επίπεδα

Ενισχύουμε τα μέσα εφαρμογής και ανανεώνουμε την Παγκόσμια Συνεργασία για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

